

Skrypt edukacyjny opracowany w celu prezentacji efektów projektu K9 Europe

Projekt K9 Europe powstał w oparciu o kooperację pomiędzy
Komendą Wojewódzką Policji z siedzibą w Radomiu,
Centrum Szkolenia Policji w Legionowie - Zakładem Kynologii Policyjnej
w Sułkowicach oraz Islandzką Policją Narodową.

Praca zbiorowa

Autorzy, którzy przyczynili się do jej opracowania:

- mł. insp. Agnieszka Guza – Naczelnik Wydziału Prewencji KWP zs. w Radomiu
- mł. insp. Marek Hańczuk – Kierownik Zakładu Kynologii Policyjnej CSP w Legionowie
- podinsp. Daniel Wójcik – ekspert Wydziału Prewencji KWP zs. w Radomiu
- podkom. Piotr Mrozowski – młodszy wykładowca Zakładu Kynologii Policyjnej CSP w Legionowie
- st. asp. Edyta Sułkowska - specjalista Wydziału Prewencji KWP zs. w Radomiu
- asp. Sławomir Bąba – przewodnik psa służbowego KMP w Radomiu
- asp. szt. Robert Błaszczuk - przewodnik psa służbowego KPP w Sochaczewie
- asp. Piotr Bonisławski - przewodnik psa służbowego KPP w Ciechanowie
- st. asp. Ireneusz Łyżwa - przewodnik psa służbowego KPP w Szydłowcu
- mł. asp. Jacek Orczykowski – przewodnik psa osmologicznego LK KWP zs. w Radomiu
- sierż. Łukasz Pędzich - przewodnik psa służbowego KPP w Węgrowie
- Malwina Gonciarz - technik Wydziału Prewencji KWP zs. w Radomiu
- Sylwia Szewczyk – technik Wydziału Prewencji KWP zs. w Radomiu
- Katarzyna Stankowska – specjalista Zespołu Funduszy Pomocowych KWP zs. w Radomiu

- Steinar Gunnarsson – kierownik szkolenia i zespołów K-9 w Islandii w Biurze Komisarza Krajowego Islandzkiej Policji
- Hrafnhildur Jóhannesdóttir – kierownik projektów i specjalista w dziedzinie edukacji w Centrum Szkolenia Policji i Rozwoju Zawodowego w Biurze Komisarza Krajowego Islandzkiej Policji
- Elin Osk Holludóttir - strażnik więzienny, opiekun psa K-9 i instruktor K-9
- Gunnar Knutsen – policjant - detektyw i opiekun (przewodnik psa) K-9
- Heidar Hinriksson - strażnik więzienny, opiekun (przewodnik psa) K-9 i instruktor K-9
- Heiðrún Huld Finnsdóttir - policjant i opiekun (przewodnik psa) K-9
- Margret Alda Magnúsdóttir - policjant i opiekun (przewodnik psa) K-9
- Marin Elvarsdóttir - policjant i opiekun (przewodnik psa) K-9
- Snjólaug Eyrún Guðmundsdóttir - policjant i opiekun (przewodnik psa) K-9

Projekt graficzny, skład, łamanie, druk i oprawa:

Argrafpol sp. z o.o.

ul. Żmudzka 21, 51-354 Wrocław

tel. 507 096 545

e-mail: argrafpol@argrafpol.pl

www.argrafpol.pl

Spis treści

PRZEDMOWA	5
1. WSTĘP.....	7
2. CHARAKTERYSTYKA PARTNERÓW PROJEKTU	8
Polska Policja, Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu	8
Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie	10
Policja Narodowa w Islandii, Zespół Przewodników Psów	10
3. OPIS PROJEKTU	13
WIZYTA W ISLANDII	15
WIZYTA W POLSCE	17
4. SYSTEM DOBORU I SZKOLENIA PSÓW W POLSCE I ISLANDII	20
POLSKA	20
Rys historyczny	20
Ramy prawne kynologii policyjnej w Polsce	21
Dobór psów do użycia w Policji.....	21
Szkolenie przewodników i psów służbowych	23
Testowanie sprawności użytkowej psów	31
Organizacja Mistrzostw Kynologicznych.....	31
Kategorie psów w polskiej Policji.....	32
Pozyskiwanie psów do służby, utrzymanie psów	32
Organizacja służby przewodników i psów służbowych na terenie garnizonu mazowieckiego	34
ISLANDIA	36
5. DOŚWIADCZENIA PRZEWODNIKÓW PSÓW SŁUŻBOWYCH /charakterystyka pracy przewodników, doświadczenia wynikające z pracy z psami służbowymi, wrażenia z wizyt międzynarodowych/	38
POLSKA	38
ISLANDIA	47
6. PODSUMOWANIE	56
MATERIAŁ EDUKACYJNY W JĘZYKU ANGIELSKIM	57-110
EDUCATIONAL MATERIAL IN ENGLISH	57-110

PRZEDMOWA

Motto, jakie przyświeca Polskiej Policji brzmi:
POMAGAMY I CHRONIMY.

Aby profesjonalnie i skutecznie wykonywać swoje zadania, podejmujemy szereg przedsięwzięć m.in. zarówno w obszarze organizacji służby prewencyjnej, jak i doskonalenia zawodowego czy edukacji. Chcemy też dzielić się z innymi podmiotami, wypracowanymi przez wiele lat doświadczeniami i dobrymi praktykami.

Biorąc pod uwagę powyższe, Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu podjęła się realizacji międzynarodowego projektu pod nazwą K9 Europe, finansowanego w ramach Mechanizmu Finansowego EOG. Partnerem działań był Zakład Kynologii Policyjnej Centrum Szkolenia Policji w Legionowie oraz Narodowa Policja Islandzka.

Celem projektu była m.in. wymiana doświadczeń zawodowych oraz kulturowych pomiędzy przewodnikami policyjnych psów z obydwu krajów, co stanowi fundament solidnej służby zarówno w Polsce, jak i w Islandii. Dbając o bezpieczeństwo mieszkańców oraz mając na względzie coraz efektywniejszą służbę przewodników, pragniemy ją stale udoskonalać oraz zdobywać wiedzę z dziedziny międzynarodowej kynologii.

Projekt pozwolił na poznanie zasobów, możliwości i charakteru służby przewodników psów służbowych w Polsce i Islandii, umożliwił wymianę doświadczeń ludzi skupionych zawodowo szczególnie wokół kynologii policyjnej.

Wizyty w obu krajach dały możliwości poznania nie tylko obiektów wykorzystywanych do pracy treningowej i szkoleniowej z psami. Dały przestrzeń do poznania pracy i pasji ludzi oraz kultury organizacyjnej instytucji partnerskich. Pozwoliły dostrzec zarówno podobieństwa, jak i różnice w pracy z psami, doborze zwierząt do służby, zadaniach wykonywanych w ramach codziennej służby. Były też okazją do poznania piękna przyrody każdego z krajów, gościnności narodowej, zasobów kulturalnych.

W ramach przedsięwzięcia powstał m.in. Skrypt edukacyjny, przedstawiający problematykę i doświadczenia przewodników w poszczególnych krajach.

Oddając go w ręce czytelników, wyrażam nadzieję, że przyczyni się on do popularyzacji nie tylko efektów pracy powstałej w ramach projektu, ale również promocji służby przewodników psów służbowych w Policji.

**insp. Jakub Gorczyński,
I Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji
z siedzibą w Radomiu**

1. WSTĘP

Pomysł na projekt narodził się jako odpowiedź na potrzebę doskonalenia umiejętności nie tylko przewodników psów służbowych realizujących zadania na terenie garnizonu mazowieckiego, ale również jako wzmocnienie kompetencji w obszarze kierowania zasobami ludzkimi, zarządzania potencjałem osobowym i zwierzęcym oraz współpracy międzyinstytucjonalnej i kooperacji międzynarodowej w tym obszarze. Projekt powstał więc w odpowiedzi na nieustanną potrzebę profesjonalnego rozwoju kadry w Policji, doskonalenie metod i form pracy trenerskiej przewodników psów służbowych oraz aktywizację i integrację funkcjonariuszy.

Na takich podwalinach powstały założenia projektu, przedsięwzięcia międzynarodowego, pod skróconą nazwą K9 Europe realizowanego w Komponentcie III - Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) oraz kształcenia ustawicznego w Programie Edukacja, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 oraz środków krajowych.

Inicjatorem i podmiotem organizującym całość przedsięwzięcia była Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu, we współpracy z Zakładem Kynologii Policyjnej w Sułkowicach - Centrum Szkolenia Policji w Legionowie /partner krajowy/ oraz Policją Narodową w Islandii /partner międzynarodowy/.

Celem głównym projektu było wzmocnienie kompetencji funkcjonariuszy przewodników psów służbowych poprzez dwustronną edukację pomiędzy Policją polską i islandzką. Kluczowe w projekcie było również:

- doskonalenie metod i form pracy trenerskiej przewodnika psa służbowego,
- aktywizacja i integracja funkcjonariuszy Policji obu państw,
- poszerzenie oferty edukacyjnej przyszłych przewodników psów, poprzez opracowanie skryptu edukacyjnego i materiału multimedialnego dotyczącego pracy z psami służbowymi.

Wskazane cele były zbieżne z priorytetami Programu Edukacja, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG, w których mówi się m.in o wzmocnieniu dwustronnych stosunków w obszarze edukacji oraz rozwoju kadry pracującej.

Zaplanowane cele zostały osiągnięte zarówno poprzez działania tzw. miękkie tj.: wymiana doświadczeń funkcjonariuszy w trakcie wizyt w Polsce i Islandii, jak i twarde rezultaty projektu tj.: stworzenie skryptu edukacyjnego dla przewodników psów służbowych i materiału multimedialnego.

2. CHARAKTERYSTYKA PARTNERÓW PROJEKTU

Polska Policja, Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu

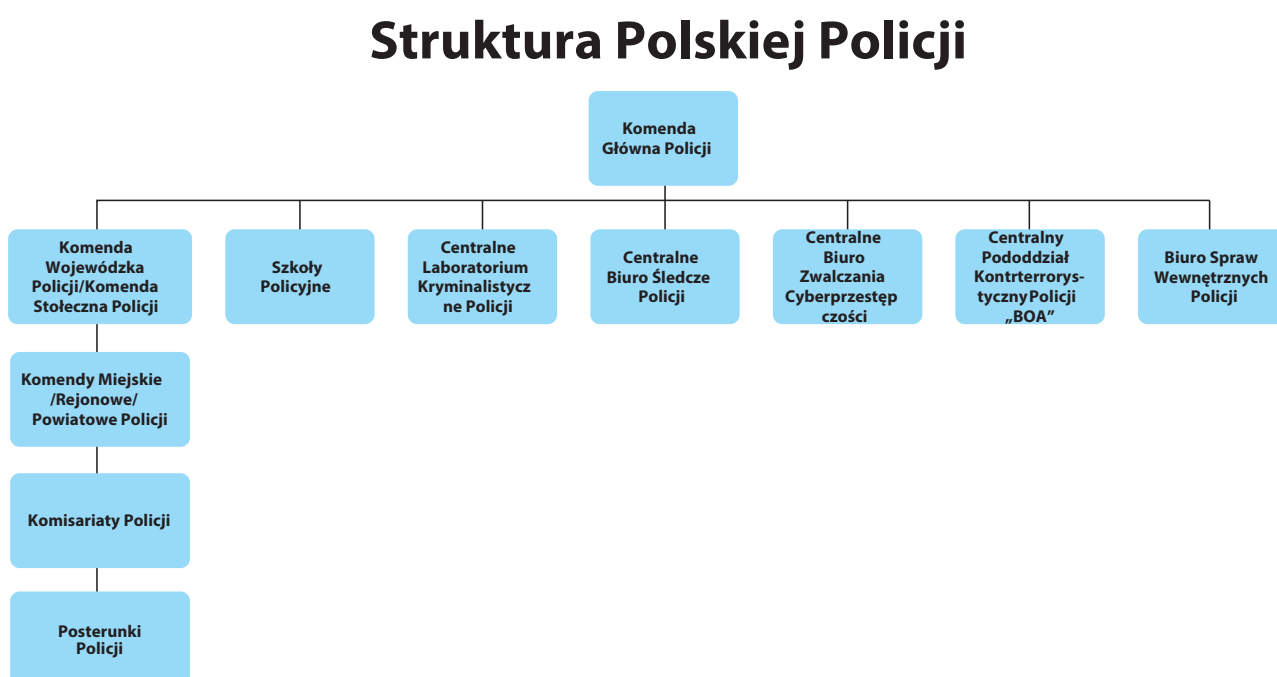
Kluczową instytucją wypełniającą funkcję zapewnienia bezpieczeństwa obywateli i ochronę porządku publicznego w Polsce jest Policja. Aktualnie obowiązujący w naszym kraju system organizacyjny Policji został ukształtowany z początkiem lat 90-tych ubiegłego stulecia. Podstawą prawną jego funkcjonowania stała się ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku *o Policji*, która ze zmianami dokonanymi w czasie późniejszym jest wciąż powszechnie obowiązująca.

Policja w świetle ustawy ustrojowej jest formacją, która ma wielopoziomą, uporządkowaną strukturę. Organizacja terytorialna Policji odzwierciedla zasadniczo ogólny podział administracyjny państwa. Na poszczególnych szczeblach działają jednoosobowe organy reprezentujące administrację rządową:

- na szczeblu centralnym Komendant Główny Policji (podlegający właściwemu ministrowi do spraw wewnętrznych i administracji),
- na szczeblu wojewódzkim Komendant Wojewódzki Policji (Komendant Stołeczny Policji),
- na szczeblu powiatowym Komendant Miejski/Powiatowy Policji,
- na szczeblu gminy(miasta) Komendant Komisariatu Policji.

Policję jako zintegrowaną strukturę organizacyjną tworzy, obok Komendy Głównej Policji, 16 komend wojewódzkich Policji, Komenda Stołeczna Policji, 5 szkół Policji, 65 komend miejskich, 271 komend powiatowych i 7 komend rejonowych Policji oraz sieć komisariatów i posterunków Policji. Trzeba dodać, że w skład struktur Policji wchodzi również Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji, Centralne Biuro Śledcze Policji, Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości, Centralny Pododdział Kontrterrorystyczny Policji „BOA” oraz Biuro Spraw Wewnętrznych Policji.

Rysunek 1. Schemat struktury organizacyjnej Policji w Polsce

W skład polskiej Policji wchodzi funkcjonariusze zatrudnieni w służbach:

- kryminalnej,
- śledczej,
- spraw wewnętrznych,
- prewencyjnej,
- kontrterrorystycznej,
- zwalczania cyberprzestępczości,
- wspomagającej.

Stan etatowy na dzień 1 stycznia 2023 roku wynosił 105 309 etatów, przy faktycznym stanie zatrudnienia 101 000 policjantów. Liczba pracowników cywilnych wyniosła 24 483. Wśród zatrudnionych policjantów 18 464 to kobiety, co stanowi 17,5%, natomiast w odniesieniu do pracowników cywilnych liczba ta kształtuje się na poziomie 17 839. Uwzględniając liczbę ludności w Polsce, na 1 policjanta przypada średnio 375 mieszkańców.

Polska Policja dysponuje flotą (według stanu na dzień 01.01.2022 roku) 21 832 szt. sprzętu transportowego, w tym:

- samochody osobowe – 14 178 szt.,
- samochody osobowe terenowe – 595 szt.,
- samochody furgon – 4 132 szt.,
- samochody ciężarowe – 42 szt.,
- autobusy – 97 szt.,
- samochody specjalistyczne – 580 szt.,
- łodzie motorowe – 313 szt.,
- motocykle – 1 268 szt.,
- przyczepy – 523 szt.,
- pozostały sprzęt transportowy – 104 szt.

W celu realizacji ustawowych zadań, policjanci używają w służbie zwierzęta. Według stanu na dzień 1 stycznia 2022 roku w jednostkach Policji na terenie kraju znajdowało się:

- 917 psów służbowych w tym:
 - 460 psów kategorii patrolowo-tropiącej;
 - 53 psy kategorii patrolowej;
 - 9 psów kategorii bojowej;
 - 68 psów kategorii tropiącej;
 - 104 psy kategorii do wyszukiwania zapachów materiałów wybuchowych;
 - 166 psów do wyszukiwania zapachów narkotyków;
 - 18 psów do wyszukiwania zapachów zwłok ludzkich, w tym na lądzie i na wodzie;
 - 30 psów do badań osmologicznych;
 - 9 psów tropiących osoby według założeń mantrailingu,
- 65 koni służbowych.

Mazowiecki garnizon Policji obejmuje swoim działaniem 28 powiatów województwa mazowieckiego. Nadzorowany teren ma powierzchnię 35 558 km² i jest zamieszkiwany przez 2 377 558 mieszkańców. Struktura organizacyjna Policji na terenie garnizonu obejmuje:

- Komendę Wojewódzką Policji z siedzibą w Radomiu,
- 4 Komendy Miejskie Policji,
- 24 Komendy Powiatowe Policji,
- 22 Komisariaty Policji,
- 78 Posterunków Policji.

Stan etatowy garnizonu mazowieckiego na dzień 1 stycznia 2023 roku wynosił 5 746 etatów przy faktycznym stanie zatrudnienia 5 697 policjantów. Liczba pracowników cywilnych wynosi 1 341. Wśród zatrudnionych policjantów, 1 030 to kobiety, co stanowi 18%, natomiast w odniesieniu do pracowników cywilnych liczba ta kształtuje się na poziomie 1 067. Uwzględniając liczbę ludności w garnizonie, na 1 policjanta przypada średnio 417 mieszkańców.

Aktualnie, w trakcie realizacji zadań służbowych, mazowieccy policjanci używają 33 psów służbowych następujących specjalności:

- 14 psów kategorii patrolowo-tropiącej,
- 6 psów kategorii tropiącej,
- 6 psów kategorii do wyszukiwania zapachów materiałów wybuchowych,
- 7 psów kategorii do wyszukiwania zapachów narkotyków.

Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie

Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach od roku 1992 stanowi część struktury organizacyjnej Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Jest to jedyna w Polsce placówka realizująca przedsięwzięcia z obszaru kynologii policyjnej. Zakład zlokalizowany jest około 30 km od Warszawy. Teren zakładu obejmuje 49 ha powierzchni zagospodarowanej do realizacji zadań służbowych. Obejmuje ona 29-cio hektarowy poligon szkoleniowy, nowoczesny tor przeszkód, budynek kompanii szkolnej z miejscami noclegowymi dla 196 osób, kompleks 191 kojców dla psów służbowych, gabinet weterynaryjny, pracownię osmologiczną oraz pomieszczenia zaadoptowane na symulatornie do ćwiczeń z psami.

Struktura etatowa Zakładu Kynologii Policyjnej w Sułkowicach to 39 etatów obejmujących: 2 etaty kierownicze, 33 etaty policyjne, 4 etaty pracowników cywilnych. W grupie tej znajdują się dwaj lekarze weterynarii zajmujący się obsługą weterynaryjną psów skierowanych na kursy. Trzon kadry stanowi 21 policjantów na etatach dydaktycznych, którzy wcześniej pełnili służbę na stanowiskach przewodników psów służbowych w jednostkach terenowych i posiadają doświadczenie zawodowe związane z różnymi kategoriami szkolonych zwierząt.

Policja Narodowa w Islandii, Zespół Przewodników Psów

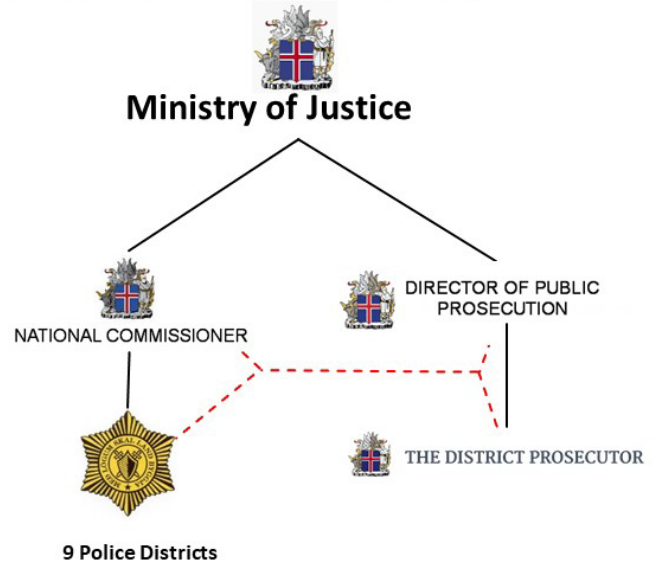
Policja jest instytucją społeczeństwa, która jest odpowiedzialna za egzekwowanie prawa w najszerszym tego słowa znaczeniu.

Zadaniem islandzkiej Policji jest:

- ochrona bezpieczeństwa publicznego i utrzymanie ładu i porządku, dążenie do zapewnienia bezpieczeństwa obywateli w świetle prawa oraz ochrona prawa własności, interesu publicznego i legalnej działalności wszelkiego rodzaju,

- dążenie do zapobiegania przestępstwom i zapobieganiu zdarzeniom zagrażającym bezpieczeństwu publicznemu i bezpieczeństwu państwa,
- dążenie do pracy nad rozwiązaniem przestępstw, zaprzestaniem bezprawnego postępowania i prowadzenia spraw zgodnie z przepisami kodeksu postępowania karnego lub innych ustaw,
- w stosownych przypadkach służenie pomocą obywatelom i pomaganie im w przypadku zagrożenia,
- w razie potrzeby udzielanie władzom ochrony lub pomocy w wykonywaniu ich funkcji zgodnie z przepisami prawa lub tradycją,
- współpracowanie z innymi organami i instytucjami zaangażowanymi w zadania związane z zadaniami Policji,
- wykonywanie innych zadań, które są im powierzone przez prawo lub przypadają im na mocy tradycji.

Structure of the Icelandic Police

Schemat struktury organizacyjnej Policji w Islandii

Policja może w razie potrzeby użyć siły, ale funkcjonariusze Policji muszą szczególnie uważać, aby nie stosować wobec oskarżonego większej surowości, niż jest to konieczne. W razie potrzeby Policja może zwrócić się o pomoc do dowolnej osoby zatrudnionej w pełnym wymiarze godzin. Osoby współpracujące z Policją na jej polecenie korzystają z uprawnień policyjnych i korzystają z takiej samej ochrony jak funkcjonariusze. W swojej pracy Policja odpowiada przed obywatelami i władzami.

Wszystkie działania policyjne w kraju są prowadzone przez państwo pod jedną kontrolą. Minister Spraw Wewnętrznych (Sprawiedliwości) jest najwyższym zwierzchnikiem Policji: Krajowy Komisarz administruje Policją z upoważnienia Ministra.

Sigríður Björk Guðjónsdóttir jest Krajowym Komisarzem Policji. Dowództwo Komendanta Głównego Policji sprawują Komendant Krajowy Policji i Dyrektor Wydziału. Rola Komendanta Głównego Policji jest określona m.in. w artykule 5 ustawy policyjnej nr 90/1996.

Kraj podzielony jest na 9 okręgów administracyjnych. Dyrektor Prokuratury kieruje całością dochodzeń policyjnych i jest zobowiązany do monitorowania ich postępów. Jest najwyższym posiadaczem władzy prokuratorskiej. Minister Spraw Wewnętrznych odpowiada za finanse i budżet.

Dzielnice (okręgi policyjne):

- Policja w rejonie stolicy,
- Policja w Suðurnes,
- Policja w Vestmannaeyjar,
- Policja w Southland,
- Policja na wschodzie,
- Policja na północnym wschodzie,
- Policja na północnym zachodzie,
- Policja na Fiordach Zachodnich,
- Policja na Zachodzie.

W islandzkiej Policji istnieje 9 poziomów stanowisk i są one następujące:

1. Krajowy Komisarz Policji.
2. Zastępca Komendanta Głównego Policji, komendanci Policji i dyrektor Wyższej Szkoły Policji Państwowej.
3. Asystenci Komendanta Głównego Policji w okręgu stołecznym i w Suðurnes oraz zastępcy innych szefów Policji.
4. Wyżsi funkcjonariusze Policji.
5. Asystenci nadinspektorów Policji.
6. Główni strażnicy i policjanci.
7. Strażnicy i detektywi.
8. Policjanci.
9. Aplikanci Policyjni, zastępcy i funkcjonariusze Policji rejonowej.

Kultura psów w islandzkiej Policji nie ma długiej historii w porównaniu z innymi narodami. Jednakże proces pozyskania psów służbowych, ich tresura i dobór przewodników psów, wydaje się być skuteczny

i efektywny. Policja Islandii od wielu lat współpracuje w tym zakresie ze służbami celnymi krajów skandynawskich. Skupiają się na psach do wyszukiwania narkotyków, ale niektóre psy są szkolone również w zakresie śledzenia, broni palnej i materiałów wybuchowych.

Psy w służbie w Islandii wykorzystywane są od 1951 roku do codziennej pracy Policji, Służby Celnej oraz Służby Więziennej, które na co dzień współpracują ze sobą.

Najczęściej używane rasy psów to labrador, springer spaniel angielski i cocker spaniel angielski. Obecnie w Islandii działa 12 zespołów psów (policyjnych, celnych i więziennych). Udział w projekcie Partnera Islandzkiego pozwolił na skorzystanie z doświadczenia i wiedzy funkcjonariuszy o odmiennej specyfice pełnienia i organizacji służby, innej strukturze organizacji oraz mechanizmach i narzędziach niwelowania zagrożeń.

Przedstawiciel Policji Islandii brał udział w tworzeniu systemu dla psów Frontex wykorzystywanych do ochrony granic zewnętrznych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Ranks and insignia of the Icelandic Police

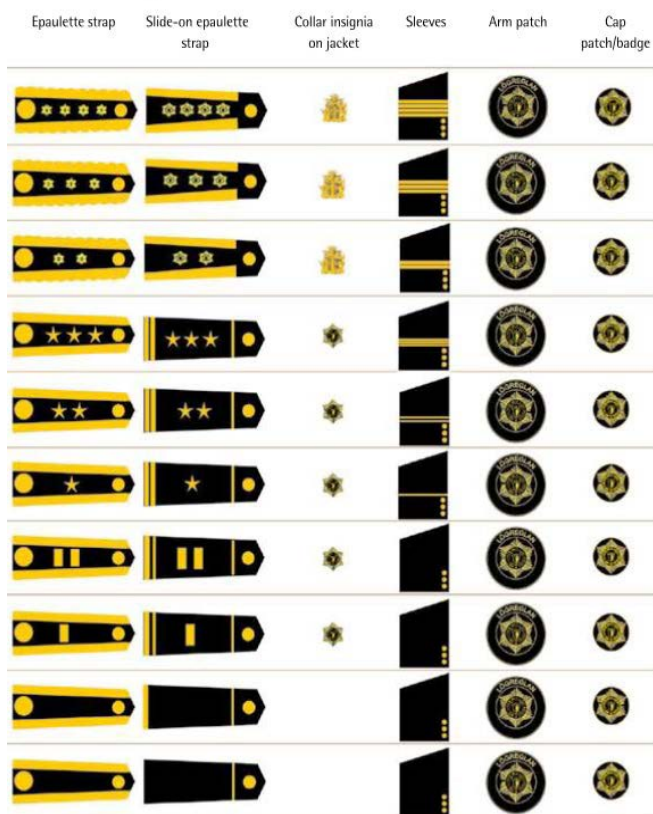

Photo: Gutenberg hf.

3. OPIS PROJEKTU

Projekt K9 Europe był realizowany w Komponentcie III – Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) oraz kształcenia ustawicznego w Programie Edukacja. Finansowany był ze środków Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 oraz środków krajowych.

Głównym celem Programu Edukacja jest zmniejszanie różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy Polską a Islandią, Liechtensteinem i Norwegią w obszarze edukacji. Program ma przyczynić się do wzmacniania potencjału ludzkiego i rozbudowy bazy wiedzy w Polsce, a osiągnięcie powyższych celów programowych jest realizowane poprzez:

- profesjonalny rozwój kadry pracującej w obszarze edukacji formalnej i pozaformalnej,
- mobilność studentów oraz pracowników uczelni wyższych pomiędzy Polską a Państwami Darczyńcami,
- partnerstwo instytucjonalne na rzecz poprawy jakości i dopasowania oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach kształcenia.

Istotnym elementem Programu Edukacja jest wzmacnianie relacji dwustronnych z Państwami Darczyńcami, m.in. poprzez wspólną realizację projektów z podmiotami z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii.

Koncepcja projektu K9 Europe zrodziła się z potrzeby profesjonalnego rozwoju kadry w Policji, doskonalenia metod i form pracy trenerskiej oraz innowacyjnego podejścia do szkolenia przewodników psów służbowych. Zarówno wnioskodawcą, jak i pomysłodawcą przedsięwzięcia była Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu, która do jego realizacji zaprosiła w charakterze partnerów: Centrum Szkolenia Policji w Legionowie - Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach oraz Biuro Narodowego Komisarza Policji z Islandii.

Głównym celem projektu było doskonalenie umiejętności, podnoszenie kompetencji i wymiana doświadczeń pomiędzy przewodnikami psów z instytucji partnerskich poprzez obserwację pracy, poznanie stosowanych metod i narzędzi szkolenia psów oraz efektywniejszego wykorzystania ich w służbie. Współpraca partnerska umożliwiła również wymianę doświadczeń w zakresie pozyskania psów do służby oraz wiedzy w obszarze kynologii, w tym poszerzenie horyzontów na temat opieki weterynaryjnej, sposobu odżywiania psów czy utrzymania.

Aby uczestniczyć w projekcie, przewodnicy psów służbowych musieli przejść pozytywnie proces rekrutacji. Warunkiem udziału było wypełnienie formularza zgłoszeniowego, w którym weryfikowane były w szczególności: poziom znajomości języka obcego oraz kompetencje w obszarze zagadnień związanych z psami służbowymi, w tym ich tresurą i przygotowaniem do służby w Policji. Spośród osób, które zgłosiły się do udziału w przedsięwzięciu i uzyskały największą ilość punktów zostali wyłonieni przewodnicy psów służbowych, którzy w późniejszych etapach projektu uczestniczyli w wizytach job shadowing.

Podczas wizyt uczestnicy mieli możliwość obserwacji pracy przewodników psów w Polsce i Islandii, poznali stosowane metody i narzędzia w codziennej pracy oraz uczestniczyli w zaprezentowanych działaniach w służbie policyjnej, celnej czy więziennej, w których udział biorą również psy. Każdy dzień mobilności był

dla nich cennym doświadczeniem oraz szansą na poszerzenie wiedzy i kompetencji w zakresie zarówno pracy przewodnika psa, jak i metod pracy z psem stosowanych w instytucjach partnerskich.

Oprócz wizyt mobilnościowych w projekcie K9 Europe, stworzone zostały rezultaty w postaci skryptu edukacyjnego oraz materiału multimedialnego, które powstały na podstawie zdobytej podczas wizyt wiedzy i doświadczeń, a także obserwacji pracy przewodników w instytucjach partnerskich.

Obydwa rezultaty są efektem wspólnej pracy osób zaangażowanych w projekt z Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie - Zakład Kynologii Policyjnej oraz Biura Narodowego Komisarza Policji w Islandii. Zarówno skrypt, jak i materiał multimedialny prezentują dobre praktyki stosowane w instytucjach partnerskich i będą służyć celom szkoleniowym dla przewodników psów służbowych. Praca nad obydwoma rezultatami rozpoczęła się od momentu pierwszej wizyty mobilnościowej, która odbyła się w Islandii i trwała do końca sierpnia 2023 roku.

Skrypt edukacyjny zawiera opis stosowanych w obu krajach metod szkolenia psów służbowych, ich dobór, predyspozycje opiekunów, stosowany system i narzędzia do szkoleń. Opisane w nim zostały także różnice oraz rekomendowane przez uczestników spostrzeżenia, które ich zdaniem mogłyby podnieść jakość szkoleń i wpłynąć na wzrost kompetencji funkcjonariuszy w każdej organizacji partnerskiej. Ponadto w skrypcie można znaleźć m.in.: informacje dotyczące historii psów w Policji w Polsce i Islandii, ciekawostki dotyczące charakterystyki pracy przewodników, doświadczenia wynikające z pracy z psem służbowym czy wrażenia przewodników z wizyt w krajach partnerskich.

Materiał multimedialny jest multimedialną wersją skryptu. Materiały zebrane w trakcie wizyt w postaci m.in.: zdjęć i filmów obrazują metody tresury psów oraz pracę i system szkolenia przewodników psów służbowych w obu krajach. Na materiale filmowym można także zobaczyć m.in.: rasy psów, jakie używane są do pracy w służbach w obu krajach, jak również działania w jakich udział razem z przewodnikami biorą czworonogi.

W projekcie K9 Europe zaplanowane były również dwa wydarzenia upowszechniające – prezentacja projektu, która miała miejsce podczas wizyty polskich przewodników psów służbowych w Islandii oraz konferencja zamykająca projekt, podczas której po raz pierwszy zaprezentowane zostały rezultaty całego przedsięwzięcia.

Projekt K9 Europe jest innowacyjnym podejściem do szkolenia psów służbowych i poprawy efektywności pracy Policji w obu krajach i służb z nimi współpracujących. Udział we wspólnych działaniach podczas wizyt mobilnościowych umożliwił przewodnikom psów służbowych z Polski i Islandii poznanie nowych, niestosowanych wcześniej w ich krajach metod pracy oraz wzmocnił ich świadomość międzykulturową. Dzięki realizacji przedsięwzięcia przewodnicy psów służbowych z obu krajów mieli okazję zdobyć nowe umiejętności i wymienić się doświadczeniami, co wpłynęło na jeszcze skuteczniejsze wykonywanie zadań służbowych. Pomimo różnic, przewodnicy psów służbowych w Polsce i Islandii mają coś wspólnego – ich praca wymaga niezwykłego poświęcenia i odwagi. Codziennie ryzykują swoje zdrowie i życie, aby zapewnić bezpieczeństwo społeczeństwu. Psy będące z nimi na służbie to ich partnerzy, przyjaciele, a jednocześnie niezwykle skuteczne narzędzia pracy, dzięki któremu zostało uratowane niejedno ludzkie życie.

Udział wszystkich instytucji partnerskich w projekcie K9 Europe miał znaczący wpływ na poprawę umiejętności przewodników, doskonalenie metod szkoleń psów i poznanie nowych technik szkoleniowych. Wymiana do-

świadczeń poprzez wzajemną obserwację pracy pozytywnie wpłynęła na rozwój i doskonalenie umiejętności przewodników psów służbowych z Polski i Islandii.

Podczas wizyt uczestnicy mieli szansę poznać nowe techniki szkoleniowe, sposoby radzenia sobie z trudnymi sytuacjami oraz skuteczne metody komunikacji z psami na służbie. Wymiana doświadczeń umożliwiła przewodnikom poznanie różnych podejść do pracy, odkrycie nowych narzędzi i technik, które mogą być skuteczne w ich codziennej służbie. Udział w projekcie przewodników z dwóch różnych krajów pozwolił na nawiązanie nowych kontaktów zawodowych, wymianę wiedzy międzykulturowej oraz dał szansę na wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w swojej służbie. Uczestnictwo w międzynarodowym projekcie, wymagającym obserwacji i refleksji nad pracą innych, skłaniał przewodników do bardziej świadomego podejścia do własnej pracy, co przełożyło się także na ich rozwój osobisty i zawodowy.

WIZYTA W ISLANDII

Pierwsze przedsięwzięcie międzynarodowe odbyło się w dniach od 27.11.2022 roku do 04.12.2022 roku, jego miejscem był Reykjavik w Islandii.

Komendę Wojewódzką Policji z siedzibą w Radomiu reprezentowali:

- insp. Jakub Gorczyński - I Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji zs. w Radomiu,
- podinsp. Agnieszka Guza – Zastępca Naczelnika Wydziału Prewencji KWP zs. w Radomiu,
- podinsp. Daniel Wójcik – ekspert Wydziału Prewencji KWP zs. w Radomiu,
- asp. szt. Paweł Szmit - specjalista Laboratorium Kryminalistycznego KWP zs. w Radomiu, przewodnik psa osmologicznego,
- st. asp. Ireneusz Łyżwa - przewodnik psa patrolowo – tropiącego Zespołu Patrolowo – Interwencyjnego KPP w Szydłowcu,
- asp. Edyta Sułkowska – koordynator wojewódzki psów służbowych i pracy przewodników Wydziału Prewencji KWP zs. w Radomiu,
- mł. asp. Sławomir Bąba - przewodnik psa patrolowo – tropiącego Wydziału Patrolowo – Interwencyjnego KMP w Radomiu,
- sierż. Łukasz Pędzich - przewodnik psa patrolowo – tropiącego Zespołu Patrolowo – Interwencyjnego KPP w Węgrowie.

Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach Centrum Szkolenia Policji w Legionowie reprezentowali:

- mł. insp. Marek Hańczuk - Kierownik Zakładu Kynologii Policyjnej w Sułkowicach Centrum Szkolenia Policji w Legionowie,
- podkom. Krzysztof Jasiewicz – wykładowca Zakładu Kynologii Policyjnej w Sułkowicach Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

Polska delegacja została serdecznie powitana przez Hrafnhildur Johannesdottir - koordynatorkę projektów w Centrum Edukacji i Doskonalenia Zawodowego Policji oraz Steinera Gunnarssona - Szefa Drużyny K-9 w Biurze Krajowego Komisarza Islandii oraz instruktora tresury psów. Powitanie odbyło się w Akademii Policyjnej w Reykjaviku.

Po ciepłym przyjęciu ze strony Policji islandzkiej oraz wspólnym zaprezentowaniu poszczególnych uczestników i zakresu ich kompetencji zawodowych, nastąpiły wykłady dotyczące pracy islandzkich przewodników psów. Zwiedzano także budynki akademii, salę treningową i „symulatornię”, w których swoje umiejętności ćwiczą psy.

Uczestnicy byli świadkami szeregu treningów psów szkolonych do wyszukiwania zapachów narkotyków zarówno w pomieszczeniach, jak i w otwartej przestrzeni. Co ciekawe drużynę K-9 stanowią psy takich ras jak labradory, munsterlandery i springer spaniele. W Islandii nie ma owczarków, które przeważają w Polskiej Policji. Islandzkie psy szkolone są głównie do wyszukiwania zapachów narkotyków i materiałów wybuchowych, pracują m.in. na lotnisku oraz w więzieniu.

Po udziale w warsztatach, podczas których była okazja do obserwowania pracy węchowej psów na próbkach zapachowych, odwiedziono islandzkie więzienie w Hólmsheiði, które może pomieścić 53 więźniów. Więzienie to przyjmuje kobiety i stanowi też areszt śledczy dla mężczyzn. Była to doskonała okazja do skonfrontowania rzeczywistości jaką wszyscy znają z polskich realiów, z tymi jakie proponują osadzonym islandzkie służby.

Podczas wizyty uczestnicy byli również świadkami tzw. person scanning, czyli skanowania ludzi na lotnisku w Keflaviku w celu wychycenia przez psy niebezpiecznych substancji. Psy pokazywały swoje umiejętności także podczas sprawdzania bagaży wśród podróżnych. Polscy policjanci mieli okazję nie tylko do obserwacji, ale również samodzielnego poprowadzenia psa podczas pracy węchowej.

W trakcie wizyty znalazła się również okazja, by instruktor strzelania Gunnar Scheving Thorsteinsson zaprezentował wirtualny trening strzelecki, w którym bardzo chętnie uczestniczyła część reprezentacji strony polskiej. Ćwiczenia obejmowały różne scenki. Szkolenie z używania broni jest wirtualne, bowiem w Islandii policjanci nie noszą przy sobie broni, są uzbrojeni tylko w pałkę. Jednak siły policyjne w Reykjaviku dysponują specjalną eskadrą wyszkoloną do posługiwania się bronią palną i w działaniach przeciwko uzbrojonym osobom lub w sytuacjach ekstremalnych, w których może być zagrożone bezpieczeństwo publiczne. Pomimo, że policjanci na co dzień nie są wyposażeni w broń, Policja i Służby Celne w Islandii mają bardzo szeroki zakres uprawnień. W szczególności mogą kontrolować pojazdy i ludzi nie tylko na przejściach granicznych, lecz także na terenie całego kraju i w każdej sytuacji. Noszenie w miejscu publicznym noża lub ostrego narzędzia o długości ostrza ponad 7 cm, Policja traktuje już jak posiadanie broni. Na taki przedmiot trzeba mieć specjalne zezwolenie miejscowych władz.

Podczas tzw. wydarzenia upowszechniającego projekt K9 Europe, mieliśmy okazję uczestniczyć w wideokonferencji z udziałem m.in. instruktora i przewodnika psa z Metropolitan Police in London. Craig Calthorpe opowiedział o psach szkolonych specjalnie do wyszukiwania cyfrowych nośników, kart pamięci itp. Współpraca pomiędzy Islandią a Wielką Brytanią w zakresie psów służbowych jest bardzo widoczna. Brytyjscy policjanci instruktorzy nadzorują testy oceniające islandzkie psy. W tym celu przyjeżdżają do Islandii i trenują około 1-2 razy w roku. Są to mniej więcej tygodniowe treningi. To było bardzo interesujące wydarzenie, które pokazało jak dużo psy w Policji mogą jeszcze zrobić.

W trakcie całego pobytu jak i wydarzenia upowszechniającego, przekazywano partnerom islandzkim informacje o strukturze polskiej Policji, umundurowaniu i wyposażeniu, funkcjonowaniu i strukturze organizacyjnej garnizonu mazowieckiego, zasadach funkcjonowania i pracy przewodników psów służbowych Policji oraz pracy węchowej psów. Przekazano także materiały o bieżących inicjatywach podejmowanych na terenie kraju z obszaru bezpieczeństwa, a także foldery poświęcone regionowi Mazowsza i miasta Radom. Strona islandzka otrzymała także materiały poświęcone prezentacji obiektów ZKP CSP Legionowo, pozyskiwania psów do Policji, pracy dydaktycznej i szkolenia z obszaru kynologii.

Podczas codziennych spotkań można było obserwować pracę przewodników oraz policjantów, kompletować materiał fotograficzny, filmowy, edukacyjny do opracowania rezultatów projektu oraz raportu z wizyty.

Oprócz przyglądania się pracy przewodników oraz dzięki uprzejmości Policji islandzkiej, po zajęciach była możliwość zobaczenia najpiękniejszych miejsc w tym kraju. Na trasie 300-kilometrowego Golden Circle znajduje się obszar geotermalny Geysir, wodospad Gullfoss i Park Narodowy Thingvellir. Geysir jest obecnie w fazie uśpienia, ale tuż obok znajduje się drugi mniejszy, który co kilka minut wyrzuca w powietrze kolumnę wrzącej wody na wysokość ponad 40 metrów. Islandczycy mawiają, że ze starości nie chce mu się wyrzucać w górę pary. W okolicy znajdują się fumarole, gorące źródła i kałuże z błotem. Wodospad Gullfoss jest jednym z najpiękniejszych i najpotężniejszych wodospadów w Islandii, spada z 32 metrów z dwóch poziomów do wąwozu popularnej rzeki Hvítá.

Wizyta w Islandii nie kończyła wspólnego projektu. W 2023 roku zaplanowano w Polsce rewizytę partnerów z Islandii a także wydarzenie upowszechniające rezultaty projektu, prezentujące m.in. materiał edukacyjny dotyczący szkolenia psów i pracy przewodników, w którym weźmie udział reprezentacja Islandii.

WIZYTA W POLSCE

Wizyta job shadowing islandzkich przewodników psów służbowych odbyła się w dniach 7-10 marca 2023 roku. Uczestnikami było 11 przewodników i przewodniczek psów pełniących służbę w różnych regionach Islandii:

- Elín Ósk Hölludóttir - strażnik więzienny, przewodnik K-9 i instruktor K-9,
- Vilborg Þórunn Jóhannsdóttir - funkcjonariusz Policji i filmowiec,
- Gunnar Knutsen - funkcjonariusz Policji i przewodnik K-9,
- Heiðar Hinriksson - strażnik więzienny, przewodnik i instruktor K-9,
- Hrafnhildur Jóhannsdóttir - koordynator projektu i specjalista ds. edukacji w Centrum Szkolenia Policji i Rozwoju Zawodowego w Biurze Krajowego Komisarza Policji Islandzkiej,
- Margrét Alda Magnússon - funkcjonariusz Policji i przewodnik K-9,
- Snjólaug Eyrún Guðmundsdóttir - funkcjonariusz Policji i przewodnik K-9,
- Stefán Geir Sigurbjörnsson - funkcjonariusz celny i przewodnik K-9,
- Steinar Gunnarsson - szef szkolenia i zespołów K-9 w Islandii,
- Þórir Guðmundsson - funkcjonariusz Policji i przewodnik K-9,
- Marín Elvarsdóttir - funkcjonariusz Policji i przewodnik K-9.

Po przybyciu do Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu uczestnicy zostali przywitani przez I Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego Policji z siedzibą w Radomiu insp. Jakuba Górczyńskiego, Naczelnika Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu mł. insp. Agnieszkę Guzę, koordynatora Zespołu Funduszy Pomocowych Annę Molgę oraz policjantów i pracowników cywilnych zaangażowanych w realizację projektu K9 Europe. Goście zostali zapoznani ze strukturą organizacyjną Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu oraz zasadami funkcjonowania naszej organizacji jako jednost-

ki nadrzędnej nad podległymi 28 komendami miejskimi i powiatowymi. Ciekawym elementem wizyty z punktu widzenia przewodników psów z Islandii była prezentacja broni używanej w Polskiej Policji, z którą na co dzień nie mają do czynienia podczas pełnienia służby w swoim kraju. Następnie uczestnicy wizyty mieli okazję obejrzeć materiał przygotowany wspólnie z kanałem HISTORY Discovery, prezentujący służbę przewodników psów służbowych w szeregach Mazowieckiej Policji. Na salę konferencyjną przybyli także czterej przewodnicy z psami, którzy opowiedzieli o swoich czworonożnych podopiecznych oraz o sytuacjach, w których pomoc psów okazała się nieoceniona i uratowała niejedno ludzkie życie.

Ponieważ uczestnikami wizyty byli także funkcjonariusze islandzkiej służby więziennej pełniący służbę z wykorzystaniem psów, kolejnym etapem mobilności była wizyta w Wydziale Konwojowym Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu, gdzie naczelnik wydziału nadkom. Beata Krakowiak przedstawiła główne zadania tej komórki organizacyjnej oraz oprowadziła delegację po pomieszczeniach dla osób zatrzymanych i doprowadzonych w celu wytrzeźwienia.

Następnie wspólnie udano się do Laboratorium Kryminalistycznego Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu w którego strukturze jest Pracownia Badań Osmologicznych, będąca jedną z pięciu w Polsce przeprowadzających badania identyfikacyjne i porównawcze śladów zapachowych przy wykorzystaniu umiejętności wyszkolonych psów. Uczestnicy mieli niepowtarzalną okazję do obserwacji pracy zwierząt przy porównywaniu próbek zapachowych pozyskanych od sprawców przestępstw. Ponadto zwiedzili inne pracownie laboratorium, których sprzęt i zasoby zostały im zaprezentowane przez Zastępcę Naczelnika nadkom. Artura Bac.

Kolejny dzień wizyty rozpoczął się w Sali Tradycji Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu, gdzie goście wysłuchali wykładu Pana Krzysztofa Kapturskiego z Wydziału Komunikacji Społecznej, dotyczącego historii polskiej Policji oraz eksponatów zgromadzonych w sali. Ogromne wrażenie na uczestnikach wizyty z Islandii zrobiły zajęcia plenerowe zorganizowane na terenie Leśnego Ośrodka Edukacyjnego im. red. Andrzeja Zalewskiego w Jedlni Letnisko. Przewodnicy z psami różnych kategorii zaprezentowali umiejętności swoich czworonogów podczas szkolenia zbiorowego. Znakomicie zaprezentowały się psy o służbowych imionach: EBRA, IMBIR, JOWINA, NADIT, NADOR, ODYSEJA, OPUNCJA, PLUS, RAJA. Uczestnicy wizyty mieli również możliwość poznać narzędzia i sprzęt wykorzystywany do tresury oraz pojazd przystosowany do przewozu psów służbowych.

Wizytatorzy obserwowali pokaz agresji kontrolowanej psów patrolovo-tropiących, ćwiczeń obronnych, trening z udziałem pozoranta oraz trening posłuszeństwa. Cała grupa wzięła udział w symulacji zaginięcia i odnalezienia osoby w trudnym, leśnym terenie przy wykorzystaniu obroży z nadajnikiem GPS. Zaprezentowane zostało aktywne i pasywne zaznaczanie odnalezionych zapachów narkotyków oraz materiałów wybuchowych przez psy szkolone do tego typu działań.

Kolejnego dnia wizyty, przewodnicy z Islandii odwiedzili Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach, gdzie strukturę jednostki oraz metody szkolenia zaprezentował Kierownik Zakładu insp. Marek Hańczuk. Uczestnicy mieli możliwość obserwacji warunków bytowania czworonogów, poznania metod tresury oraz obejrzenia pokazu sprawności użytkowej psów służbowych z użyciem świetlnych i dźwiękowych środków pozoracji. Ponadto goście odwiedzili Izbę Pamięci, gdzie mieli niepowtarzalną okazję zobaczenia Trymera - popularnego Szarika - bohatera serialu „Cztery pancerni i pies”.

Bardzo ciekawym doświadczeniem była obserwacja treningu psa metodą mantrailingu czyli formy tropienia polegającej na pracy tzw. „górnym wiatrem”, w której pies podąża za indywidualnym zapachem człowieka i identyfikuje go na końcu śladu.

Ostatnim etapem wizyty w Polsce była wizyta w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Uczestników powitał Zastępca Komendanta ds. Dydaktycznych - mł. insp. Tomasz Rylski, który przedstawił strukturę instytucji, a także opowiedział o kursach, jakie odbywają się w szkole oraz kryteriach przyjęć na kursy podstawowe i specjalistyczne. Delegacja z Islandii miała okazję również opowiedzieć o kryteriach przyjęć do Policji w swoim kraju, ścieżce edukacyjnej przyszłych policjantów czy problemach, z jakimi na co dzień zderzają się służby w Islandii. Centrum Szkolenia Policji w Legionowie dysponuje obszerną bazą szkoleniową, którą zaprezentowali pracownicy szkoły. Duże wrażenie na gościach zrobił zespół strzelnic, który jest jednym z najnowocześniejszych obiektów strzeleckich w Europie. Ochotnicy z islandzkiej delegacji spróbowali swoich sił w interaktywnym treningu strzeleckim.

Podczas wizyty uczestnicy mieli także okazję poznać zwyczaj obchodzonego w Polsce Dnia Kobiet. Komendant Wojewódzki Policji z siedzibą w Radomiu nadinsp. Waldemar Wołowicz wraz z Zastępcami insp. Jakubem Górczyńskim i insp. Dariuszem Królem złożyli życzenia uczestniczkom wizyty z Islandii oraz policjantkom i pracownikom cywilnym biorącym udział w wizycie, wręczając im symboliczne róże.

Wizyta w Polsce umożliwiła uczestnikom z Islandii poznanie codziennej pracy polskich przewodników psów służbowych, a także stosowanych przez nich metod pracy i prowadzenia szkoleń. Mieli okazję poznać rasy psów wykorzystywanych w służbie w polskiej Policji, a także obserwować ich ogromne możliwości, umiejętności oraz dowiedzieć się, w jakich warunkach funkcjonują od momentu rozpoczęcia szkolenia do czasu rozpoczęcia służby,

uwzględniając ćwiczenia do egzaminu kończącego szkolenie w Zakładzie Kynologii Policyjnej w Sułkowicach i funkcjonowanie w codziennej pracy przewodników. Zgodnie z ideą przedsięwzięcia podczas pobytu w Polsce, goście mieli okazję do wymiany doświadczeń i wiedzy, poszerzenia swoich umiejętności i kompetencji a także poznania kultury i obyczajów naszego kraju i wspólnej integracji.

Każdy dzień wizyty przynosił dla wszystkich nowe doświadczenia, możliwość nawiązania nowych, międzynarodowych kontaktów oraz poszerzenia horyzontów zarówno w zakresie wiedzy i kompetencji zawodowych, jak i świadomości kulturowej.

Podczas wizyt w obu krajach uczestnicy z Polski i Islandii gromadzili materiały edukacyjne i fotograficzne, na podstawie których stworzone zostały rezultaty pracy intelektualnej – skrypt edukacyjny oraz materiał multimedialny.

4. SYSTEM DOBORU I SZKOLENIA PSÓW W POLSCE I ISLANDII

POLSKA

Rys historyczny

Polska kynologia policyjna posiada ponad 100-letnią historię. Pierwsze unormowania dotyczące psów służbowych pojawiły się w rozkazach Komendanta Głównego Policji Państwowej już w 1919 roku. Psy policyjne miały być szkolone początkowo głównie do obrony policjantów podczas pełnionej służby. Wiązało się to z dużą ilością ataków na funkcjonariuszy w latach powojennych. W tym samym roku utworzono w Warszawie przy Wydziale IV Komendy Głównej Policji Państwowej w Referacie IV Rejestracyjno Karnym, pierwszy policyjny ośrodek zajmujący się szkoleniem i hodowlą psów policyjnych. Zakład Tresury Psów Służbowych w okresie dwudziestolecia międzywojennego kilkakrotnie zmieniał swoją lokalizację. W Warszawie funkcjonował on do 1922 roku. Od 1922 roku do 1936 roku był w Poznaniu. Od 1936 roku do 1939 roku zakład powrócił do Warszawy. W tym okresie Policja Państwowa szkoliła psy służbowe także dla innych formacji – wojska, korpusu ochrony pogranicza i służby więziennej do czasu wyodrębnienia własnych ośrodków szkoleniowych przez te formacje. Ostatecznie szkolono dwie kategorie psów służbowych: psy śledcze – używane do tropień śladów sprawców przestępstw kryminalnych oraz psy w służbie zapobiegawczej tzw. psy towarzysze – używane podczas pełnienia służby patrolowej, obław i pościgów. Głównym twórcą i propagatorem kynologii policyjnej był podinsp. Alojzy Grimm - specjalista tresury psów służbowych, który był kierownikiem i organizatorem kolejnych zakładów tresury. Był też autorem pierwszych policyjnych podręczników szkolenia psów służbowych: „*Jak układać psy policyjne*” (1921 rok), „*Jak używać psy policyjne*” (1922 rok) oraz „*Pies towarzysz. Popularny podręcznik chowu i szkolenia*” (1938 rok). W okresie dwudziestolecia wojennego dzięki jego staraniom opracowano od podstaw programy szkolenia psów służbowych, zasady używania psów na miejscu zdarzeń kryminalnych, a także sposoby typowania kandydatów do pełnienia służby z psem i typowania psów do szkolenia.

Po II wojnie światowej podjęto próby odtworzenia ośrodka szkoleniowego dla przewodników psów służbowych. Pierwszy taki ośrodek utworzono w Junikowie pod Poznaniem już w 1945 roku. Trzon kadry dydaktycznej stanowili przedwojenni przewodnicy psów służbowych. W kolejnych latach przeniesiono ten ośrodek do Słupska, gdzie przy Centrum Wyszkożenia Milicji Obywatelskiej utworzono Szkołę Przewodników i Psów Służbowych MO (1946-1949). Reorganizacja istniejących ośrodków zapoczątkowana w 1949 roku spowodowała kolejną zmianę lokalizacji umiejscawiając ośrodek szkoleniowy dla przewodników pod Warszawą, na terenie zajmowanym przez wojsko. Pierwsze kursy tresury w nowym obiekcie rozpoczęły się już w 1950 roku, jednak powstanie samodzielnego obiektu szkoleniowego w Sułkowicach oficjalnie datuje się na rok 1956. Utworzono wtedy Zakład Tresury Przewodników i Psów MO w Sułkowicach. Funkcjonował on pod tą nazwą do roku 1990. Przejęty teren przystosowano do celów służbowych poprzez wybudowanie kojców dla psów, gabinetu weterynaryjnego, pomieszczeń mieszkalnych dla słuchaczy, stołówki i poligonu szkoleniowego. W zakładzie szkolono głównie dwie kategorie psów. Psy prewencyjne – wykorzystywane do służby patrolowej, obław i zasadzek oraz psy tropiące - wykorzystywane do tropienia śladów ludzi na miejscach zdarzeń kryminalnych. Dla psów tej drugiej kategorii wprowadzono także elementy rozpoznawania osób podejrzanych przez porównywanie zapachu przedmiotów z zapachem ludzi. W tym okresie podejmowane były ze zmiennym powodzeniem próby prowadzenia hodowli psów służbowych. Dodatkową działalnością realizowaną przez ponad 20 lat funkcjonowania zakładu, było szkolenie nieodpłatnie psów dla osób niewidomych (1968-1991). W okresie działalności ośrodka nawiązano współpracę międzynarodową z Węgrami, Anglią, Francją. Teren zakładu był miejscem kręcenia popularnego serialu telewizyjnego

pt. „Przygody psa Cywila”. Do najsłynniejszych wychowanków tego ośrodka należał Trymer – pies służbowy, który grał rolę psa wojskowego w serialu pt. „Czterej Pancerni i Pies”. W 1990 roku, po przekształceniu Milicji Obywatelskiej w Policję, ośrodek ponownie zmienił nazwę i funkcjonował do roku 1992 jako Szkoła Policji-na Przewodników i Tresury Psów.

Ramy prawne kynologii policyjnej w Polsce

Najważniejsze kwestie dotyczące psów służbowych w polskiej Policji regulują:

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o *Policji*,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 grudnia 2021 roku w *sprawie psów służbowych i koni służbowych w Policji*,
- Zarządzenie nr 91 Komendanta Głównego Policji z dnia 4 października 2022 roku w *sprawie metod i form wykonywania zadań z użyciem psów służbowych w Policji*.

Dobór psów do użycia w Policji

Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach prowadzi czynności związane z doбором psów do użycia w Policji. Podstawową formą tego doboru jest centralny dobór psów do użycia w Policji. Założenia do tej procedury zatwierdzone są przez Komendanta Głównego Policji.

Na podstawie tych założeń komendant szkoły powołuje komisję do realizacji tego zadania. W jej skład wchodzi przewodniczący, zastępca przewodniczącego, lekarz weterynarii oraz przynajmniej jeden policyjny instruktor szkolenia psów służbowych. W przypadku kwalifikacji psów kategorii bojowej, skład komisji rozszerza się o przedstawiciela Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji „BOA”. Zadaniem komisji jest przeprowadzenie czynności mających na celu wytypowanie do szkolenia psów posiadających odpowiednie predyspozycje fizyczne i psychiczne. W praktyce działalność komisji polega na:

- utrzymywaniu i nawiązywaniu kontaktów z hodowcami,
- wyszukiwaniu i typowaniu psów do szkolenia,
- kwalifikowaniu psów do szkolenia przez przeprowadzanie prób charakteru psa,
- sprawdzeniu psów pod względem zdrowotnym,
- wycenie wartości psów,
- elektronicznym oznakowaniu psów, jeżeli nie były wcześniej oznaczone,
- sporządzeniu wymaganej dokumentacji z czynności tj. karty kwalifikacyjnej i zobowiązania właściciela do dostarczenia zwierzęcia w dniu rozpoczęcia kursu.

Niezależnie od centralnego doboru psów do użycia w Policji, jednostka terenowa może przeprowadzić samodzielnie dobór psa zgodnie z założeniami do centralnego doboru. Pies przyjmowany do szkolenia w Policji może pochodzić z darowizny na rzecz Policji pod warunkiem spełnienia kryteriów zdrowotnych i wykazania odpowiednich predyspozycji, co w praktyce ocenia opisywana komisja.

Liczba psów kwalifikowanych do szkolenia to średnio 110 psów rocznie. Liczba psów kwalifikowanych do szkolenia, zależna jest od zapotrzebowania zgłaszanego przez jednostki terenowe, od podaży psów dostarczanych przez hodowców, a także możliwości finansowych jednostek organizacyjnych. W 2022 roku komisja w ramach swojej działalności sprawdziła 382 psy przystępujące do kwalifikacji. Z tej liczby zakwalifikowano do szkolenia 112 psów.

Do szkolenia kwalifikuje się psy bez względu na płeć, w wieku od 1 roku do 2 lat o budowie i szacie zgodnej z wzorcem rasy, w kondycji fizycznej i psychicznej spełniającej określone kryteria. Dopuszcza się odstępstwo od wymogu wieku psa po konsultacji z przedstawicielem szkoły w odniesieniu do psów:

- przeznaczonych do szkolenia w kategorii tropiącej osoby wg założeń mantrailingu,
- przeznaczonych do szkolenia w kategorii bojowej,
- przeznaczonych do szkolenia przez doświadczonych przewodników,
- posiadających szczególne predyspozycje psychiczne do szkolenia,
- ras późno dojrzewających pod względem psychicznym.

Rasami preferowanymi do szkolenia są **owczarki niemieckie** oraz **owczarki belgijskie**. Istnieje również możliwość doboru do szkolenia psów innych ras, po spełnieniu przez nie wymogów zdrowotnych i wykazaniu odpowiednich predyspozycji. O zakwalifikowaniu psa do szkolenia pod względem zdrowotnym decyduje lekarz weterynarii wchodzący w skład komisji.

Inne rasy psów, możliwe do objęcia szkoleniem:

- owczarek holenderski,
- labrador retriever,
- wyżeł niemiecki,
- posokowiec bawarski,
- bloodhound,
- foksterier,
- parson russell terrier,
- terrier walijski,
- płochacz niemiecki,
- ogar polski,
- mały munsterlander.

Do szkolenia psa dyskwalifikują:

- wady psychiczne i objawiające się choroby neurologiczne (nadpobudliwość ruchowa i inne niepożądane zachowania, sugerujące możliwość występowania choroby kojcowej, otępiałość lub słaba reakcja na bodźce środowiskowe),
- wady oraz choroby narządów zmysłów (zaburzenia równowagi, choroba lokomocyjna),
- wady budowy i postawy (dysplazja stawów, kulawizna, stan po złamaniach kości, krzywica, dysfunkcje ruchowe, nierozwinięta muskulatura),
- wady i choroby układu powłokowego (uszkodzenia skóry i sierści, w tym otarcia, wygryzienia lub zmiany niedoborowe, podejrzenie występowania neurodermatozy),
- zaburzenia przemiany materii (wychudzenie, otyłość),
- schorzenia wymagające stosowania diety,
- przepuklina pępkowa,
- wnetrostwo,
- ciąża lub ciąża urojona.

Podstawą dyskwalifikacji psa do szkolenia mogą być w szczególności:

- wady i choroby narządów zmysłów (oczu, uszu, nosa),
- budowa nietypowa dla danej rasy (wzrost, waga, proporcje, kątownanie),
- uszkodzenie poduszek łap i pazurów,
- wady oraz uszczerbki uzębienia.

Innym przesłankami dyskwalifikującymi mogą być:

- rażące odstępstwo od wzorca rasy,
- widoczne blizny i duże uszkodzenia skóry, w szczególności wyłysienia i odbarwienia, blizny lub inne ślady w okolicy szyi lub lewego ucha, mogące świadczyć o próbach usunięcia oznakowania elektronicznego lub tatuażu,
- wady wyglądu zewnętrznego w postaci całkowitej lub częściowej amputacji uszu lub ogona,
- zły stan higieny psa.

W celu określenia i sprawdzenia predyspozycji psów do szkolenia, komisja poddaje je określonym próbom charakteru. Próby te odbywają się poza stałym miejscem przebywania psa i dostosowane są do kategorii, w której będzie szkolony pies. Pies przed dokonaniem próby powinien być wypoczęty i wybiegany. W przypadku szceniąt poddawanych sprawdzeniu, próby charakteru są dostosowane do ich wieku. Wyklucza się próby, które mogłyby negatywnie wpłynąć na ich dalszy rozwój psychofizyczny.

Próby charakteru obejmują:

- aportowanie (polegające na sprawdzeniu czy pies aportuje różne przedmioty rzucone bądź wynoszone i ukrywane),
- szukanie ukrytego przedmiotu (polegające na sprawdzeniu predyspozycji psa do pracy węchowej w określonej kategorii),
- reakcję na strzał, hałas (polegającą na zbadaniu reakcji psa na odgłosy strzału),
- obronę osoby przystępującej z psem do kwalifikacji i popęd do ścigania osoby uciekającej (polegającą na zbadaniu zdolności obrończych psa, jego pewności, zdecydowania w ataku),
- sprawdzenie samodzielności i czujności psa (polegające na sprawdzeniu reakcji psa w sytuacji zagrożenia pod nieobecność osoby przystępującej z psem do kwalifikacji).

Działalność komisji do centralnego doboru psów do użycia w Policji kończy się wypełnieniem karty kwalifikacyjnej psa, w której dokonuje się oceny punktowej jego zachowania. Drugim sporządzanym dokumentem jest zobowiązanie właściciela zwierzęcia do dostarczenia go do zakładu w dniu rozpoczęcia kursu. Dostarczony w dniu rozpoczęcia kursu specjalistycznego pies jest przydzielany kandydatowi na przewodnika psa. Przedstawiciele jednostki terenowej, na której stanie ma się docelowo znajdować pies podejmują czynności związane z jego zakupem do Policji. Komisje do realizacji zakupu psów powoływane są przez odpowiedniego komendanta wojewódzkiego Policji. Z czynności zakupu psa sporządzany jest protokół zakupu psa.

Szkolenie przewodników i psów służbowych

a) szkolenie w trybie kursów stacjonarnych

Szkolenie dla przewodników psów służbowych realizowane jest w trybie kursów stacjonarnych. Przydzielony kandydatowi na przewodnika pies, jest przez niego osobiście szkolony pod nadzorem instruktora.

Kandydat na przewodnika musi spełnić określone przepisami wymogi:

- złożyć pisemne oświadczenie o wyrażeniu zgody na pełnienie tego typu służby,
- odznaczać się sprawnością fizyczną potwierdzoną zaliczonym testem sprawności fizycznej,
- posiadać dobry stan zdrowia potwierdzony aktualnym orzeczeniem lekarskim,

- posiadać predyspozycje do pracy ze zwierzętami,
- posiadać upoważnienie do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi.

Programy kursów specjalistycznych nakładają dodatkowe wymogi dla kandydatów. Są to przede wszystkim:

- posiadanie szczepień przeciwko tężcowi i odkleszczowemu zapaleniu opon mózgowych,
- ukończone szkolenie z zakresu zwalczania przestępczości narkotykowej - w przypadku kursów dla przewodników psów służbowych do wyszukiwania zapachów narkotyków,
- ukończone szkolenie z zakresu rozpoznania minersko – pirotechnicznego w przypadku kursów dla przewodników psów służbowych do wyszukiwania zapachów materiałów wybuchowych.

W Zakładzie Kynologii Policyjnej w Sułkowicach realizowane są kursy specjalistyczne o różnym czasie trwania. Poszczególne kursy różnią się katalogami nabywanych umiejętności zależnymi od kategorii szkolonych zwierząt. Realizacja kursów specjalistycznych dla przewodników, odbywa się na podstawie programów zatwierdzonych przez Komendanta Głównego Policji.

• Kurs dla przewodników psów patrolowo–tropiących

Czas trwania: 98 dni

Katalog umiejętności nabywany w trakcie kursu to: posłuszeństwo, tropienie śladów ludzkich, pokonywanie przeszkód terenowych, legitymowanie osób, kontrola osobista, pościg, obrona przewodnika, konwojowanie osób, formowanie szyków psów i kontrola tłumu, przeszukanie terenu i pomieszczeń.

Zakres zadań realizowanych przez psy tej kategorii w jednostkach terenowych to: służba patrolowa, zabezpieczanie imprez masowych, asekuracja policjantów podczas legitymowania osób, środek przymusu bezpośredniego, przeszukanie pomieszczeń i terenu za sprawcami czynów zabronionych, tropienie zapachu śladów ludzkich podczas obsługi zdarzeń kryminalnych, poszukiwania osób zaginionych.

• Kurs dla przewodników psów patrolowych

Czas trwania: 83 dni

Katalog umiejętności nabywany w trakcie kursu to: posłuszeństwo, pokonywanie przeszkód terenowych, legitymowanie osób, kontrola osobista, obrona przewodnika, konwojowanie osób, pościg, formowanie szyków psów i kontrola tłumu, przeszukanie terenu, przeszukanie pomieszczeń.

Zakres zadań realizowanych przez psy tej kategorii w jednostkach terenowych to: służba patrolowa, zabezpieczanie imprez masowych, asekuracja policjantów podczas legitymowania osób, środek przymusu bezpośredniego, przeszukanie pomieszczeń i terenu za sprawcami czynów zabronionych.

• Kurs dla przewodników psów tropiących

Czas trwania: 117 dni

Katalog umiejętności nabywany w czasie kursu to: posłuszeństwo, tropienie śladów ludzkich, pokonywanie przeszkód terenowych, przeszukanie terenu, oszczekiwanie.

Zakres zadań realizowanych przez psy tej kategorii w jednostkach terenowych to: tropienie zapachu śladów ludzkich podczas obsługi zdarzeń kryminalnych, przeszukanie terenu za osobami zaginionymi.

• Kurs dla przewodników psów do wyszukiwania zapachów materiałów wybuchowych

Czas trwania: 90 dni

Katalog umiejętności nabywany w czasie kursu to: posłuszeństwo, pokonywanie przeszkód terenowych,

przeszukanie: pomieszczeń, pojazdów/środków komunikacji masowej oraz bagaży pod kątem zapachów materiałów wybuchowych.

Zakres zadań realizowanych przez psy tej kategorii w jednostkach terenowych to: dokonywanie sprawdzień prewencyjnych np. przy zabezpieczaniu wszelkiego rodzaju uroczystości, czy imprez masowych, przed którymi należy sprawdzić teren pod kątem rozpoznania minersko – pirotechnicznego.

- **Kurs dla przewodników psów do wyszukiwania zapachów narkotyków**

Czas trwania: 120 dni

Katalog umiejętności nabywany w czasie kursu to: posłuszeństwo, pokonywanie przeszkód terenowych, przeszukanie: pomieszczeń, pojazdów/środków komunikacji masowej, bagaży oraz wskazanego terenu otwartego pod kątem zapachów narkotyków.

Zakres zadań realizowanych przez psy tej kategorii w jednostkach terenowych to: realizacja czynności dochodzeniowo – śledczych np. przeszukań pojazdów, pomieszczeń, bagaży, terenu pod kątem ujawnienia zapachów narkotyków do wyszukiwania których zostały wyszkolone.

- **Kurs dla przewodników psów do wyszukiwania zapachów zwłok ludzkich**

Czas trwania: 87 dni

Katalog umiejętności nabywanych w czasie kursu to: posłuszeństwo, pokonywanie przeszkód terenowych, wyszukiwanie zapachu zwłok ludzkich.

Zakres zadań realizowanych przez psy tej kategorii w jednostkach terenowych to: wyszukiwanie zapachu zwłok ludzkich w toku realizacji czynności dochodzeniowo – śledczych w czasie przeszukań.

- **Kurs dla psów do badań osmologicznych**

Czas trwania: 149 dni

Katalog umiejętności nabywanych w czasie kursu to: praca węchowa w zakresie pracy ze smakołykami, śladami zapachowymi, procesowe badania osmologiczne.

Zakres zadań realizowanych przez psy tej kategorii w jednostkach terenowych to: stwierdzanie zgodności zapachowej pomiędzy materiałem dowodowym a porównawczym w laboratoriach kryminalistycznych KWP/KSP.

- **Kurs dla przewodników psów tropiących osoby wg założeń mantrailingu**

Czas trwania: 30 miesięcy, realizowany w trzech etapach:

etap I – 117 dni, etap II – 25 dni, etap III – 25 dni.

Czas szkolenia zakłada wychowanie psa od wieku szczenięcia.

Podczas realizacji tresury praktycznej psów tej kategorii realizowane są zagadnienia z zakresu: podążania za indywidualnym zapachem człowieka, koncentracji psa podczas pracy na ścieżce zapachowej, wytworzenia odruchu u psa do podjęcia zapachu konkretnej osoby i jej odpowiednie oznaczenie, treningu tzw. więzi z ofiarą i wytworzenia silnej relacji osoba poszukiwana – pies, przyzwyczajania psa do zmiennego otoczenia, neutralności psa służbowego na transport statkami lotniczymi Policji, wytrwałości psa do pracy na ścieżce śladu, nawęszania zapachu osób z różnych przedmiotów.

Zakres zadań realizowanych przez psy tej kategorii w jednostkach terenowych to: tropienie śladów ludzkich, rekonstrukcja zdarzeń – potwierdzanie lub wykluczanie obecności na miejscu zdarzenia.

- **Kurs dla przewodników psów bojowych**

Czas trwania: 120 dni

Katalog umiejętności nabywanych w trakcie kursu to: posłuszeństwo, pokonywanie przeszkód terenowych, współpraca z zespołem bojowym, wykonywanie elementów taktyki wysokościowej, odbywanie strzelania sytuacyjnego wraz z zespołem bojowym, pościg, przeszukiwanie pomieszczeń.

Zakres zadań realizowanych przez psy tej kategorii w jednostkach terenowych to: używanie w służbie kontrterrorystycznej jako środek przymusu bezpośredniego, przeszukanie pomieszczeń w celu odnalezienia sprawców czynów zabronionych.

- **Kurs dla policjantów wykonujących czynności pozoranta**

Czas trwania: 10 dni

Katalog umiejętności nabywanych w trakcie kursu to: przygotowanie do zadań pozoranta w zakresie przeprowadzania ćwiczeń obrończych.

b) szkolenie psa w trybie indywidualnym

Szkolenie indywidualne psa może być realizowane przez przewodników Policji, którzy wcześniej ukończyli wymagany kurs w danej kategorii. Ten rodzaj szkolenia stanowi alternatywę dla doświadczonych przewodników, którzy z różnych powodów nie mogą uczestniczyć w kursie stacjonarnym. Pies do szkolenia w tej formie jest również kwalifikowany w ramach procedury centralnego doboru psów do użycia w Policji. Szkolenie prowadzone jest na podstawie programu nauczania danej kategorii i harmonogramu określonego przez komendanta szkoły lub osobę przez niego upoważnioną. Taka forma szkolenia trwa tyle samo czasu, co na kursie danej kategorii psa prowadzonym w trybie stacjonarnym. Harmonogram szkolenia przewiduje okresową kontrolę wyszkolenia psa dokonywaną w Zakładzie Kynologii Policyjnej w Sułkowicach przez policyjnego instruktora szkolenia psów służbowych realizowaną w formie cyklicznych zjazdów. Ukończenie szkolenia indywidualnego psa, podobnie jak w przypadku ukończenia kursu stacjonarnego, skutkuje uzyskaniem atestu.

c) metodyka prowadzonych kursów

Szkolenie kandydata na przewodnika razem z przydzielonym mu psem służbowym polega na przygotowaniu ich do sprawnego wykonywania zadań służbowych. Chodzi o przygotowanie fizyczne i mentalne policjanta do prowadzenia psa w sposób bezpieczny i skuteczny. Mowa tu o sprawnym wykorzystaniu potencjału zwierzęcia podczas obsługi zdarzeń terenowych związanych z daną kategorią oraz w innych działaniach policyjnych. Policjant musi wykształcić określoną manualność pozwalającą mu na kontrolowanie psa w przestrzeni otwartej, pojazdach, pomieszczeniach. Kurs stacjonarny to również nauka wykonywania podstawowych zabiegów profilaktycznych u psów i wykonywania szeregu codziennych czynności związanych z zapewnieniem dobrostanu zwierzęcia jak np. sprzątnię kojca, karmienie, pojenie, wyprowadzanie na spacer.

Sam proces szkolenia obwarowany jest przestrzeganiem ogólnych zasad tresury. Zasady te zostały sformułowane w ciągu kilkudziesięciu lat funkcjonowania zakładu jako jednostki szkolącej psy służbowe i opierają się na wiedzy i doświadczeniach kadry zakładu.

1. Nawiązanie i trwałe utrzymywanie więzi emocjonalnej między przewodnikiem i jego psem

Rozpoczęcie właściwego szkolenia polega na zapoznaniu się z typem psychicznym przydzielonego psa i obserwacji jego zachowania w różnych warunkach. Psy kwalifikowane do szkolenia są w wieku od roku

do dwóch lat, co powoduje, że poszczególne osobniki znajdują się w różnych fazach rozwoju osobniczego. W początkowej fazie nawiązywanie więzi następuje przez karmienie zwierzęcia, wspólne spacery, wykonywanie prostych zabiegów profilaktycznych jak czesanie i szczotkowanie. Proces osvajania psa jest zależny od usposobienia osobniczego, a także od indywidualnego podejścia kandydata na przewodnika. Co istotne na kursy specjalistyczne trafiają policjanci z różnymi predyspozycjami do pracy ze zwierzętami. Część z nich to osoby, które już pracowały ze zwierzętami – jako przewodnicy psów służbowych w Policji. Zdecydowana jednak większość to kandydaci na przewodników – czyli osoby nieposiadające wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu kynologii i szkolenia zwierząt.

2. Prowadzenie ćwiczeń tylko z psem zdrowym

W czasie odbywanego kursu stacjonarnego psy objęte są opieką weterynaryjną. Prowadzenie ćwiczeń z psem chorym nie jest wskazane z powodu możliwości pogorszenia stanu zdrowia psa. Stan chorobowy może również powodować niemożliwość osiągnięcia odpowiedniego poziomu i celu ćwiczenia. Przy wystąpieniu chorób zakaźnych konieczna jest izolacja zwierzęcia, jego obserwacja i dalsze leczenie. Słuchacze podczas kursu zdobywają wiedzę teoretyczną z zakresu kynologii i rozpoznawania typowych chorób zakaźnych. W przypadku zachorowania, pies decyzją lekarza weterynarii zwalniany jest z ćwiczeń w danym dniu szkoleniowym.

3. Przestrzeganie higieny psa i jego pomieszczeń

Czysty i zadbane pies jest wizytówką przewodnika. Konieczność utrzymywania psa służbowego w czystości i jego pielęgnacja jest jednym z podstawowych obowiązków opiekuna psa wynikającym z przepisów policyjnych. Słuchacze kursu specjalistycznego dla przewodników psów, od pierwszych dni szkolenia uczeni są dbania o dobrostan powierzonego im zwierzęcia. W ramach realizowanych czynności służbowych utrzymują w czystości miejsca przetrzymywania psów oraz zapewniają im możliwość swobody ruchu. W czasie kursów realizowanych w okresie zimowym dodatkowym obowiązkiem jest wyścielenie bud słomą.

4. Racjonalne żywienia psa

Słuchacze podczas kursu zdobywają wiedzę teoretyczną z zakresu kynologii i zasad prawidłowego żywienia psów. Żywienie psa służbowego w myśl przepisów policyjnych jest dostosowane do potrzeb organizmu, wagi, wieku, stanu zdrowia, warunków klimatycznych oraz wysiłku fizycznego jak i wskazań lekarza weterynarii. Podczas odbywanego szkolenia karma dla psów zapewniana jest przez komendanta szkoły. Po skończonym kursie i powrocie psa do jednostki macierzystej, przewodnik otrzymuje comiesięczny ryczałt finansowy na wyżywienie psa.

5. Wybieganie psa przed rozpoczęciem ćwiczeń tresurowych

Pies przystępujący do ćwiczeń powinien być wybiegany oraz powinien mieć możliwość załatwienia potrzeb fizjologicznych.

6. Niepostępowanie z psem brutalnie

Humanitarne traktowanie zwierząt jest podstawową i najważniejszą zasadą w szkoleniu psów służbowych. Zadaniem instruktorów szkolenia psów policyjnych jest kształtowanie prawidłowych postaw w tej kwestii już od pierwszych dni kursu. Instruktor prowadzący zajęcia szkoleniowe dokonuje stałej obserwacji słuchacza w zakresie jego sposobu postępowania z powierzonym mu zwierzęciem. Zadaniem prowadzącego zajęcia szkoleniowe jest również zapobieganie reakcjom znużenia i przesytu ćwiczeniami psów.

7. Wymaganie od psa szybkiego i dokładnego wykonywania ćwiczeń oraz natychmiastowego korygowania błędów, niepozwalanie psu na samodzielne przerywanie ćwiczeń

Osoba szkoląca psa policyjnego musi wykazać się stanowczością i konsekwencją. Podawane komendy muszą zostać szybko i dokładnie wykonane. Dostrzeżone błędy muszą być natychmiast korygowane a bodźce i komendy powinny być podawane w prawidłowy sposób. Takie podejście gwarantuje osiągnięcie wysokiej precyzji wykonywanych ćwiczeń. Pies nie może też samodzielnie przerywać ćwiczenia. Sam schemat prowadzonych ćwiczeń musi być urozmaicony i przeplatany przerwami poświęconymi na zabawę z psem.

8. Niestawianie przed psem zadań przekraczających jego możliwości

Zakładany na danym etapie cel szkolenia psa policyjnego musi być w zasięgu możliwości i przystosowany do stopnia dojrzałości danego osobnika. Stopniowe zwiększanie poziomu ćwiczonych elementów na kolejnych, ściśle określonych etapach szkolenia, ma gwarantować osiągnięcie zamierzonego poziomu ćwiczeń.

9. Indywidualne traktowanie każdego psa w tresurze

Szkolenie „duetu” policyjnego składającego się z człowieka i psa, wymaga indywidualnego podejścia do prowadzących zajęcia szkoleniowe. Zdolność do przyswajania wiedzy i nauki nowych elementów jest różna nie tylko u ludzi ale i u psów. Konieczność indywidualnego podejścia do szkolonego zwierzęcia wynika również z faktu, iż psy kwalifikowane do szkolenia pochodzą z różnych hodowli i odbyły inne indywidualne procesy socjalizacyjne. Dlatego stopień realizowanych ćwiczeń musi być dostosowany do indywidualnych zdolności adaptacyjnych psów.

10. Odzwyczajanie psa od niepożądanych nawyków

Kursy specjalistyczne dla przewodników psów służbowych różnych kategorii przygotowują zwierzęta do realizacji zadań służbowych. Przygotowują również przyszłych przewodników psów do codziennego obcowania z psem, które może być utrudnione z racji występowania niepożądanych nawyków nabytych w ramach rozwoju osobniczego przed zakupem do Policji i podjęciem szkolenia.

11. Stopniowe przyzwyczajanie psa do nowych rzeczy, zjawisk, okoliczności

Cykl szkolenia psów służbowych zakłada stopniowe wprowadzanie nowych elementów. Dopiero po opanowaniu jednego elementu przechodzi się do nauki kolejnego. Wyuczone elementy łączy się w określony celem ćwiczenia ciąg zachowań. Dokładne wyuczenie poszczególnych elementów gwarantuje powtarzalność zachowania i precyzję wykonania ćwiczenia. Niektóre ćwiczenia jak np. związane z legitymowaniem osób lub dokonywaniem pościgów są w istocie połączeniem wielu osobnych elementów z zakresu posłuszeństwa i ćwiczeń obrończych. Każde uczone zachowanie musi zostać w ramach kolejnych ćwiczeń utrwalone. Konieczna jest również jego generalizacja – czyli utrwalenie zachowania w różnym czasie, miejscu i sytuacji. Na kolejnych etapach szkolenia wprowadzane są dodatkowe rozproszenia i utrudnienia np. umieszczanie wyszukiwanych zapachów w trudnych miejscach lub przeprowadzanie ćwiczeń w różnych lokalizacjach np. w warunkach miejskich. Sam kurs podzielony jest na cztery etapy. Każdy kolejny etap jest rozszerzeniem poprzedniego i zakłada większą precyzję i stopień trudności wykonywanych ćwiczeń a także dodatkowe elementy niewystępujące na wcześniejszych etapach. Ukończenie kursu wymaga zaliczenia wszystkich czterech etapów szkolenia.

12. Systematyczna zmiana pozoranta, stroju ochronnego

Powyższe zalecenie dotyczy wszystkich ćwiczeń realizowanych przy pomocy osób wykonujących czynności pozoranta. Chodzi tu o ćwiczenia obrończe podczas których wykorzystywany jest specjalistyczny sprzęt ochronny (szkolenia dla psów kategorii patrolowo –tropiącej, kategorii patrolowej, kategorii bojowej) a także ćwiczeń z poszukiwania osób zaginionych podczas których wykorzystywane jest ubranie cywilne (kurs dla przewodników psów tropiących). Osoba wykonująca takie czynności musi być stale zmieniana – tak by nie przyzwyczać psów do ruchów ciała, głosu i zachowania jednej osoby. Podobnie rzecz ma się w przypadku różnego koloru odzieży stosowanej do ćwiczeń. Psy potrafią doskonale obserwować otoczenie, dlatego zachowanie tej zasady podczas realizowanych kursów jest niezmiernie ważne.

13. Niedopuszczanie do powstawania błędnych skojarzeń

Monotonia prowadzonych ćwiczeń nie sprzyja postępom w szkoleniu psów policyjnych. Dlatego cykl szkoleniowy musi być prawidłowo skonstruowany a same ćwiczenia urozmaicone. Przeprowadzanie różnorodnych ćwiczeń w jednej lokalizacji albo przy użyciu zawsze tego samego pozoranta do ćwiczeń, może doprowadzić do powstania błędnych skojarzeń, które utrudniają wykształcenie się pożądaných odruchów warunkowych. Zagrożeniem jest również występowanie u psów zjawiska stereotypu dynamicznego – czyli występowania odruchów warunkowych w określonej, wyuczonej kolejności, nawet wtedy gdy nieoczekiwanie zmienia się zwykła kolejność bodźców. Urozmaicenie ćwiczeń, prowadzenie ich w różnych miejscach, czasie i kolejności, ma eliminować powstawanie błędnych skojarzeń.

14. Przestrzeganie dopasowania sprzętu tresurowego

Sprzęt tresurowy aby spełniał swoje funkcje musi być dopasowany do danego psa. Przemawiają również za tym względy bezpieczeństwa. Źle dopasowany sprzęt może stanowić zagrożenie dla zdrowia psa i szkolącego go człowieka.

15. Prawidłowe używanie ustalonych sygnałów i znaków

Od pierwszych dni kursu słuchacze uczeni są prawidłowego podawania komend oraz używania określonych sygnałów i znaków przyjętych w szkoleniu psów służbowych. Z uwagi na dość manualny charakter nauczanych czynności z psem, zajęcia realizowane są w małych grupach szkoleniowych - maksymalnie do 6 słuchaczy na jednego instruktora. Katalog komend jest ograniczony do podstawowych komend niezbędnych do realizacji zadań służbowych w określonych kategoriach psów.

16. Umiejętne stosowanie bodźców pozytywnych i negatywnych

Podczas szkolenia psa policyjnego wyrabia się u niego określone odruchy warunkowe. Filozofia szkolenia opiera się na wykorzystaniu naturalnych instynktów i popędów występujących u psów. Wyrobiecie określonych odruchów dokonywane jest przy pomocy warunkowania klasycznego i instrumentalnego. Pozytywne wzmocnienie zachowań, motywuje szkolone zwierzęta i przyspiesza proces wyrabiania odruchów warunkowych.

Szkolenie przewodnika psa policyjnego zakłada nabywanie wiedzy teoretycznej jak i praktycznej. Słuchacze w trakcie kursu odbywają przewidzianą programem ilość wykładów teoretycznych dotyczących:

- kynologii służbowej w zakresie:
 - anatomii i fizjologii psa,
 - pielęgnacji psa i chorób odzwierzęcych,
 - żywienia psów, patologii organizmu psa,
 - zasad korzystania z pomocy weterynaryjnej,
 - schorzeń i postępowania w nagłych przypadkach,
- teorii tresury w zakresie:
 - sprzętu wykorzystywanego w szkoleniu,
 - bezpieczeństwa pracy z psem,
 - zasad i metod stosowanych w szkoleniu,
 - systemu nerwowego psa oraz zasad stosowania bodźców,
 - powstawania odruchów warunkowych, budowy łuku odruchowego, mechanizmu stereotypu dynamicznego,
 - typów psychicznych i charakteru psów,
 - szczegółowych metod i zasad wyrabiania u psów odwagi i ciętości do osób obcych,
 - elementów pozoracji podczas ćwiczeń obrończych,
- taktyki użycia psów służbowych w zakresie między innymi:
 - możliwości użycia psów różnych kategorii w zdarzeniach kryminalnych i działaniach policji,
 - sporządzania niezbędnej dokumentacji,
 - katalogu czynności przewodnika na miejscu zdarzenia,
 - zasad użycia psa podczas przeszukania terenu i zabudowań celu w odnalezienia osoby ukrywającej się,
 - zasad użycia psa w celu odnalezienia zapachu narkotyków lub materiałów wybuchowych,
 - problematyki dotyczącej powstawania śladów zapachowych, ich niszczenia i zacierania,
 - zasad pełnienia służby z psem,
 - metod identyfikacji śladów zapachowych przy użyciu psa,
 - techniki i taktyki prowadzenia pościgu za osobą,
 - podstaw prawnych użycia psa jako środka przymusu bezpośredniego,
 - sposobów tworzenia szyków psów,
 - taktyki działań z tłumem,
- pierwszej pomocy;

- kształtowania sprawności fizycznej.

Pozostała część kursu stanowi część praktyczną odbywaną razem z psem. W czasie kursu obowiązkowymi elementami niezależnie od kategorii są:

- elementy posłuszeństwa w postaci wykonywania podstawowych komend (siad, waruj, stój, przeskoda itd.),
- elementy pokonywania przeszkód terenowych w postaci schodów, kładek, tuneli, toru przeszkód i ściany.

Elementy zależne od szkolonej kategorii psa to:

- tropienie śladów ludzkich,
- wyszukiwanie zapachów w pojazdach,
- wyszukiwanie zapachów w bagażach,
- wyszukiwanie zapachów w pomieszczeniach,
- wyszukiwanie zapachów w terenie,
- elementy ćwiczeń obrończych,
- przeszukanie terenu za osobą ukrywającą się,
- przeszukanie pomieszczeń za osobą ukrywającą się,
- wykonywanie elementów wysokościowych,
- przeprowadzanie badania osmologicznego.

Nauczyciel policyjny ma możliwość regulacji czas trwania zajęć w systemie tygodniowym lub dziennym w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów. Podobnie kolejność realizacji treści kształcenia może być zmieniona przez prowadzącego zajęcia i dostosowywana do aktualnych warunków atmosferycznych. Zajęcia szkoleniowe organizowane na terenie zakładu oraz poza nim np. w przestrzeni zurbanizowanej. Program szkolenia przewiduje również realizację szkolenia w różnych porach dnia. Dodatkowo kilkumiesięczny czas trwania każdego kursu wymusza realizację szkolenia w zmiennych warunkach pogodowych.

Ilość i stopień trudności wykonywanych ćwiczeń jest dostosowywany do fazy szkolenia. Trudność wykonywanych elementów jest stopniowo zwiększana do uzyskania odpowiedniego poziomu wyszkolenia. Specyfika danej kategorii szkolonego zwierzęcia nakłada dodatkowe elementy w czasie realizacji kursów. Podobnie środki metodyczne i sprzęt szkoleniowy wykorzystywany do nauki, różni się w zależności od szkolonej kategorii. Do szkolenia psów do wyszukiwania zapachów materiałów wybuchowych i zapachów narkotyków używane są naturalne próbki tych zapachów. W przypadku szkolenia psów do wyszukiwania zwłok ludzkich wykorzystywany jest chemiczny zamiennik. Realizacja kursów patrolowych, patrolowo – tropiących, bojowych zakłada użycie specjalistycznego sprzętu ochronnego dla pozorantów.

Realizacja szkolenia odbywa się w grupach szkoleniowych z założeniem, że na jednego instruktora przypada maksymalnie 6 słuchaczy z psami służbowymi. Dzienny czas szkolenia to 7 godzin lekcyjnych, jedna godzina przeznaczona jest na codzienną obsługę psa i czynności związane z zapewnieniem dobrostanu zwierzęcia. W czasie trwania kursu przewidziane jest zaliczenie czterech etapów i osiągnięcie przez słuchacza i psa określonych postępów w katalogu umiejętności. Oceniany jest również słuchacz w zakresie posiadanych umiejętności. Na kursach patrolowych, patrolowo – tropiących, bojowych oraz kursach dla policjantów wykonujących czynności pozoranta, dodatkową ocenianą umiejętnością kursanta jest wykonywanie elementów pozoracji podczas ćwiczeń obrończych.

Ukończenie kursu przez „duet” złożony z człowieka i psa, oznacza uzyskanie świadectwa ukończenia kursu oraz atestu imiennego uprawniającego do wykonywania czynności służbowych w danej kategorii. Uzyskiwany atest jest terminowy.

Testowanie sprawności użytkowej psów

Psy po zakończonym szkoleniu poddawane są systematycznemu testowaniu ich sprawności użytkowej przez instruktorów zakładu. Ponowne testowanie psa ma również miejsce w sytuacji przekazania go nowemu opiekunowi, który posiada stosowne przeszkolenie. Testowanie sprawności użytkowej odbywa się w Zakładzie Kynologii Policyjnej w Sułkowicach lub w jednostkach terenowych Policji. W trakcie ćwiczeń sprawdzane są elementy wynikające z katalogu umiejętności psów danej kategorii np. wyszukiwania zapachów narkotyków lub ćwiczeń obrończych. Z czynności testowania psów sporządzany jest protokół testowania właściwy do danej kategorii. Pozytywna ocena uzyskana z testowania sprawności oznacza wydanie kolejnego atestu uprawniającego do realizacji zadań służbowych.

Stan pogłowia psów służbowych wszystkich kategorii na terenie całej Polski na koniec 2022 roku wyniósł 905 psów. W 2022 roku funkcjonariusze zakładu przeprowadzili testowanie 540 psów służbowych.

Organizacja Mistrzostw Kynologicznych

Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach od 1998 roku jest miejscem rozgrywania finału Kynologicznych Mistrzostw Policji. Jest to konkurs polegający na rywalizacji przewodników psów służbowych różnych kategorii. Głównym celem konkursu jest doskonalenie kwalifikacji zawodowych przewodników psów służbowych oraz sprawności użytkowej psów służbowych Policji. Drugim celem jest propagowanie efektywnego wykorzystania oraz skuteczności psów służbowych w przeciwdziałaniu i zwalczaniu przestępczości. Konkurs jest rozgrywany na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez Komendanta Głównego Policji. Uczestnicy konkursu oceniani są przez komisję sędziowską składającą się z sędziego głównego, zastępcy sędziego głównego oraz sędziów punktowych, powoływanych do oceny poszczególnych zadań i konkurencji. Sędziowie to wytypowani funkcjonariusze Zakładu Kynologii Policyjnej w Sułkowicach. Nadzór nad organizacją i przebiegiem finału Mistrzostw sprawuje Komendant Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

Podczas konkursu najlepsi przewodnicy z całego kraju biorą udział w konkurencjach dostosowanych do kategorii wyszkolonych zwierząt. Typowani są oni w ramach osobnych eliminacji dokonywanych wcześniej w poszczególnych garnizonach. W skład reprezentacji każdej komendy wojewódzkiej/stołecznej Policji wchodzi kierownik drużyny (policjant zajmujący się organizacją używania i utrzymywania psów w komórce organizacyjnej właściwej w sprawach prewencji) oraz dwóch przewodników psów służbowych z psami służbowymi. W finale konkursu na zasadach honorowego

uczestnictwa mogą brać udział podmioty pozapolicyjne zaproszone przez organizatora. Rozgrywanie konkursu odbywa się w systemie rotacyjnym tzn. w jednym roku do konkurencji przystępują psy wyszukujące zapachy (materiałów wybuchowych, narkotyków), w kolejnym psy patrolowo – tropiące.

Konkurencje konkursowe (niezależnie od kategorii psa) obejmują:

- test wiedzy z zakresu kynologii, taktyki użycia psów służbowych, przepisów resortowych (25 pytań),
- udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej (ocena czynności ratowniczych podjętych na miejscu zdarzenia w stosunku do osoby poszkodowanej nieprzytomnej z brakiem prawidłowego oddechu),
- ćwiczenia z ogólnego posłuszeństwa psa i pokonywania przeszkód terenowych.

W przypadku rozgrywania konkursu dla przewodników psów patrolowo – tropiących dodatkowo:

- praca węchowa – w zakresie tropienia śladów ludzkich na zróżnicowanym podłożu (długość do 1 km, 5 przedmiotów na śladzie),
- pościg bez kagańca za osobą z odrzuceniem przedmiotu,
- czołowy atak pozoranta na psa,
- obrona przewodnika podczas konwoju,
- przeszukanie terenu w celu odnalezienia ukrytej osoby.

W przypadku rozgrywania konkursu dla przewodników psów do wyszukiwania zapachów materiałów wybuchowych i przewodników psów do wyszukiwania zapachów narkotyków dodatkowo:

- przeszukanie pomieszczeń,
- przeszukanie bagaży,
- przeszukanie pojazdów.

Policjanci biorący udział w konkursie są klasyfikowani indywidualnie i zespołowo. Zwycięzcom finału Kynologicznych Mistrzostw Policji przyznaje się odpowiednio do zajmowanego miejsca na podium złote, srebrne i brązowe odznaki „Zwycięzcy konkursu wiedzy i sprawności zawodowej”. Dodatkowymi nagrodami przewidzianymi w konkursie są pamiątkowe statuetki wyobrażające psa, a także nagrody finansowe.

Kategorie psów w polskiej Policji

Psy służbowe w polskiej Policji dzieli się na następujące kategorie:

W służbie prewencyjnej:

- patrolowe,
- tropiące,
- patrolowo-tropiące,
- do wyszukiwania materiałów wybuchowych,
- do wyszukiwania zapachów broni palnej i amunicji.

W służbie kryminalnej:

- do badań osmologicznych,
- tropiące osoby według założeń mantrailingu,
- do wyszukiwania zapachów narkotyków,
- do wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich na lądzie,
- do wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich na wodzie.

W służbie kontrterrorystycznej:

- bojowe.

Pozyskiwanie psów do służby, utrzymanie psów

Psy podlegają próbom i sprawdzeniom, począwszy od sprawdzenia stanu zdrowia po reakcje na bodźce. Próby charakteru obejmują: aportowanie, szukanie ukrytego przedmiotu, reakcję na strzał – hałas, obronę osoby przystępującej z psem do kwalifikacji i popęd do ścigania osoby uciekającej, samodzielność i czujność. Szczegółowe próby charakteru zależą od kategorii szkoleniowej psa. Umiejętności te sprawdzane są zawsze poza miejscem znanym psu, co pozwala ocenić jego reakcję na nowe bodźce i sposób, w jaki radzi sobie w nieznanym otoczeniu, a pies musi być wypoczęty i wybiegany, co pozwoli mu skupić się na powierzonych zadaniach. Na etapie szkolenia gdy u zwierzęcia zostaną zauważone jakiegokolwiek odstępstwa od normy zachowania, wady lub nieprawidłowości zostaje on wycofany i zwrócony hodowcy.

Zakupy psów dokonywane są poprzez centralny dobór do służby w Policji realizowany przez Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach (ZKP). Środki finansowe pochodzą głównie z budżetu komendy wojewódzkiej policji oraz środków z Funduszu Wsparcia Policji Województwa Mazowieckiego w ramach porozumień zawieranych z powiatami i gminami, które w ten sposób pomagają zadbać o wspólne bezpieczeństwo swoich mieszkańców. Oprócz zakupu psa, KWP zs. w Radomiu kupuje też akcesoria dla psa i przewodnika, tj. plecak dla opiekuna, saszetka na smakołyki, szorki dla psa, obroże, kagańce, smycze, szczotki, grzebień, piłki, gryzaki, itp.

Po zakupie psa i wyborze kandydata na przewodnika, następuje rozpoczęcie kursu specjalistycznego w jedynej szkole dla policyjnych psów czyli ZKP w Sułkowicach. Jest to równoczesny kurs i szkolenie dla opiekuna psa i dla psa, realizowany w formie stacjonarnej na podstawie programu nauczania lub w innej formie zatwierdzonej przez Komendanta Głównego Policji.

Kurs specjalistyczny, któremu poddawani są zarówno pies jak i jego opiekun polega przede wszystkim na nauce posłuszeństwa i kooperacji z człowiekiem, z którym zwierzę będzie pracować. W trakcie jego trwania realizowane są zajęcia praktyczne jak i teoretyczne. Nad psami czuwa instruktor oraz opiekun psa. Pozytywne ukończenie kursu skutkuje uzyskaniem przez przewodnika psa świadectwa, a przez psa atestu. Dopuszczone jest również szkolenie psa poza jednostką szkoleniową - w formie indywidualnej. Koszty związane z wyszkoleniem psa pokrywane są z budżetu szkoły.

Atest czyli dokument potwierdzający zdolność psa służbowego do wykonywania zadań, do których został wyszkolony, wydawany jest po raz pierwszy na okres 24 miesiące przy czym dla psów z kategorii bojowej, tropiącej osoby według założeń mantrailingu oraz do badań osmologicznych, atest ten wydaje się każdorazowo na okres do 12 miesięcy. Kolejny atest wydawany jest po przeprowadzeniu testu sprawności użytkowej psa, a okres jego ważności uzależniony jest od wieku psa. Nieprzystąpienie w terminach przez przewodnika wraz z psem do testowania sprawności użytkowej jest jednoznaczne z utratą atestu, co wiąże się z brakiem możliwości używania go w służbie w Policji.

Każdy pies kierowany do służby musi posiadać ważny atest wydany przez ZKP w Sułkowicach oraz musi być w pełni zdrowy, posiadać aktualne szczepienie przeciwko wściekliznie. Do służby może być skierowany tylko i wyłącznie z przewodnikiem wpisanym w atest. Pies może być używany wyłącznie do zadań danej kategorii, do której został wyszkolony. Ważne jest także, aby systematycznie był odrobaczany i chroniony przed groźnymi kleszczami mogącym wywołać wiele chorób odkleszczowych. Policyjne psy conajmniej dwa razy w roku poddawane są przeglądom weterynaryjnym w celu zdiagnozowania ich stanu zdrowia. Niedopuszczalne jest kierowanie do służby psa chorego, posiadającego zwolnienie od lekarza weterynarii, jak również psa wykazującego objawy chorobowe przed zbadaniem go przez lekarza weterynarii. Koszt kompleksowych usług weterynaryjnych ponosi komenda wojewódzka, która dokonała zakupu psa.

Podobnie jest z wyżywieniem czworonoga. Co miesiąc przewodnik otrzymuje środki finansowe na zakup karmy odpowiedniej dla psa, którym się opiekuje. Psy w Policji Polskiej karmione są głównie suchą karmą, ale to przewodnik ostatecznie decyduje, w jaki sposób będzie karmił swojego czworonoga. Odpowiada za niego prawnie i materialnie.

Praca przewodnika psa służbowego polega na realizacji zadań mających na celu wspieranie policjantów w służbie prewencyjnej, kryminalnej, śledczej oraz kontrterrorystycznej. Przewodnik psa służbowego zobowiązany jest do prowadzenia Dziennika Pracy Psa Służbowego Policji, a także musi zapewnić jego prawidłowe utrzymanie, używać go do zadań zgodnie z kategorią do jakiej został przeszkolony, doskonalić jego sprawność fizyczną, a także umiejętności z taktyki i techniki używania go w służbie, utrzymywać w czystości i właściwym stanie pomieszczenia użytkowe przeznaczone dla psa, a także konserwować akcesoria i sprzęt szkoleniowy. Ww. czynności są czynnościami służbowymi i podlegają kontroli bezpośrednich przełożonych.

Organizacja służby przewodników i psów służbowych na terenie garnizonu mazowieckiego

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2022 roku Polska Policja posiadała **905** psów służbowych. Zadania z użyciem psów służbowych wykonywało **665** policjantów – przewodników psa policyjnego.

W analogicznym okresie czasu Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu (KWP zs. w Radomiu) miała na stanie **32** psy służbowe różnych kategorii. Największą grupę psów w Policji stanowią zwierzęta kategorii patrolowo-tropiącej, następnie do wyszukiwania zapachów narkotyków i zapachów materiałów wybuchowych.

Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu obejmuje swoim zasięgiem 28 komend miejskich i powiatowych Policji. Nie każda jednostka dysponuje psami służbowymi. Zależy jest to od wielu czynników, m.in. zasobów finansowych, możliwości wykorzystania podczas działań. Obecnie 11 komend podległych Komendzie Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu posiada na stanie psy służbowe. Są to 4 komendy miejskie Policji – w Radomiu, Płocku, Ostrołęce i Siedlcach oraz 7 komend powiatowych – w Ciechanowie, Grójcu, Garwolinie, Ostrowi Mazowieckiej, Sochaczewie, Szydłowcu, Węgrowie.

Garnizon mazowiecki na dzień 15 sierpnia 2023 roku posiada **33** psy służbowe, które są oddane pod opiekę **29** przewodników. Czterech przewodników posiada po dwa psy różnych kategorii. Oprócz psów ww. podległych pionowi prewencji, na stanie Laboratorium Kryminalistycznego KWP zs. w Radomiu znajduje się 6 psów osmologicznych będących pod opieką 2 przewodników.

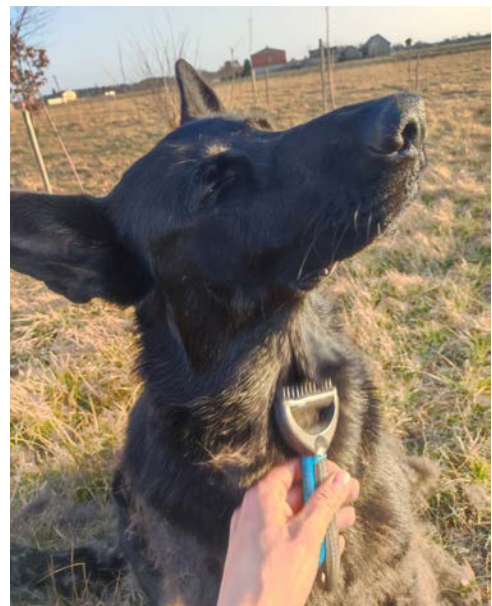
Kategorie psów w służbie prewencyjnej na terenie garnizonu mazowieckiego:

- **7** do wyszukiwania zapachów narkotyków,
- **6** do wyszukiwania zapachów materiałów wybuchowych,
- **6** tropiących,
- **14** patrolowo-tropiących.

Psy w służbie wykorzystywane są do:

- patrolowania ulic,
- tropienia śladów ludzkich,
- działań antyterrorystycznych,
- działań związanych z zabezpieczaniem i przywracaniem naruszonego porządku publicznego podczas imprez masowych i zgromadzeń,
- przeszukiwania terenu, pomieszczeń, pojazdów, statków żeglugi śródlądowej, morskich i powietrznych lub przesyłek i bagaży w celu: odnalezienia przedmiotów, wyszukania zapachów materiałów wybuchowych, broni palnej i amunicji, narkotyków,
- wyszukiwania zapachu włók ludzkich na lądzie i na wodzie,
- pościgów za osobami podejrzanymi o popełnienie przestępstwa,
- wykonywania zadań związanych z prowadzeniem czynności interwencyjnych, zatrzymywaniem osób, ich pilnowaniem i doprowadzaniem oraz konwojowaniem,
- tropieniem śladów według założeń mantrailingu,
- badań osmologicznych.

Podczas służby przewodnik psa służbowego przeznacza jedną godzinę na czynności związane z żywieniem psa i jego pielęgnacją. Czas ten ulega wydłużeniu do 1 godziny i 20 minut w przypadku posiadania przez przewodnika dwóch psów.

Do przewozu zwierząt w jednostkach wykorzystuje się pojazdy służbowe zaopatrzone w klatki dla psów, głównie VW Transporter oraz Fiat Fiorino.

Zadaniem przewodnika jest nie tylko właściwe żywienie oraz obowiązkowe szczepienia i zabiegi weterynaryjne, ale również systematyczne szkolenia. Każdemu przewodnikowi przysługuje jeden dzień w tygodniu przeznaczony tylko na szkolenie z psem. W ten sposób dba o sprawność fizyczną i kondycję zwierzęcia. Szkolenia mogą odbywać się indywidualnie lub zbiorowo tj. wspólnie z innymi przewodnikami. Takie zbiorowe szkolenia organizuje i przeprowadza koordynator ds. psów służbowych w Wydziale Prewencji KWP zs. w Radomiu. Są one okazją do spotkania się przewodników, wymiany swoich doświadczeń i wzajemnej obserwacji oraz wyciągania wniosków podczas wykonywania tych samych elementów szkoleniowych. Podczas szkolenia wykorzystuje się pozoranta, czyli osobę posiadającą niezbędne umiejętności do pracy podczas ćwiczeń symulacyjnych.

ZKP w Sułkovicach dla przewodników z całego kraju cyklicznie organizuje warsztaty prowadzone w szkole w systemie stacjonarnym, pozwalające utrzymać psa w dobrej kondycji.

Psy mogą przebywać w kojcach na terenie jednostki lub też w miejscu zamieszkania przewodnika, po spełnieniu przez niego warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 grudnia 2021 roku w sprawie psów służbowych i koni służbowych w Policji. Muszą mieć stały dostęp do świeżej wody, własne legowisko, budę i odpowiednich wymiarów kojec z wybiegiem.

Gdy pies ukończy 9 rok życia, utraci sprawność użytkową, nie rokuje na osiągnięcie odpowiedniego poziomu wyszkolenia, wystąpi poważna choroba uniemożliwiająca pracę, upłynie 6 miesięcy od jego zaginięcia lub utraty albo nastąpi konieczność jego bezzwłocznego uśmiercenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt, może zostać wycofany z Policji. Nie oznacza to jednak, że psy starsze niż 9 lat nie mogą dalej pracować. Jeżeli nie ma przeciwwskazań zdrowotnych, nie utraciły sprawności użytkowej i zdają pozytywnie atestację, mogą dalej pracować. Gdy jednak czynniki nie pozwalają na dalszą pracę, psy są godnie żegnane i w pierwszej kolejności bezpłatnie przekazywane swoim dotychczasowym opiekunom, którzy po latach wspólnej służby nie mogą rozstać się z czworonożnym partnerem. Pies to szczególny rodzaj partnera w służbie, z którym tworzy się więź na całe życie i traktuje jak członka najbliższej rodziny. Pies może zamieszkać ze swoim opiekunem, co zazwyczaj się praktykuje lub pozostać w dotychczasowej bazie kojcowej na terenie jednostki. Można też przekazać zwierzę innej jednostce organizacyjnej Policji wskazanej przez Komendanta Głównego Policji.

Pies służbowy wycofany z użycia w Policji po przejściu na emeryturę, ma zapewnioną opiekę weterynaryjną. Psa służbowego wycofanego z użycia w Policji systematycznie poddaje się zabiegom profilaktycznym i leczeniu według zaleceń lekarza weterynarii. Koszty profilaktyki weterynaryjnej w tym także koszty lekarstw jak i utylizacji zwłok zwierzęcia pokrywane są ze środków budżetowych komendy.

Tradycją KWP zs. w Radomiu jest to, że kiedy pies odchodzi na emeryturę. Wydział Prewencji KWP zs. w Radomiu organizuje uroczyste wydarzenie, w gronie innych przewodników, podczas którego koordynator ds. psów służbowych wspomina historię życia psa, skąd się wywodzi, jego rodowód, lata pracy przewodnika z psem, wspólne sukcesy. Są to ważne dla przewodnika chwile, podczas których niejedna łza zostaje uroniona. Następnie wręczane są przewodnikowi podziękowania od Komendanta Wojewódzkiego Policji z siedzibą w Radomiu za wyjątkową służbę z psem, natomiast pies otrzymuje medal i kosz smakołyków ufundowany przez Komendanta Wojewódzkiego Policji z siedzibą w Radomiu.

W dniu 22 maja obchodzimy w Polsce Dzień Praw Zwierząt. Data ta nawiązuje do uchwalenia w 1997 roku przez Sejm ustawy o ochronie zwierząt jako istot żyjących i czujących. Poprzez organizowane przez nas dla dzieci, młodzieży i dorosłych pokazy umiejętności policyjnych psów służbowych podczas pikników i festynów rodzinnych, zwracamy uwagę na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa, ochrony i opieki zwierzętom. Same nie są w stanie poradzić sobie z okrucieństwem człowieka. Swoją postawą i zachowaniem chcemy pokazać, że nie jest nam obojętny los innych naszych „braci mniejszych”. Przeszłości popełniane na rzecz zwierząt, bestialskie zachowania wobec nich wymagają napiętnowania oraz reakcji ze strony nas – ludzi.

ISLANDIA

W przypadku chęci zakupu psa, główny instruktor lub inny instruktor w jego zastępstwie zaczyna szukać psa, odpowiedniego do danego projektu. Większość psów sprowadzanych jest z terenów Anglii, bywają przypadki, kiedy odpowiedni kandydat znajdowany jest na terenie Islandii. Psy muszą mieć zapewnione dużo ruchu, być sprawne fizycznie i zdrowe. Muszą umieć odnaleźć się w każdych warunkach środowiskowych. Średnia cena za niewyszkolonego młodego psa (1-1,5 roku), który przeszedł test psychiczny i nadaje się do projektu, wynosi około 4 500 euro. Następnie pies przechodzi podstawowe szkolenie przez uznanego trenera. Po jego zakończeniu przyszły przewodnik przejmuje psa i wspólnie przechodzą podstawowe szkolenie. Szkolenie prowadzi akademia policyjna.

Kupując psa poszukuje się ras użytkowych charakteryzujących się stabilnością środowiskową. Po wybraniu odpowiednich psów i przejściu przez nie testów selekcyjnych, zostaną one zapisane na kurs podstawowy pod okiem wykwalifikowanych instruktorów. Test selekcyjny uwzględnia naturalne zdolności psów do polowania i prowadzenia długich poszukiwań w dużej koncentracji. Wszystkie psy muszą być zdrowe i dlatego muszą przejść wszystkie badania lekarskie.

Pracę z psem rozpoczyna się od podstawowego treningu posłuszeństwa, który obejmuje: przywołanie, siadanie i chodzenie na smyczy. Praca z węchem u psów/szczeniąt, rozpoczyna się już na wczesnym etapie szkolenia poprzez zabawę. Kiedy szczenię będzie gotowe, zapoznaje się go z substancjami – narkotykami, materiałami wybuchowymi lub czymkolwiek, czego będą poszukiwały. Wszystkie szkolenia powinny być zgodne z międzynarodowym prawem dotyczącym ochrony zwierząt.

Większość psów służbowych karmiona jest wyłącznie suchą karmą. Jest to decyzja podejmowana przez przewodnika, ale konsultowana z głównym trenerem. W niektórych przypadkach stosuje się dietę surową – naszym zdaniem konina jest najlepszym i najskuteczniejszym wyborem.

Każdy przewodnik kupuje dla swojego psa cały potrzebny sprzęt, ale Policja będąca właścicielem psa płaci za wszystkie faktury. Większość oddziałów ubezpiecza psy i pokrywa wszystkie koszty weterynaryjne łącznie ze szczepieniami i odrobaczaniem.

Kurs podstawowy jest tylko częścią długiego łańcucha szkoleń, które są potrzebne, aby zespół osiągnął niezbędny standard pracy operacyjnej (wszystkie poziomy są równie ważne). Łańcuch trwa do momentu odebrania z jakiegoś powodu licencji (emerytura, zmiana przewodnika, niezaliczenie licencji, stan zdrowia itp.).

Główne poziomy:

Poziom 1 - wybór psów/przewodników

Psy: koncentracja na: zdrowiu, popędzie, adaptacji środowiskowej, towarzyskości.

Przewodnicy: koncentracja na: doświadczeniu operacyjnym, motywacji, cechach osobistych.

Poziom 2 – szkolenie (psów)

Koncentracja na: wiedzy o zapachu, wskazywaniu (w tym fałszywych wskazaniach), zachowaniach związanych z poszukiwaniem (w tym szukaniu ogólnym), wytrzymałości, rozróżnianiu zapachów i podatności psa do kontroli.

Poziom 3 – kurs podstawowy (czas trwania 5 tygodni)

Tydzień 1: Nawiązanie relacji pomiędzy psem a przewodnikiem.

Tydzień 2: Ocenianie wiedzy psa na temat narkotyków, rozwijanie umiejętności przewodnika potrzebnych do opieki nad psem, podstawowe szkolenie w zakresie poszukiwań, bezpieczeństwa i przygotowania do przeszukań.

Tydzień 3: Pogłębianie wiedzy psa na temat narkotyków, pierwsza pomoc, poszukiwania z uwagi na wymagające warunki środowiskowe, skupienie przewodnika na zrozumieniu zwierzęcia poprzez jego obserwację, ocena wytrzymałości psa.

Tydzień 4: Pogłębienie wiedzy o narkotykach. Opiekunowie ustalają dla siebie nawzajem ćwiczenia przy jednoczesnej ocenie pracy psa, kontrola wytrzymałości psa i szkolenie w terenie.

Tydzień 5: Ocena wiedzy psa na temat narkotyków – popis wiedzy, wskazań, wytrzymałości, adaptacji środowiskowych. Ocena podstawowej wiedzy przewodników na temat postępowania z psem tropiącym podczas różnych poszukiwań, a także umiejętność wykazania się niezbędną wiedzą teoretyczną. Przeprowadza się analizę przypadków, podczas których policjanci muszą wykazać się posiadanym zasobem wiedzy z tematu, jak również posiadanymi umiejętnościami potrzebnymi do rozwiązania różnych problemów związanych z byciem przewodnikiem i/lub psami.

Poziom 4 – kurs podstawowy

Koncentracja na doskonaleniu umiejętności potrzebnych do wykonywania wysokiej jakości pracy (przez psa/przewodnika), w szczególności: wiedzy na temat narkotyków, wskazanie ogólnych zachowań związanych z tropieniem, wytrzymałością, pozyskanie wiedzy przez przewodników jak najlepiej prowadzić poszukiwania operacyjne. Monitorowanie ogólnego rozwoju drużyny (podniesienie/obniżenie standardu).

Poziom 5 – licencjonowanie

Koncentracja na wiedzy psów na temat narkotyków, ich wytrzymałości, jakości poszukiwań, wskazaniach, adaptacji środowiskowej, ogólnym zrozumieniu. Zrozumienie przewodników sposobów prowadzenia przeszukań operacyjnych z psem, celem maksymalizacji efektów, bezpieczeństwa, pierwszej pomocy, ogólnej wiedzy w wymaganym zakresie.

Wszystkie metody opierają się na uznanych naukach behawioralnych i traktatach o ochronie zwierząt. Wszystkie psy mieszkają z przewodnikami i ich rodzinami. Po przejściu na emeryturę zwierzęcia, przewodnik może uzyskać prawo jego własności.

Przestępstwa narkotykowe są w Islandii dość powszechne, podobnie jak w większości krajów Europy. Praca zespołów głównie polega na przeszukiwaniu mieszkań, samochodów, poszukiwań w terenie otwartym (zielonym) i na statkach. Są również szeroko stosowane podczas festiwali i koncertów w okresie letnim. Psy do wykrywania bomb są powszechnie wykorzystywane podczas oficjalnych wizyt i w przypadku innych incydentów, gdy jest to konieczne.

Aby móc zostać przewodnikiem psa, trzeba ukończyć szkolenie policyjne. Następnie, jeśli zajdzie taka potrzeba, taka osoba może ubiegać się o takie stanowisko. W przypadku akceptacji, zespół (przewodnik i pies) udaje się na kursy i szkolenia, zgodnie z powyższym schematem.

W okresie zdolności psa do wykonywania powierzonych mu zadań (w trakcie służby), Policja pokrywa wszystkie koszty jego utrzymania, w tym weterynaryjne.

Przewodnik powinien w ciągu dnia poświęcić określoną ilość czasu na wyprowadzenie psa, dbanie o jego potrzeby, ćwiczenia i szkolenie. Płatności różnią się w zależności od biura.

Większość psów policyjnych pracuje 5-8 lat, nie dłużej niż do 10 roku życia. Ale to od ich stanu zdrowia zależy, jak długo będą mogły pracować.

Kiedy pies odchodzi na emeryturę, przewodnik zawsze ma możliwość zatrzymania go i bycia jego właścicielem na własny koszt. Jeśli nie mogą ich zabrać, zespoły pomagają znaleźć dobry i odpowiedni dom dla psa, który zapewni mu dobre życie po służbie.

5. DOŚWIADCZENIA PRZEWODNIKÓW PSÓW SŁUŻBOWYCH / charakterystyka pracy przewodników, doświadczenia wynikające z pracy z psami służbowymi, wrażenia z wizyt międzynarodowych/

POLSKA

asp. Sławomir Bąba

Przewodnik Psa Służbowego Policji, Komenda Miejska Policji w Radomiu

Jestem jednym z kilku przewodników psa służbowego w radomskiej Policji. Służbę w formacji rozpocząłem w 2011 roku. Od początku swojej kariery związany jestem z pionem prewencji. Wiedzę i doświadczenie zdobywałem służąc w Samodzielnym Pododdziale Prewencji Policji Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu, następnie w Ogniwie Wywiadowczym Wydziału Patrolowo Interwencyjnego Komendy Miejskiej Policji w Radomiu.

Służbę na stanowisku przewodnika psa rozpocząłem w dniu 5 sierpnia 2019 roku, wspólnie ze swoim psem Nadorem, rozpoczynając specjalistyczny kurs dla przewodników psów patrolowo-tropiących do działania bez kagańca, przeprowadzanym przez Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. W trakcie niespełna 5-cio miesięcznego szkolenia, podczas tresury posłuszeństwa, tropienia, aportowania, obrony czy też ataku nauczyliśmy się przede wszystkim siebie nawzajem, jak stać się dla siebie oddanymi partnerami podczas codziennej służby. Nador, a prywatnie Rasky, jest owczarkiem niemieckim maści czarnej podpalanej. Służbę rozpoczął mając niespełna dwa lata. Podczas testów decydujących o przyjęciu do służby otrzymał 99 punktów na 100 możliwych. Pies wywodzi się ze Związku Hodowców Psów Użytkowych, a jego przydomek hodowlany to von Auzbiterr.

W radomskiej Policji, Nador, na co dzień używany jest do działań patrolowych, podczas zdarzeń kryminalnych, do tropienia sprawców czynów zabronionych i działań poszukiwawczych za osobami zaginionymi. Bierze udział również w zabezpieczeniu imprez masowych, w promowaniu radomskiej Policji, reprezentowaniu KMP Radom podczas festynów dla dzieci, imprez charytatywnych, a także w cyklach zajęć profilaktyczno-edukacyjnych tj. „Lato z komisarzem

Zebra” odbywających się w okresie wakacyjnym na terenie KWP zs. w Radomiu oraz programu „Akademia bezpieczeństwa z komisarem Zebra” realizowanym przez Wydział Prewencji KWP zs. w Radomiu.

Tworzymy nierozłączny zespół w służbie jak i poza nią. Prywatnie Nador jest pełnoprawnym członkiem mojej rodziny. Między nami wywiązała się tak silna więź, że na co dzień po służbie jak i w dniu wolnym od służby wypoczywa w domu, gdzie zyskał pełną akceptację i miłość. Rasky (bo tak nazywany jest na co dzień) uwielbia spacerować, zabawy, kąpiele w wodzie, aportowanie, a także dobrze odpocząć po ciężkiej służbie. Chętnie poddaje się również zabiegom fryzjerskim (czesanie), a także uwielbia jeść. Jest to pies bardzo charakterny, uparty, wytrwały i bardzo energiczny. Cechuje go silny temperament. Dzięki takiemu usposobieniu, a także ogromnej pracy i zaangażowaniu w służbie jak i poza nią wspólnie osiągamy sukcesy. Na co dzień dbam o rozwój Nadora poprzez prowadzenie systematycznych szkoleń z posłuszeństwa, socjalizacji, aportowania, obrony, ataku. Poza tym dbam o jego sprawność fizyczną ćwicząc na specjalnie stworzonym na terenie jednostki torze przeszkód.

Na swoim koncie mamy bardzo wiele sukcesów zawodowych, to prawdziwy bohater, który uratował wiele żyć ludzkich.

Dla przykładu w Boże Narodzenie 2020 roku na terenie gminy Wolanów, w porze nocnej, w trudnych warunkach atmosferycznych (mróz, opady śniegu) w kilka godzin po otrzymaniu zgłoszenia o zaginięciu, odnalazł zaginioną kobietę. Ze wstępnych ustaleń wynikało, że 39 letnia kobieta po awanturze domowej wyszła z domu w nieznanym kierunku i nie nawiązywała kontaktu ze swoją rodziną. Skierowani na miejsce rozpoczęliśmy akcję poszukiwawczą. Pies podjął trop prowadząc do pobliskiego lasu, gdzie odnalazł wyziębioną, nieprzytomną kobietę. Po odnalezieniu, kobieta została przekazana pod opiekę medyczną. Zaznaczyć należy, że ze względu na stan w jakim się znajdowała, a także panujące warunki atmosferyczne Nador uratował jej życie.

Kolejnym sukcesem w ratowaniu ludzkiego życia jest odnalezienie w październiku 2021 roku na terenie Radomia zaginionego 85-letniego mężczyzny. W tym przypadku również można mówić o uratowaniu życia. Po kilku dniach bezskutecznych poszukiwań przez funkcjonariuszy Wydziału Kryminalnego Komisarjatu II Policji w Radomiu, dołączyliśmy do działań i wieczorem 7 października 2021 roku, odnaleźliśmy leżącego w zaroślach na terenie miasta zaginionego mężczyznę. 85-latek po odnalezieniu został przekazany pracownikom służby zdrowia.

Po raz trzeci Nador uratował życie 3 grudnia 2021 roku. Do Komendy Powiatowej Policji w Zwoleniu zgłosiła się kobieta, która poinformowała, że jej 81-letni ojciec kilka godzin wcześniej wyszedł z domu w kierunku lasu i nie nawiązał kontaktu z rodziną do chwili zgłoszenia. W poszukiwaniu za seniorem zostali zaangażowani funkcjonariusze KPP w Zwoleniu, strażacy, jednakże to Nador okazał się być po raz kolejny niezawodny. Po nawęszczeniu, pies podjął trop, po czym po przebyciu ok. 2,5 km w kompleksie leśnym odnalazł bardzo osłabionego i wyziębionego mężczyznę, który nie był w stanie o własnych siłach wstać, by zostać zbadanym przez załogę pogotowia ratunkowego.

Oprócz ratowania życia, Nador na swoim koncie ma wiele sukcesów w zdarzeniach kryminalnych m.in. ustalenie trasy ucieczki sprawców rozboju, sprawców kradzieży, kradzieży z włamaniem. Kilkakrotnie odnalazł też zaginione osoby, na których ratunek było już za późno. W styczniu 2023 roku po dziesięciu dniach od zaginięcia 64 letniej kobiety, doprowadził do ujawnienia jej zwłok, które znajdowały się na polach w odległości około kilometra od jej domu.

Jego ostatnim osiągnięciem, z lutego 2023 roku jest doprowadzenie do miejsca pobytu sprawcy kradzieży z włamaniem do domu, w miejscowości Chynów. Z otrzymanych informacji wynikało, że sprawca

po uprzednim wybiciu szyby w oknie dostał się do wnętrza domu skąd dokonał kradzieży m.in. biżuterii powodując kilkutyśne straty. Dzięki niezawodnemu nosowi tego czworonożnego „policjanta” jeszcze tego samego dnia sprawca został zatrzymany.

Dzięki Nadorowi, miałem okazję przybliżyć naszą pracę i opowiedzieć o osiągnięciach w programach telewizyjnych i radiowych.

Za swoją dotychczasową pracę i zaangażowanie w służbie zostaliśmy nagrodzeni i uhonorowani przez Komendanta Wojewódzkiego Policji z siedzibą w Radomiu nadinsp. Waldemara Wołowca oraz Komendanta Miejskiego Policji w Radomiu insp. Konrada Krakowiaka.

asp. szt. Robert Błaszczyk

Przewodnik Psa Służbowego Policji, Komenda Powiatowa Policji w Sochaczewie

Pasją do psów zaraziłem się w dzieciństwie od babci Heleny, która posiadała dar łatwego komunikowania się ze zwierzętami. Dziś po latach pracy jako przewodnik psa służbowego wiem, że nie był to żaden dar, tylko miłość, którą Helena obdarzała każdego kolejnego psa. Czas który z nimi spędzała sprawiał, że porozumiewali się bez słów, zwierzęta były szczęśliwe i zadbane. Podejścia do zwierząt nauczyłem się od niej, dlatego nigdy sam nie zjem śniadania przed tym zanim nie pójde do psów wyprowadzić ich na codzienny spacer, bez względu na pogodę czy też gorsze samopoczucie.

Zarażony miłością do psów, w miarę dorastania, coraz poważniej myślałem o tym by znaleźć taki zawód, który pozwoli mi pracować ze zwierzętami. Właśnie z tego powodu wstąpiłem do służby w Policji z nadzieją, że zostanę przewodnikiem psa. Już rok od przyjęcia do służby zostałem skierowany na pierwszy mój kurs dla przewodników psów służbowych w ZKP w Sułkowicach. Obecnie jestem przewodnikiem dwóch psów, które razem ze mną służą w KPP Sochaczew.

Ebra jest owczarkiem niemieckim z linii użytkowej, która wychowała się u mnie od szczeniaka, a po zakwalifikowaniu do służby, wyszkolona została w systemie eksternistycznym na psa do wyszukiwania i tropienia śladów ludzi.

Rita - owczarek holenderski, została mi przydzielona podczas naboru centralnego. W ZKP w Sułkowicach ukończyliśmy kurs dla przewodników i psów wyszkolonych do wyszukiwania zapachów narkotyków.

Oba psy mieszkają na terenie mojej posesji w kojcach, które dla nich wybudowałem. Jest to bardzo korzystne zarówno dla przewodnika, który nie musi w dniu wolnym jeździć do miejsca stacjonowania psów, ale przede wszystkim dla psów, którym można poświęcić zdecydowanie więcej czasu i mieć kontrolę nad ich dobrostanem. Psy przebywające w miejscu zamieszkania przewodnika traktują jego dom i rodzinę jako swój teren i jako swoje stado czują się w tym miejscu bezpieczne, nie przeżywają dodatkowych stresów i niepokojów związanych z nadmiernym ruchem osób postronnych.

Jeżeli chodzi o żywienie psów to głównie korzystam z karm suchych, nie koncentruję się na jednej firmie, zwracam jedynie uwagę na jej skład i wybieram tylko te energetyczne przeznaczone dla psów aktywnych i pracujących. Raz w tygodniu psy dostają surowe mięso wołowe i dużą kość wołową, która umożliwia im oczyszczenie zębów z kamienia a przy tym daje to psom dużo frajdy. Co jakiś czas do diety dorzucam jajko kurze, ser, wędzone uszy czy inne podroby zwierzęce.

Dbałość o stan sierści to przede wszystkim systematyczne szczotkowanie. Nie jestem zwolennikiem kąpieli psa przy użyciu środków chemicznych, robię to przy okazji naprawdę silnego zabrudzenia sierści.

Jedyną formą gdzie pies ma kontakt z wodą jest pływanie w naturalnych zbiornikach wodnych, o ile pozwalają na to warunki atmosferyczne.

Raz na kwartał psy są odrobaczone i zabezpieczone przeciw pasożytom zewnętrznym. Odbywa się to w gabinecie weterynaryjnym, gdzie jest sprawdzany ogólny stan i kondycja zwierząt.

Wtorek to mój ulubiony dzień służby, który daje mi zawsze dużo radości, ponieważ jest to dzień szkolenia psów służbowych. Szkolenie polega na doskonaleniu właściwości użytkowych psów i motywowaniu ich do dalszej pracy. Należy to robić w taki sposób, aby każde wyjście psa z kojca było dla niego czymś EKSTRA, żeby pies miał z tego frajdę. Takie postępowanie gwarantuje ciągły rozwój psa i zapewnia olbrzymią satysfakcję przewodnikowi.

Podczas szkolenia z Ebrą z zakresu tropienia śladów, pracuję głównie na śladach własnych. Natomiast podczas przeszukania terenu czy zastępów leśnych, głównie korzystam z możliwości położenia śladu przez osoby postronne (np. swoich synów).

Na początku jej pracy w Policji bywały sytuacje, że potrafiła pobiec za spłoszonym zającem lub sarną, co stwarzało poważne zagrożenie dla psa. Na dzień dzisiejszy, w wyniku systematycznego treningu, praktycznie udało się wyeliminować powyższe nieprawidłowości. Pies po chwilowym zainteresowaniu „obiektem” wraca do właściwych czynności, jest skoncentrowany na pracy węchowej.

W dotychczasowej pracy Ebra wielokrotnie przyczyniła się do ujęcia sprawcy czynu zabronionego czy też odnalezienia osoby zaginionej bądź przedmiotów pochodzących z przestępstwa, które zostały ukryte, lub zgubione podczas ucieczki.

Dla przykładu odnalazła mężczyznę, który po kłótni z domownikami wyszedł nad rzekę z groźbą, że targnie się na własne życie. W tym wypadku odnaleźliśmy mężczyznę około 2 km od posesji, który siedział ukryty w zaroślach pod jednym z drzew.

Ponadto, do bardziej spektakularnych wyników należy zaliczyć odnalezienie sprawcy włamania, który po oddaleniu się od miejsca zdarzenia, ukrył się na opuszczonej posesji w gęstej roślinności. Ebra doprowadziła mnie do tej posesji, a kiedy pójść ją swobodnie, bez linki, jedynie wspomagając się systemem GPS (roślinność na tej działce uniemożliwiała pracę na lince), już po kilku minutach słyszałem jak oszczekuje odnalezioną osobę. Mężczyzna leżał w bezruchu w zaroślach i pewnie nawet nie pomyślał o dalszej ucieczce.

Rita, pies do wyszukiwania zapachów narkotyków, jest zupełnie inna. Jest bardzo delikatna, zaś jedyną metodą szkoleniową, którą można zastosować w jej tresurze jest metoda smakołykowo-wyróżnieniowa. To świetny pies, ale podczas pracy z nią trzeba postępować bardzo rozważnie i delikatnie. Rita prowadzona w ten sposób oddaje wszystko z nawiązką, nie ma miejsca gdzie nie wskoczy czy nie wciśnie nosa podczas przeszukania. Szkolenie z Ritą, jest trochę trudniejsze. Bardzo ważnym elementem w pracy z psem jest ciągła zmiana otoczenia i środowiska, miejsca ukrycia zapachów. Należy jak najczęściej zmieniać miejsca ukrycia zapachów kontrolnych, tylko wtedy pies każde wyjście będzie traktował jak szkolenie i pozwoli mu to uniknąć dodatkowych stresów co negatywnie wpływa na skuteczność przeszukań odbywających się w rzeczywistości.

Do bardziej spektakularnych wyników należy zaliczyć przeszukanie na terenie KPP Grójec, gdzie zostaliśmy poproszeni o pomoc w realizacji z tamtejszym wydziałem kryminalnym. W trakcie przeszukania mieszkania figuranta nic nie znaleziono, a w piwnicy pies wskazywał ścianę na której znajdowały się pułki z narzędziami i urządzeniami gospodarczymi. Po ręcznym sprawdzeniu otrzymałem informacje od funkcjonariuszy, że nic tam nie ma więc ponownie dokonałem przeszukania tym razem pustej ściany i o dziwo Rita ponownie znaczyła ją w podobny sposób. Natychmiast stwierdziłem, że coś musi być za ścianą i usłyszałem pytanie „Czy ten pies jest dobry?”.

Moja odpowiedź: „Jest bardzo dobry!”. Wtedy zapadła decyzja o wejściu do sąsiedniego pomieszczenia w którego wnętrzu ujawniono znaczne ilości amfetaminy i marihuany.

Podobnie Rita pomogła funkcjonariuszom z KPP Żyrardów, gdzie spośród kilkudziesięciu pomieszczeń gospodarczych wskazała drzwi do właściwego, w którym wytypowany przez policjantów diler przechowywał znaczne ilości narkotyków.

Bywa też nierzadko, że pies podczas pracy wskazuje miejsce w który po ręcznym sprawdzeniu nie ujawniamy substancji zabronionych albo znajdują się w nieznaczej ilości, która nie nadaje się do zabezpieczenia (na przykład pył po amfetaminie). Taka informacja jednak utwierdza policjantów kryminalnych że mieli słuszny trop i w dalszym ciągu figuranci pozostają w ich zainteresowaniu.

st. asp. Piotr Bonisławski

Przewodnik Psa Służbowego Policji, Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie

Jestem przewodnikiem psów służbowych do wyszukiwania zapachów narkotyków i materiałów wybuchowych. Służbę w KPP w Ciechanowie rozpocząłem w styczniu 2008 roku, w Ogniwie Patrolowym Wydziału Prewencji.

W 2015 roku dostałem propozycję pracy jako przewodnik psa kategorii do wyszukiwania zapachów narkotyków. Przyjąłem ją ze względu na to, że podobała mi się praca ze zwierzętami.

Mój pierwszy pies to Jowina pieszczołliwie zwaną Roxa. Początki pracy z nią nie były łatwe, ponieważ jest to owczarek belgijski z linii użytkowej, a jak każdy malinois nie zawsze potrafi zapanować nad swoimi popędami. Pies ten uwielbia zabawę jest bardzo żywiołowy i energiczny a przy tym jest to największy ła-such jakiego znam.

Roxa jak na 8 letniego psa przystało, ma już na swoim koncie kilka dobrych realizacji związanych ze zwalczaniem przestępczości narkotykowej na terenie województwa mazowieckiego. Jak każdego z przewodników również i mnie osobiście cieszą sukcesy mojego psa, czyli tak zwane przeszukania pozytywnie zakończone znalezieniem narkotyków. Jednym z przeszukań z którego jestem bardzo dumny z Roxy, zostało przeprowadzone dla sąsiedniej jednostki. Podczas niego, po wielu nieudanych próbach miejscowych funkcjonariuszy, to właśnie moja Roxy znalazła skrytkę w której dealer ukrywał poporcjonwane narkotyki, przeznaczone do sprzedaży. Od tamtej pory zacząłem całkowicie wierzyć w jej umiejętności, dostrzegając, że pies szuka zawsze z pasją, zainteresowaniem i chęcią do pracy.

Roxa to bardzo socjalny i sympatyczny pies, który uwielbia kontakt z człowiekiem. Z tego powodu wielokrotnie bierze udział w pogadankach i pokazach dla szkół i przedszkoli, będąc największą atrakcją. Pies od pewnego czasu mieszka razem ze mną i moją rodziną.

W 2021 roku dostałem propozycję wyszkolenia psa kategorii do wyszukiwania materiałów wybuchowych. Tak więc w moim życiu pojawiła się suka owczarka niemieckiego z linii użytkowej, służbowo Raja, a prywatnie Lara. Przez cały okres kursu w ZKP Sułkowie, oprócz wprowadzania zapachów poszczególnych materiałów wybuchowych, uczenia psa pokonywania poszczególnych przeszkód na poligonie i ogólnego posłuszeństwa, trwała „walka” pomiędzy naszymi wyrobionymi nawykami z pracy w terenie a popędem psa do szukania. Dzięki naszej wspólnej pracy pies zdał egzamin końcowy i dostał atest, co umożliwiło mu pracę w KPP w Ciechanowie.

W trakcie wspólnej służby pies bierze udział zarówno w sprawdzeniach obiektów infrastruktury w związku z informacjami o podłożeniu ładunków wybuchowych (między innymi na terenie szkół, przedszkoli, urzędu miasta czy urzędu skarbowego) oraz w sprawdzeniach prewencyjnych VIP, podczas ich wizyt nie tylko w naszym regionie. Dla przykładu, wspólnie z Larą braliśmy udział w zabezpieczeniu Szczytu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, który odbywał się w Łodzi. Była to ciężka praca nie tylko dla mnie, ale przede wszystkim dla psa, ponieważ do sprawdzenia przed przybyciem przedstawicieli delegacji z 57

państw, mieliśmy setki metrów kwadratowych powierzchni i samochodów. Tu nie mogło być miejsca na błędy i wpadki.

Innym przykładem naszej pracy było zabezpieczenie wizyty Prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki - Joe Bidena. Była to okazja do współpracy z przewodnikami psów z Secret Service, którzy przylecieli do naszego kraju ze swoimi psami. Pomimo ciężkiej pracy i bardzo długich służb, znalazł się czas na wspólne rozmowy z amerykańskimi funkcjonariuszami, poznaniu ich pracy, opinii oraz systemu szkolenia psów. Dzięki temu spotkaniu zrozumiałem, że sposób szkolenia ich psów jest podobny do naszego, rasy wykorzystywane do służby, tak jak i w Polsce to głównie owczarki niemieckie i belgijskie, zaś poziom wyszkolenia naszych psów bardzo jednolity.

Lara w codziennym życiu, tak jak jej koleżanka Roxa, jest energiczna i żywiołowa, ma niesamowitą pasję do piłeczki. Gdyby tylko mogła nie rozstawała by się z nią nigdy.

Mam szczerą nadzieję, że będzie mi dane wspólnie dopracować do ich psiej emerytury.

st. asp. Ireneusz Łyżwa

Przewodnik Psa Służbowego Policji, Komenda Powiatowa Policji w Szydłowcu

Połączenie pracy zawodowej z wykorzystaniem psa służbowego daje dużą satysfakcję w wykonywaniu obowiązków służbowych.

Decyzja, by zostać przewodnikiem psa służbowego zapadła spontanicznie. Myślę, że dużym plusem przemawiającym za akceptacją mojej kandydatury była dyspozycyjność jaką wykazywałem, miejsce zamieszkania, które jest w sąsiedztwie miejsca pełnienia służby oraz możliwość trzymania psa w domu. Mogę dodać, że w moim życiu zawsze towarzyszyły mi zwierzęta domowe, są częścią mojego życia codziennego i dają mi wiele zadowolenia.

Szkolenie z psem rozpocząłem w marcu 2014 roku, było ono zakończone egzaminem końcowym i otrzymaniem atestu dla psa na rok.

Pierwszy dzień pobytu na kursie specjalistycznym rozpoczął się od losowania i przydzielania wyselekcjonowanych psów. W moim przypadku to los sprawił, że przypadł mi akurat wyjątkowy pies jakim jest owczarek holenderski. Ares, bo tak się nazywa mój pies, jest wyjątkowy zarówno pod względem rasy jak i cech charakteru, bo różni się zachowaniem i temperamentem od reszty czworonogów pełniących służbę w Policji.

Po zakończeniu kursu nastąpił powrót do jednostki i pokazanie nabytych umiejętności. Głównymi zadaniami jakie wykonuję w mojej jednostce są tropienie śladów ludzkich za sprawcami włamań, kradzieży a także za osobami zaginionymi. Wykorzystałem również psa służbowego jako środek przymusu bezpośredniego do pościgu za sprawcami rozboju na starszej kobiecie. Młodzi mężczyźni nie mieli szans na ucieczkę przed moim czworonożnym partnerem i zostali zatrzymani.

Czynności służbowe z psem to nie tylko patrolowanie, tropienie i szkolenie. Bardzo cenię sobie zaproszenia do przedszkoli, gdzie małe dzieci są zachwycone wizytą policjanta w towarzystwie głównego

bohatera, czyli policyjnego psa. Mój pies również odnajduje się w towarzystwie maluchów, daje się głaskać i przytulać, dyskretnie odwzajemnia ich zainteresowanie. Wielokrotnie również brałem udział w dniach otwartych szkół, festynach, gdzie dawałem pokaz wyszkolenia i tresury psa służbowego.

Do swoich osiągnięć mogę zaliczyć udział w Kynologicznych Mistrzostwach Polski psów patrolowo tropiących w Sułkowicach w 2016 i 2018 roku. Udział w tych zawodach zapewniłem sobie w eliminacjach psów patrolowo tropiących Policji z terenu podległego KWP zs. w Radomiu.

Ares w codziennej służbie, jak i podczas spędzania z nim wolnego czasu nie sprawia żadnych problemów. Dla niego moja obecność i uwaga jest najważniejsza. Przewodnik kojarzy mu się z czułym głaskaniem, zabawą, spacerem lub żywieniem. Ares również jest tolerancyjny dla zwierząt domowych, dzieci i nie reaguje na poruszające się pojazdy. Cechuje go również wysoka sprawność fizyczna i zdrowotność. Ares ma już za sobą 9 lat służby i ponad 10 lat życia, ale wciąż jest w pełni wykorzystywany i sprawny fizycznie oraz posiada pełną sprawności użytkową. Mam nadzieję, że uda mi się utrzymać psa w dobrym dobrostanie i sprawności, aby mógł ze mną pracować kolejny rok. Naturalnym jest to, że jeśli nie będzie mógł dalej być wykorzystany do celów służbowych i przejdzie na tak zwaną emeryturę, zostanie ze mną aż do końca swoich dni.

Opisując samą wizytę w Islandii i związane z tym przeżycia oraz zdobyte doświadczenia należy zacząć od podziękowań całej delegacji z KWP zs. Radomiu. Wspólnie przeżywaliśmy przygotowania i sprawy organizacyjne związane z zakwaterowaniem i przelotem do stolicy Islandii Reykjavíku. Osobiście chce podziękować za pozytywne rozpatrzenie mojej kandydatury do wzięcia udziału w programie K9 EUROPE. Jest to dla mnie wielkie wyróżnienie i niespodziewane miłe zaskoczenie, że zostałem wybrany do tego projektu, ponieważ przewodników jest wielu na Mazowszu.

Wizyta w Islandii rozpoczęła się od zwiedzania, a nawet bym powiedział od podziwiania piękna niespotykanej przyrody tego kraju. Z uwagi na położenie geograficzne oraz historię powstawania wyspy można powiedzieć, że jest to kraj unikatowy i warty odwiedzenia przez osoby ceniące sobie przestrzeń, górzyste krajobrazy, górskie rzeki, wodospady, gorące źródła czy też wulkany. Na duże uznanie zasługuje również dbanie o ochronę środowiska naturalnego, przez wykorzystanie sił natury w produkcji energii.

Zostaliśmy mile przyjęci przez kolegów i koleżanki Policji i Służby Celnej Islandii. Spędziliśmy wspólnie dużo czasu przy okazji wymieniając się doświadczeniami z pracy jako przewodnicy psów służbowych. Otwarcie mówiono o problemach z jakimi mamy do czynienia w codziennej służbie.

Przewodnicy z Islandii pokazali z jaką dbałością i zaangażowaniem podchodzą do pracy z psem traktując zwierzę jak najlepszego przyjaciela i funkcjonariusza. Z całym przekonaniem mogę stwierdzić, że każdy z uczestników tego projektu stał się innym człowiekiem, bogatszym o nowe doświadczenia jakie niewiele osób mogło zdobyć. Uważam, że kontakty międzynarodowe w naszej formacji są niezwykle istotne w zdobywaniu doświadczenia na poziomie zawodowym, a także znakomitą okazją do promowania Polski poza granicami. Serdecznie wspominam poznanych tam kolegów i koleżanki Policji i Służby Celnej Islandii.

mł. asp. Jacek Orczykowski

Asystent Laboratorium Kryminalistycznego KWP zs. w Radomiu

Osmologia, znana również jako kryminalistyka zapachowa, jest dziedziną kryminalistyki zajmującą się badaniem zapachów w celu zidentyfikowania przestępców. W osmologii wykorzystuje się psy specjalistyczne, przeszkolone do identyfikacji człowieka w warunkach laboratoryjnych. Jako dziedzina kryminalistyki, osmologia jest jedną z wielu metod, które stosuje się w kryminalistyce.

Codzienna służba z psem przeszkolonym do badań osmologicznych jest zróżnicowana i wymaga dużo pracy i poświęcenia:

1. Szkolenie psa – przewodnik psa służbowego musi poświęcać dużo czasu na szkolenia swojego psa, aby utrzymać jego zdolności do pracy na najwyższym poziomie.
2. Przewodnik psa osmologicznego musi regularnie odnawiać swoje umiejętności, poszerzać wiedzę z tego zakresu, uczestniczyć w kursach szkoleniowych i seminariach.
3. Kontrola nad psem – przewodnik psa służbowego musi zapewnić, aby jego pies był na najwyższym poziomie treningu w ciągłej gotowości do pracy, dbać o dietę i regularne badania weterynaryjne, dbać o sierść i wygląd psa poprzez pielęgnację.

Praca przewodnika psa służbowego osmologicznego jest bardzo wymagająca, ale jednocześnie daje dużą satysfakcję z wykonywanej pracy.

Szkolenia psa specjalistycznego osmologicznego odbywają się minimum jeden raz w tygodniu. Szkolenie odbywa się identycznie jak badanie osmologiczne. Szereg zapachowy zbudowany jest z wyrównanych materiałów. Pies może nawęszyć zapach z rąk ludzkich, a w szeregu będzie szukał odpowiednika tej osoby w postaci zapachu zabezpieczonego z np. odzieży, niedopałka papierosa, zegarka, fotela na którym osoba siedziała. Szereg składa się z pięciu słoików, cztery z nich zawierają zapachy uzupełniające, natomiast pozostały jeden jest odpowiednikiem. Stosowana jest wielokrotność powtórzeń takich przejść psa po szeregu celem upewnienia się, iż pies pracuje w danym dniu prawidłowo.

W Laboratorium Kryminalistycznym Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu jest sześć czynnie pełniących służbę psów osmologicznych. Psy mają do dyspozycji bardzo dobre warunki bytowe, ich dieta jest zbilansowana i na najwyższym poziomie, co zapewnia o ciągłej chęci oraz nieginącym zapale do pracy. Psy karmione są każdego dnia o stałych porach, każdego dnia zapewniona jest również opieka przewodnika. Do dyspozycji psów są również wybiegi na których przewodnicy spędzają czas oraz pielęgnują psy. Psy osmologiczne przechodzą przeglądy okresowe co trzy miesiące przez lekarza weterynarii. Psy osmologiczne bawią się tylko i wyłącznie w pracowni w której wykonują badania osmologiczne. Jest to spowodowane tym, że praca psa osmologicznego jest swego rodzaju formą zabawy. W wolne dni opiekę nad psami sprawują naprzemiennie przewodnicy i opiekunowie psów służbowych.

Psy osmologiczne wykonują znaczną ilość ekspertyz polegających na ustaleniu sprawcy kradzieży, ustaleniu kierującego pojazdem, ustaleniu umiejscowienia osób w pojeździe, jak również wykonują ekspertyzy przestępstw największego kalibru jak zabójstwa poprzez zebranie zapachu sprawcy z denata. Każda sprawa wykonywana przy użyciu psów osmologicznych jest bardzo ciekawa, jak również psy wykonują je z największym zainteresowaniem i zaangażowaniem.

Jestem przewodnikiem trzech psów służbowych Axela, Angelo oraz Choco. Z Axelem i Choco pracujemy razem od 2020 roku, natomiast Angelo dołączył do mnie w lutym 2023 roku.

Axel – to pies bardzo błyskotliwy, zwierzę inteligentne i szybko uczące się nowych rzeczy. Taki

pies potrzebuje nieustannej stymulacji umysłowej i fizycznej, inaczej zacznie się nudzić i robić „psoty”. Jest bardzo zręczny, utalentowany w rozwiązywaniu zagadek intelektualnych, które wymagają od niego pewnej kreatywności. Axel jest dobrze zbalansowany emocjonalnie – potrafi kontrolować emocje, jest cierpliwym i spokojnym, ale jednocześnie niezwykle aktywnym i pełnym energii. Potrafi analitycznie podejść do sytuacji i szybko znaleźć rozwiązanie problemu. Axel z reguły nie potrzebuje zbyt wiele uwagi ze strony swojego przewodnika, ale koniecznie trzeba mu zapewnić odpowiednią ilość ruchu i czas poświęcony na naukę nowych rzeczy. Axel doskonale sprawdza się jako pies osmologiczny, jest zdecydowany i pewny w wykonywaniu zadań.

Choco – to pies który posiada wyjątkowo rozwinięty zmysł węchu, dzięki temu jest doskonałym narzędziem pracy. Choco potrafi wyczuć zapachy na dużo większej odległości, za pomocą mocno rozwiniętego zmysłu. Choco potrafi idealnie kojarzyć zapachy ze sobą, co umożliwia mu skuteczne wyszukiwanie tego właściwego odpowiednika w szeregu. Dzięki swojemu wyczulonemu węchowi, pies jest w stanie namierzyć pożądany zapach, nawet gdy jest znikoma ilość molekuł zapachowych na pochłaniaczu i jest bardzo trudny do identyfikacji. Choco to pies spokojny i stabilny emocjonalnie, ale wymagający poświęcania czasu przez przewodnika.

Angelo – to tytan pracy, idealnie pasujący do osmologii, niepopołniający w zasadzie żadnych błędów. Jest to pies bardzo inteligentny, lojalny, zdeterminowany i zaangażowany w wykonywanie swojej pracy, ma niesamowity potencjał i wyjątkowe umiejętności. Angelo wyróżnia się pod względem wytrwałości w swojej pracy. Posiada również pewne cechy, które są przydatne w osmologii: dobry węch, szybkość, zaangażowanie w kontakt z ludźmi.

sierż. Łukasz Pędzich

Przewodnik Psa Służbowego Policji, Komenda Powiatowa Policji w Węgrowie

Nazywam się sierż. Łukasz Pędzich, na co dzień pracuję w Komendzie Powiatowej Policji w Węgrowie w Zespole Patrolowo-Interwencyjnym i jestem przewodnikiem psa służbowego o imieniu służbowym Plus.

Moja przygoda z psem służbowym rozpoczęła się rok temu, gdy dowiedziałem się, że komenda zakupuje psa patrolowo-tropiącego i szuka przewodnika. Jako osoba, która bardzo lubi psy od razu zgłosiłem swoją kandydaturę. Osobiście w domu mam sukę owczarka niemieckiego, która nazywa się Malina.

Mój pies służbowy nazywa się Borys. Jest to trzy letni owczarek niemiecki, wyszkolony w kategorii patrolowo-tropiącej.

Praca z psem jest bardzo miła i przyjemna. Każdego dnia przed rozpoczęciem służby, pies zostaje wyprowadzony na mały spacer, aby trochę się wybiegał. Po odprawie zabieram psa na patrol, gdzie przechodzimy przez miejsca, gdzie mogą występować jakieś zagrożenia. Najczęściej przemierzamy się radiowozem, dopiero po dotarciu w miejsce zagrożone, w miejsce gdzie wymagana jest reakcja i działanie Policji, wychodzimy na patrol pieszy. Borys jest psem, który bardzo lubi tropić. Często wyjeżdżamy na zdarzenia takie jak kradzieże czy zaginięcia osób. W czasie gdy przemierzamy się radiowozem, Borys lubi przez okno oglądać trasę naszego przejazdu.

Raz w tygodniu razem z psem mamy w ramach służby dzień szkoleniowy, w trakcie którego trenujemy posłuszeństwo. Trenujemy chodzenie przy nodze, siadanie, warowanie, pozostawanie na różnych odległościach. Kolejną częścią takiego dnia jest tropienie. Jeździmy w różnego rodzaju miejsca, takie jak łąki czy lasy, gdzie jedna osoba zostawia ślad, którego później Borys szuka. Borys bardzo lubi zabawy z piłecz-

ką, dlatego na koniec każdego dnia szkoleniowego dostaje swój ulubioną zabawkę, za którą biega.

W dniu wolnym od wspólnej służby pies przebywa na terenie komendy, gdzie znajduje się jego kojec. W trakcie każdego dnia wolnego przyjeżdżam do niego, aby dać mu jeść, wyjść na spacer, posprzątać kojec. Często bywa tak, że Borys nie ma dnia wolnego, gdyż jeździ na zdarzenia nie tylko na terenie naszej jednostki, ale także do jednostek sąsiednich.

W trakcie wizyty w Islandii mieliśmy okazję zobaczyć piękno tego kraju. Przemierzając się z lotniska w Keflavik do Reykjaviku na niebie przywitała nas zorza polarna. Pierwszy dzień wizyty był dniem wolnym. Mieliśmy okazję zwiedzać Reykjavik, oraz zobaczyć piękno tego miasta. Widzieliśmy pomnik łodzi wikingów Sun Voyager, którzy jako pierwsi przyплыли do Islandii. Wyruszyliśmy także do miejsca Krysuvik, gdzie mogliśmy zobaczyć gorące źródła wody wydobywające się na powierzchnię. Kolejnym etapem naszej wycieczki był wyjazd na wygasły wulkan, gdzie mogliśmy zobaczyć zastygłą lawę. Atrakcją całego dnia była wizyta w Blue Lagoon, miejscu gdzie, mogliśmy wykapać się w gorącej wodzie chłodzącej reaktor elektrowni. W trakcie pobytu Islandczycy pokazali nam także gejzery, wodospad, zabrali nas na „farmę lodów”. Jeden z wieczornych spacerów ulicami Reykjaviku zakończyliśmy przy słynnej budce z hot dogami, gdzie jadł Prezydent Stanów Zjednoczonych - Bill Clinton. Osobą, która nas obsługiwała była Polka pochodząca z Kutna.

Pobyt był okazją do zobaczenia jak przewodnicy psów służbowych w Islandii szkolą swoje psy i na czym polega ich praca. Mieliśmy okazję poznać historię psów służbowych w Islandii, zobaczyć jakie rasy psów są używane do pracy w tamtejszych służbach. Dzięki uprzejmości pracowników Islandzkiego więzienia mogliśmy także zobaczyć w jakich warunkach przebywają osoby w więzieniu, jak wygląda organizacja pracy placówki, czym się charakteryzuje praca przewodnika psa, oraz jak wygląda trening psów w terenie otwartym. Ciekawą formą doskonalenia było także przyglądanie się pracy psów na Lotnisku podczas sprawdzania przez psa osób i bagaży. Zakończeniem wizyty w Islandii była konferencja podsumowująca i podziękowanie za życzliwość i gościnność jaką zaoferowali nam koledzy i koleżanki z Policji w Islandii.

ISLANDIA

Hrafnildur Jóhannesdóttir

Koordynator projektu i specjalista ds. edukacji

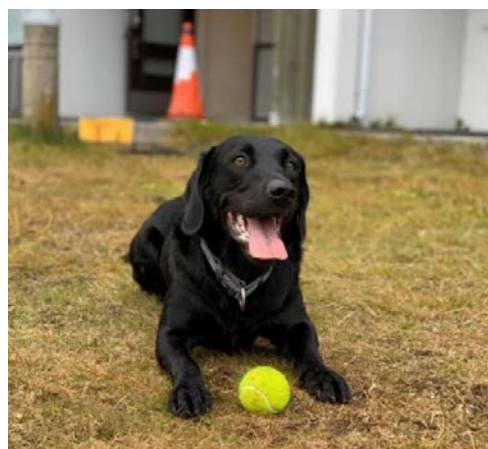
Nazywam się Hrafnildur Jóhannesdóttir (Habbý) i pracuję jako specjalista ds. edukacji i kierownik projektu w ośrodku szkoleniowym Akademii Policyjnej w Islandii dla Komisarza Krajowego. Zajmuję się głównie kształceniem ustawicznym dla funkcjonariuszy Policji, kontrolując dłuższe kursy, takie jak podstawowy kurs dochodzeniowy, szkolenie dowódcze oraz w zespole K-9. Uczestniczę również w procesie rekrutacji studentów ubiegających się o przyjęcie do Akademii Policyjnej. Moim zadaniem jest nauka komunikacji, trening postaw i wyznaczania celów.

Przez 4 lata pracowałam w islandzkich służbach celnych. Początkowo była to praca biurowa w dziale kadr, a następnie praca w terenie jako przewodnik psa z moim psem Gonni. Gonni ma 6 lat i jest skrzyżowaniem labradora i springer spaniela. Jest psem bardzo żywiołowym, uwielbia pracę, ma duże pokłady energii i wytrzymałości. Posiada ogromną pasję do pracy z człowiekiem. Daje z siebie wszystko, uwielbia się bawić po dobrze wykonanym zadaniu. Z Gonni pracujemy razem od 2 lat, zarówno dla Służby Celnej, jak i dla Policji, biorąc udział w zabezpieczeniu wielu przedsięwzięć. Obydwoje bardzo tęsknimy za pracą w terenie, ale mamy szczęście, że możemy chociaż trenować z drużyną K-9, aby zachować umiejętności psa szkolonego do wykrywania narkotyków. W przeszłości zajmowałam się trenowaniem zarówno psów, jak i koni.

Podczas wizyty w Polsce nasi koledzy powitali nas serdeczną gościnnością. Wizyta była dobrze zorganizowana od początku do końca i bardzo interesująca. Zostaliśmy zapoznani ze strukturą polskiej Policji i mechanizmami jej działania. Od razu zauważyliśmy, że Policja w Polsce jest bardzo profesjonalna, zawsze szuka nowych sposobów na usprawnienie swojej pracy, z pożytkiem dla społeczeństwa. Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie oraz Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach są bardzo duże w porównaniu do naszych jednostek. Byłam zaskoczona wyposażeniem Centrum Szkolenia

Policji w Legionowie, ponieważ pracuję jako specjalista ds. edukacji i kierownik projektu w podobnym ośrodku szkolenia czyli Akademii Policyjnej w Islandii. Ogromną przyjemność sprawiło mi oglądanie pokazów w wykonaniu przewodników i policyjnych psów służbowych. Psy w Islandii nie są szkolone pod kątem agresji i obrony przewodnika, dlatego tak bardzo zaimponowało mi to, w jaki sposób wykonują swoje zadania, jak bardzo są skupione podczas ataku czy wykonywaniu każdego elementu szkoleniowego. Dodatkowym przeżyciem była możliwość przy-

mierzenia stroju pozoranta, który jest wykorzystywany podczas szkoleń. Przyjazd do Polski był wspaniałym doświadczeniem, za które jestem bardzo wdzięczna.

Elin Osk Holludottir

Strażnik więzienny, przewodnik K-9 i instruktor K-9

Nazywam się Elin Osk Holludottir i mam 50 lat. Pełnię funkcję zastępcy sierżanta w więzieniach, głównie w południowej części Islandii. Pracę jako strażnik więzienny podjęłam w 1996 roku. Współpracę z pierwszym psem (do wyszukiwania narkotyków) rozpoczęłam w 2007 roku, obecnie pracuję z czwartym już czworonogiem. Dodatkowo jestem instruktorem psów do wyszukiwania narkotyków. Mój obecny pies to 6 letni springador (mieszanka labradora i springera spaniela), który jest bardzo doświadczonym psem. Nazywa się Stormur (Burza). Żywi się głównie suchą karmą, jednak nie pogardzi też innym jedzeniem. Lubi biegać i bawić się piłką, która jest jego ulubioną zabawą. Stormur jest zdrowym psem, jak dotąd nie miał większych problemów. Jest cały czas w dobrej formie, aktywny z dużymi pokładami energii. Jak wiele innych psów, zawsze lubi trzymać coś w pysku. Ma łagodne usposobienie, jest przyjaźnie nastawiony do ludzi oraz innych psów. Jako, że głównie pracuję jako strażnik więzienny, psa używam do przeszukiwania cel osadzonych

oraz osób odwiedzających więzienie. Okazjonalnie na prośbę Policji, używam moich psów do wyszukiwania narkotyków. Zdarza nam się również pracować przy dużych imprezach takich jak: koncerty, festiwale muzyczne itp. Przeszukujemy wtedy osoby, samochody, budynki, domy, pocztę, firmy kurierskie, magazyny itp. Do tej pory nie znaleźliśmy znacznych ilości narkotyków, jedynie dużo mniejszych dawek.

Bardzo dobrym pomysłem był ten projekt i nasz przyjazd do przyjaciół w polskiej Policji. Powitanie było serdeczne, Polacy okazali się dobrymi gospodarzami. W czasie wizyty udało nam się zobaczyć wiele miejsc i dużo policyjnych psów. Zwiedziliśmy Komendę Wojewódzką Policji z siedzibą w Radomiu, gdzie wysłuchaliśmy wykładów na temat polskiej Policji i policyjnych psów służbowych. Byliśmy świadkami sytuacji, w których szkolono psy patrolowo-tropiące, tropiące i psy specjalne. To było dobre szkolenie i dużo zabawy. Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach to wspaniała szkoła z wieloma udogodnieniami. Duży teren i wiele pomieszczeń wykorzystywanych do celów szkoleniowych. Bardzo dobrze prezentuje się również Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Obiekt jest świetny wyposażony, posiada wszystko, czego potrzeba do szkolenia. Laboratorium Kryminalistyczne KWP zs. w Radomiu było bardzo interesujące z uwagi na ogrom sprzętu, jakim dysponuje. Bardzo interesujące było obserwowanie, jak pracuje pies identyfikujący zapachy. Podczas wizyty wiele się nauczyłam. W czasie wolnym miło spędziliśmy czas z naszymi nowymi przyjaciółmi. Grillowaliśmy kiełbaski w lesie i degustowaliśmy tradycyjne domowe jedzenie i napoje. Spędziliśmy również wieczór w restauracji, podczas którego mogliśmy spróbować wielu polskich dań oraz porozmawiać z naszymi towarzyszami. Wszyscy sprawili, że czuliśmy się mile widziani. Wizyta w Radomiu była doskonałą okazją do nawiązania nowych przyjaźni.

Gunnar Knutsen

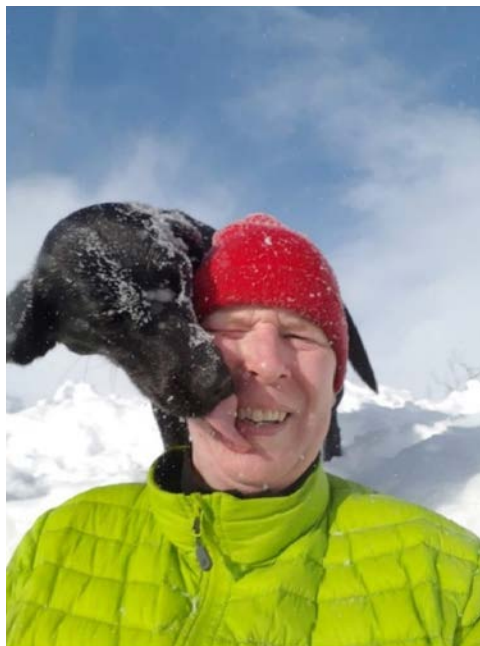
Funkcjonariusz Policji i przewodnik K-9

Pracę jako policjant w północno-wschodniej Islandii rozpocząłem w 1990 roku, pełniłem służbę jako policjant prewencji. Komisariat Policji, w którym teraz pracuję, znajduje się w północnej części kraju, obejmując teren około 30 000 mieszkańców. Swoją pracę z psem wyszukującym narkotyki dla Policji, zacząłem w 2000 roku i tym się zajmuję nadal. W 2008 roku dołączyłem do wydziału dochodzeniowego jako detektyw i stanowisko to zajmuję do dzisiaj. Kæja, jest moim piątym psem do poszukiwania narkotyków i pochodzi od linii psów, z którymi również przyszło mi pracować. Pracowałem również z jej ojcem Pardusem oraz jej dziadkiem Dollarem. Kæja jest pięcioletnim labradorem. Praca przewodnika z psem do wyszukiwania narkotyków w mojej okolicy to praca dodatkowa. Tradycyjna praca w Policji jest moim głównym zajęciem, a użycie psa jest najczęściej wykonywane poza wyznaczonymi godzinami pracy. Od czasu do czasu zabieram Kæję na ćwiczenia i krótkie szkolenia. Nie mamy zorganizowanego planu pracy z psem ani szkolenia, każdorazowo robię to według własnego uznania. Używam psa do przeszukiwania samochodów, domów, terenów zewnętrznych oraz do przeszukiwania ludzi, na przykład tych, którzy przejeżdżają przez lotniska. Psa używam również do współpracy z władzami celnymi na lotnisku i czasami, gdy prom Norræna

przyływa do Islandii. Naszym największym osiągnięciem była współpraca z organami celnymi przy przybyciu promu Norræna, gdzie około 200 kg narkotyków zostało znalezione w przyczepie kempingowej po przyjeździe do kraju.

Psa wychowywałem od 2 miesiąca życia, a jego tresurę zacząłem, gdy miał 8 miesięcy. Suczka zaczęła pracować już w wieku około 15 miesięcy. Kæja to bardzo energiczna i potężna suczka. Ma bardzo duży zapał do zabawy, jest wspaniałą towarzyszką. Żywi się głównie karmą suchą marki Eukanuba, ale zjada też każde pożywienie. Można śmiało powiedzieć, że uwielbia wszelkiego rodzaju jedzenie. Robimy wspólnie wiele rzeczy, towarzyszy mi w biegach narciarskich, pieszych wędrówkach, na rowerze terenowym, podczas polowań i podróży. Kæja oprócz zalet, ma też drobne wady. W chwilach wolnych od pracy jest nieco wycofana w stosunku do ludzi, ale w pracy przewycięża to i skupia się na zadaniu. Można powiedzieć, że ma tendencję do utraty koncentracji, gdy jest zbyt podekscytowana pościgiem. Ale po odzyskaniu koncentracji, wraca do pracy. Podsumowując jest dobrym psem i świetnym partnerem.

Bardzo podobała mi się wizyta w Polsce. Było wiele rzeczy, które mnie zaskoczyły. Działania polskiej Policji nie są szeroko nagłaśniane w Islandii, więc nie miałem pojęcia, czego powinienem się spodziewać w związku z wizytą. Teraz jednak mogę śmiało powiedzieć, że jestem zaskoczony poziomem profesjonalizmu w wyszkoleniu policjantów i psów. Wielkość szkoły dla policyjnych psów, jej charakter i prowadzone w niej kursy zrobiły na mnie duże wrażenie. Widać w niej duży profesjonalizm. Podczas wizyty w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie dosłownie zaniemówiłem z powodu jej wielkości i wyposażenia. Prezentacja psów policyjnych w wykonaniu przewodników zrobiła na mnie ogromne wrażenie i jest oczywiste, że Policja w Polsce ma bardzo dobre psy, na których ludzie mogą polegać w razie potrzeby. Pokazy wyszkolenia mazowieckich psów były udane pod każdym względem, a ich oglądanie było dla mnie wielką przyjemnością. Przyjęcie, z jakim się spotkaliśmy w Radomiu było absolutnie fantastyczne. Poznaliśmy bardzo miłych ludzi, policjantów i pracowników, którzy spędzali z nami całe dni. Jedzenie i udogodnienia, które otrzymaliśmy także były doskonałe. Świetnie się bawiliśmy ze wszystkimi, którzy przebywali z nami poza swoją pracą. Zawsze będę pamiętał ten wyjazd i jestem bardzo wdzięczny, że miałem okazję przyjechać i poznać choć trochę działania polskiej Policji.

Heidar Hinriksson

Strażnik więzienny, przewodnik i instruktor K-9

Nazywam się Heidar Hinriksson i mam 54 lata. Jestem detektywem, inspektorem i pracuję na Wyspach Westmana. Pracę w Policji rozpocząłem w 1991 roku i pracuję w niej od 32 lat. Zacząłem pracę z psem policyjnym w 2001 roku, obecnie pracuję z czwartym już czworonogiem. Jestem też instruktorem psów wyszukujących narkotyki. Mój obecny pies to zaledwie 2-letnia suczka springer spaniel, która dopiero zaczęła swoją służbę, przez co jest jeszcze niedoświadczona. Ma na imię Móa. Móa je głównie suchą karmę, ale docenia wszystko, co otrzyma do jedzenia. Móa lubi się bawić ze mną oraz innymi psami. Jej ulubioną zabawą jest ganiecie za piłką i aportowanie. Lubi również szukać. Móa jest zdrowym psem, ale

2 razy przechodziła infekcję ucha. Jest psem bardzo aktywnym, lubiącym pracować. Jest w dobrej formie i ma dużo energii, ale w domu potrafi się zrelaksować. Potrafi bardzo dobrze zająć się wyszukiwaniem i nie przeszkadza jej zmiana środowiska pracy. Lubi stale trzymać coś w pysku. Czasami myśli, że jest księżniczką i chce być głaskana, lubi zwracać na siebie uwagę. Mówi jest bardzo łagodna i przyjazna w kontaktach z ludźmi. Jest to bardzo obiecujący pies do wyszukiwania.

Moja główna praca to stanowisko detektywa. Praca z psem jest pracą dorywczą. Używam moich psów do wyszukiwania narkotyków wszędzie tam, gdzie jest to potrzebne. Zazwyczaj przeszukujemy osoby przybywające promem na moją wyspę i na lokalnym lotnisku. Dużo pracujemy przy masowych imprezach typu koncerty, festiwale muzyczne itp. Bierzymy udział w akcjach specjalnych dotyczących przestępczości narkotykowej, jednak nie zdarza się to często. Przeszukujemy osoby, samochody, domy, pocztę, firmy kurierskie, magazyny itp. Jak dotąd, nie znaleźliśmy dużych ilości narkotyków, tylko wiele mniejszych porcji.

Bardzo się cieszę z naszej wizyty w Polsce. Spotkaliśmy się z naszymi kolegami z polskiej Policji, zostaliśmy przez nich bardzo ciepło przyjęci. Udało nam się porozmawiać z polskimi przewodnikami psów o ich podopiecznych, szkoleniu i metodach treningów. Rozmawialiśmy też o sobie, o tym, jak to jest być policjantem w naszych krajach i jak wygląda nasze codzienne życie. Rozmawialiśmy o tym, co najważniejsze, czyli o naszych rodzinach. Świetnie się bawiliśmy z naszymi przyjaciółmi, grillując kiełbaski w lesie. Próbowaliśmy tradycyjnych domowych potraw oraz napojów, które były bardzo smaczne. Jeden z wieczorów spędziliśmy w restauracji, podczas której skosztowaliśmy smacznego, polskiego jedzenia i mogliśmy bliżej poznać naszych przyjaciół. Wszyscy, niezależnie od zajmowanego stanowiska sprawili, że czuliśmy się mile widziani. Po wizycie w Polsce i w Radomiu mamy wielu nowych przyjaciół.

Zgodnie z programem wizyty, wiele zobaczyliśmy. Zwiedziliśmy siedzibę Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu i wysłuchaliśmy wykładów na temat polskiej Policji oraz psów służbowych. Obserwowaliśmy szkolenie psów policyjnych różnych kategorii. Wizytowaliśmy Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach, który posiada wspaniałe udogodnienia do pracy ze zwierzętami, duży teren i wiele pomieszczeń do ćwiczeń, które mogą stanowić wzór dla innych tego typu placówek. Wspaniale było zobaczyć, ile psów ma Policja w Polsce i móc przyglądać się ich pracy. Centrum Szkolenia Policji w Legionowie to też fantastyczna placówka. Obiekt w jednym miejscu posiada prawie wszystko, czego potrzebuje szkoła. Jest to niesamowite. Wizyta w laboratorium kryminalistycznym była równie interesująca. Zobaczenie całego sprzętu, jaki jest na wyposażeniu, było niezwykle interesujące. Ciekawe było także obserwowanie pracy psa identyfikującego zapachy. Jestem bardzo zadowolony z wizyty.

Heiðrún Huld

Funkcjonariusz Policji i przewodnik K-9

Nazywam się Heiðrún Huld Finnsdóttir, jestem policjantką i opiekunką Oskara. Pracujemy dla Lögreglustjórinn á Austurlandi. W służbie jestem od 2013 roku, a z Oscarem pracuję od kwietnia 2023 roku. Wcześniej przez 8 miesięcy pracowałam w Lögreglustjórinn á Suðurnesjum z psem o imieniu Buster.

Oscar to springer spaniel, sprowadzony z Wielkiej Brytanii. Urodził się w marcu 2022 roku, a służbę w islandzkiej Policji rozpoczął w kwietniu 2023 roku. Oscar zwany Skari, jest bardzo wesołym i energicznym psem. Uwielbia biegać, przytulać się i jeść oraz żuć kości. Najlepiej czuje się w pracy oraz aportując. Jego charakter jest uroczy i jest bardzo kochającym psem. Jest jeszcze bardzo młody, przez co zawsze szuka czegoś, co mógłby złapać w pysk i przytrzymać. Jest chętny do pomocy, bardzo mądry i szybko się uczy.

Mój typowy dzień służby jest taki: po przebudzeniu wypuszczam psa do ogródka, gdzie po nocy może załatwić swoje potrzeby fizjologiczne, wybiegać się i powęszyć. Następnie szykuję się do pracy, karmię psa po raz pierwszy. Idziemy razem do pracy, gdzie on zaczyna dzień relaksując się, podczas gdy ja zaczynam zmianę. W ciągu dnia mamy sesję szkoleniową i sprawdzamy, czy mamy jakieś specjalne zadanie do wykonania na bieżący dzień.

Wspólnie z Oscarem dopiero zaczęliśmy współpracę, więc nie mamy jeszcze żadnych osiągnięć, ale jestem przekonana, że będą. Mamy bardzo ciekawe środowisko pracy na wschodzie: przeszukiwanie ludzi schodzących z promu, ich bagaży i samochodów. Mamy tu również lotnisko i istnieje ruch lotniczy dla lotów krajowych i zagranicznych.

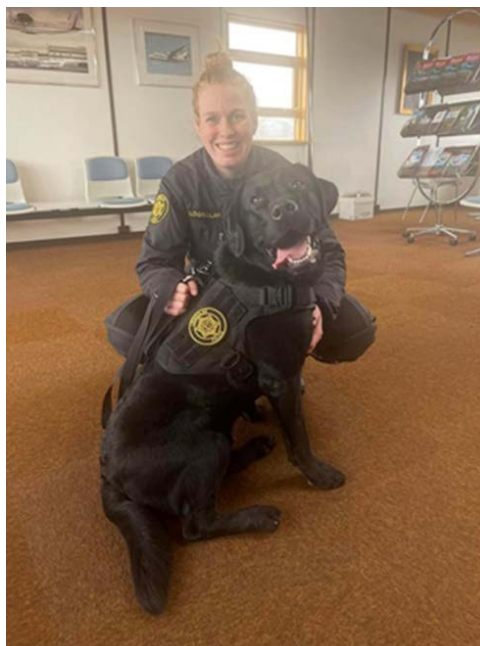

Margrét Alda Magnúsdóttir

Funkcjonariusz Policji i przewodnik K-9

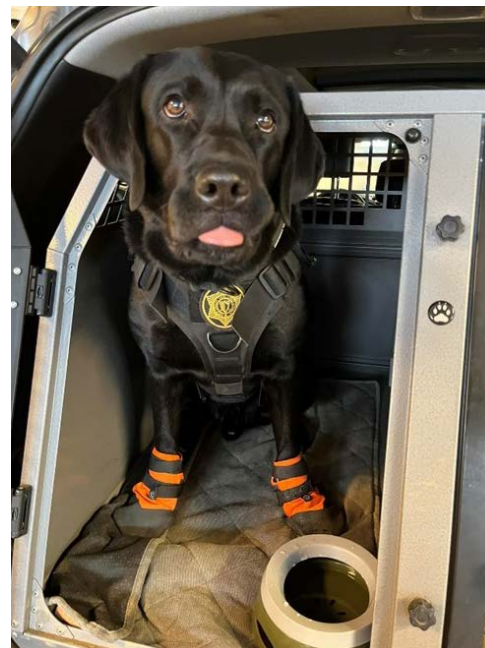
Nazywam się Margrét Alda Magnúsdóttir, mam 33 lata, zajmuję stanowisko detektywu - funkcjonariusz prewencyjny i opiekun psów.

Moim miejscem pracy jest okręg północno-zachodni. W Policji pracuję od 2015 roku, jako przewodnik psa od 2019 roku. Jestem opiekunką psa o imieniu Spói, który ma 5 lat. Spói jest labradorem i pracuje jako pies policyjny od 2019 roku, jest psem do wyszukiwania narkotyków. Miał zostać psem asystującym osobom niewidomym, ale był na to zbyt aktywny. Uwielbia pracować. Jego osobowość jest przyjazna, jednak bardzo przypomina mi Scooby Doo z powodu swojej niezdarności (np. wchodzi w szklane ściany itp.). Lubi prawie każdy rodzaj jedzenia i może jeść bez końca, tak jak labrador. Uwielbia biegać i pływać w rzekach, wodach, taplać się w kałużach błota.

Jako przewodnik psa nie mam typowego dnia. Pracuję jako detektyw, a także jako funkcjonariusz prewencji. Staram się trenować psa co tydzień przez kilka godzin i odwiedzam z nim różne miejsca, kiedy jest to potrzebne. Dlatego rozkład dnia może zmieniać się z tygodnia na tydzień. Większość naszych przeszukiwań dotyczy domów lub samochodów.

Pobyt w Polsce bardzo mi się podobał. Naprawdę miło było zobaczyć, jak Policja w Polsce używa psów policyjnych do wielu zadań. Interesujące było zobaczenie obiektów, pomieszczeń, które są wybudowane specjalnie do szkolenia psów w Zakładzie Kynologii Policyjnej w Sułkowicach. To wszystko jest takie duże w porównaniu do tego, co mamy w Islandii. Wiele rzeczy możemy nauczyć się z tego projektu i wzajemnej wymiany między Islandią a Polską. Bardzo interesująca była praca psa tropiącego, psów do wyszukiwania zapachów narkotyków oraz materiałów wybuchowych, a także psów osmologicznych i patrolowo-tropiących. Przyjemnie było pójść razem do muzeum i miejsca, w którym można było smacznie zjeść. Radom to piękne miasto i wspaniale byłoby móc wrócić, aby bliżej poznać to miasto.

Marin Elvarsdottir

Funkcjonariusz Policji i przewodnik K-9

Nazywam się Marín i jestem policjantką (inspektorem) na zachodnich fiordach w Islandii. Pracuję na zmianie, co oznacza, że czasami pracuję w ciągu dnia, czasami wieczorem, a czasami w nocy. Mój pies ma na imię Buster i już wkrótce osiągnie 5 rok życia. Jest labradorem maści czarnej. Buster zaczął pracować jako pies policyjny w innym okręgu policyjnym w Islandii około 2019 roku. Pracował początkowo z inną osobą, ja go przejęłam na początku listopada 2022 roku, zatem tworzymy zespół już prawie 6 miesięcy. Nadal przechodzimy podstawowy kurs jako zespół (mimo, że Buster jest w pełni wyszkolony), więc nie zajmowaliśmy się jeszcze wieloma sprawami, ale kilka tygodni temu znalazł dość przyzwoitą ilość narkotyków podczas przeszukania domu. Jestem z niego naprawdę dumna!

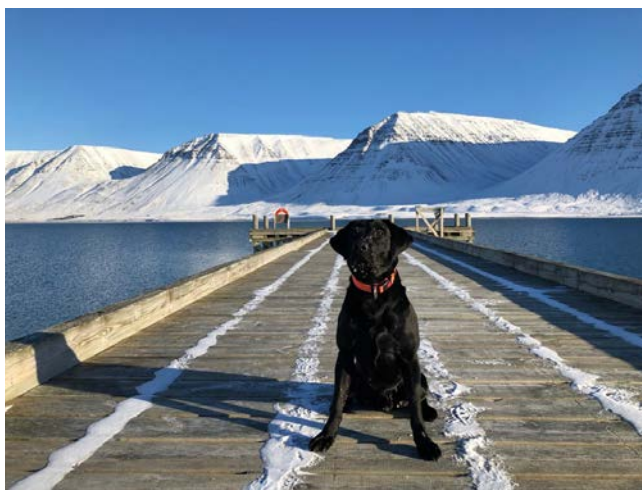
Buster jest wyjątkowym psem, to taki duży „syneczek mamusi”, wszędzie za mną chodzi, jakby był moim cieniem. Buster bardzo lubi pracować, lubi też pluszowe misie, przytulanie, piłeczki tenisowe i jak prawdziwy labador lubi jeść prawie wszystko! Ulubionym zajęciem Bustera (poza pracą) jest chodzenie z rodziną na farmę, kopanie w ziemi i obszczekiwanie owiec. Powiedziałabym, że jego jedyną wadą jest to, jak bardzo wciela się w rolę psa stróżującego. Zawsze szczeka, gdy ludzie przychodzą do naszego domu, ale to jest element, nad którym pracujemy. Poza tym jest najśłodszym i najbardziej opiekuńczym psem na świecie. Cieszę się, że jest moim partnerem w zwalczaniu przestępczości.

Typowy dzień dla nas to po prostu pojawienie się w pracy i zrobienie tego, co trzeba zrobić. Czasami trenujemy w godzinach pracy, czasami poza, wszystko zależy to od tego, jak pracowity jest dzień. Kiedy mamy dzień wolny, lubimy po prostu odpocząć w domu z naszą rodziną, która składa się ze mnie, mojego męża, mojego 2-letniego syna i moich 2 psów (Buster i Nökkvi, który jest również labradorem).

Bardzo podobała mi się podróż do Polski i wiele się z niej nauczyłam. Wspaniale było zobaczyć niektóre z waszych obiektów i metod oraz porównać je z tym, do czego jesteśmy przyzwyczajeni w Islandii. Bardzo podobały mi się obie szkoły, które mieliśmy okazję zwiedzić. Naprawdę interesujące było móc zobaczyć, jak psy są szkolone i zobaczyć jakie są ich specjalizacje. W Islandii mamy przeważnie psy do wyszukiwania narkotyków (i kilka na materiały wybuchowe). Najbardziej podobało mi się oglądanie psów patrolowych-tropiących, które bronią i gryzą, ponieważ widziałam je tylko w filmach. Niesamowite jest zobaczyć na własne oczy jakimi są silnymi i potężnymi narzędziami w pracy.

Sądziłam, że zdobędę informacje na temat psów i Policji w Polsce, ale dowiedziałam się też dużo na temat kultury w Polsce, co było miłe. Ludzie, których poznaliśmy, byli bardzo przyjaźni i sympatyczni. Jestem pewna, że nawiązane relacje utworzą więzi, które przetrwają długi czas. Ale chyba najbardziej ucieszył mnie smak pysznego jedzenia w Polsce. Miło było także wyjść całą grupą na obiad i spróbować tradycyjnych polskich potraw (smalec i pierogi już znalazłam w Islandii!).

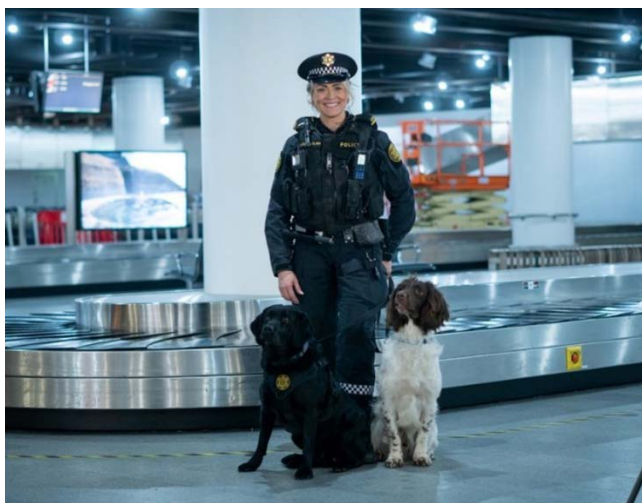
Snjólaug Eyrún Guðmundsdóttir **Funkcjonariusz Policji i przewodnik K-9**

W mojej pracy każdy dzień jest inny, wszystkie zmiany zaczynam od wyjścia i wyprowadzenia psów oraz wspólnej zabawy z nimi. To ważne, aby prawidłowo i komfortowo rozpocząć zmianę. Większość zmian rozpoczynamy w centrali Keflavik i stamtąd ruszamy na wyznaczone cele. Czasami pojawiajemy się bezpośrednio na terminalu lotniska Keflavik, gdzie przeszukujemy osoby i bagaże. Przeszukujemy samoloty, domy, samochody i ludzi. Czasami chodzimy w tym celu również do klubów.

Nie mam stałych godzin pracy. Często pracuję, kiedy coś się dzieje, na przykład podczas festiwali. Dużo też współpracuję z policyjnym działem analiz i strażą graniczną na lotnisku w Keflavíku, dlatego też często jestem w służbie, gdy pojawiają się interesujące analizy pasażerów lub gdy zachodzi potrzeba ich kontroli lub ich bagażu.

Pracę w komendzie Policji rozpoczęłam w kwietniu 2006 roku i w tym samym roku złożyłam podanie do Szkoły Policyjnej. W styczniu 2007 roku rozpoczęłam naukę w Szkole Policyjnej, którą ukończyłam w kwietniu 2008 roku. Zaraz po ukończeniu studiów przenieśliśmy się na Fiordy Wschodnie - bliżej moich bliskich, którzy również mieszkają we wschodniej Islandii. Zaczęłam pracować dla Komisarza Policji Wschodniej Islandii (LSA) i pracowałam tam do 2023 roku. W 2018 roku do urzędu (LSA) został przekazany pies poszukiwawczy Byl, który miał wówczas 2 lata. Zgłosiłam się na przewodnika i miałam szczęście nim zostać. Moje stanowisko to ogólny stróż prawa lub Główny Oficer Policji i zastępca inspektora. Obecnie od stycznia 2023 roku pracuję jako przewodnik psów i policjant w Departamencie Policji Suðurnes (LSS).

Pracuję z 2 psami. Był to w pełni wyszkolony 7-letni labrador. Poznaliśmy się w listopadzie 2018 roku, a od stycznia 2019 roku zaczęliśmy razem trenować. W maju 2019 roku otrzymaliśmy koncesję na prowa-

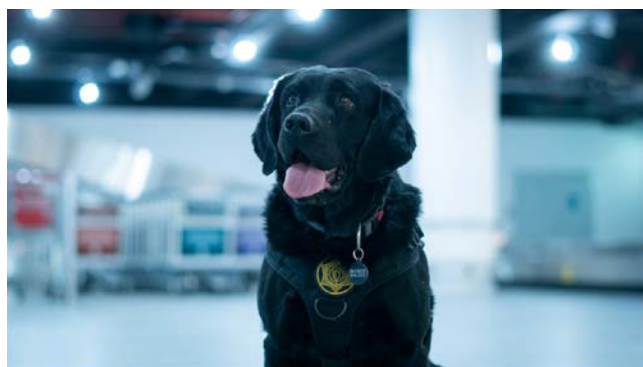

dzenie działalności i od tego czasu pracujemy razem. Bylur i ja dobrze współpracujemy. Będąc niesamowicie spokojnym psem Bylur, nigdy nie szczeka ani nie jest wybredny. Przez co nigdy nie mógłby pracować jako pies stróżujący, ponieważ zawsze wita wszystkich w nadziei, że w zamian dostanie oklaski. Bylur i ja wspólnie znaleźliśmy ponad 100 kg narkotyków w działaniach, przy których pomagaliśmy. 1 sierpnia 2019 roku, Bylur znalazł pojazd z ładunkiem 45 kg narkotyków, który przybył promem Norröna do Seyðisfjörður. Bylur i ja wspólnie kochamy dobrą zabawę na łonie natury, oboje uwielbiamy chodzić na spacer w górach, czy na plaży. Poza tym oboje kochamy jeść. Bylur 11 marca 2023 roku skończył 7 lat. Gdyby Bylur był człowiekiem, jestem przekonana, że byłby trochę jak stary zrzędlawy człowiek. Głośno domagałby się jedzenia, podczas pory obiadu i nie przestawał, dopóki nie dostanie czegoś do jedzenia. To tak jakby mówił „Nakarm mnie kobieto, TERAZ, jestem głodny”. Zawsze jest blisko mnie i gdy potrzeba okazuje mi swoją empatię.

Mój drugi pies to springer spaniel, wabi się Feisty, ma 5 lat i trafił do mnie pod koniec stycznia 2023 roku. Feisty od razu stał się częścią rodziny. Pomimo różnic Bylur i Feisty, zostali wspaniałymi przyjaciółmi. Feisty zna się głównie na zapachach narkotyków i zna podstawy poszukiwań. Aktualnie Feisty i ja trenujemy razem jako zespół, aby uzyskać audyt licencyjny pod koniec tego roku. Feisty uwielbia wszelkie ćwiczenia i przebywanie na świeżym powietrzu. Uwielbia się kąpać i czesać. Jest towarzyską istotą, która bardzo lubi być blisko ludzi, zwłaszcza jeśli poświęcają mu wystarczająco dużo uwagi. Jeśli się nudzi, zaczyna robić coś złego, na przykład żuć matę podłogową.

Szczególnym wyróżnikiem wizyty w Polsce był fakt, jak dobrze się nami opiekowano i jak wiele dla nas zrobiono. Pokazano nam wiele ciekawych rzeczy. Harmonogram był napięty i niekiedy brakowało czasu na zwiedzanie niektórych miejsc, ale i tak było bardzo miło. To było fantastyczne przeżycie móc zobaczyć Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkovicach, który prowadzi szkolenia psów policyjnych oraz Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Podobało mi się, z jakim szacunkiem ludzie zwracają się do siebie nawzajem oraz do swoich psów. Było wiele rzeczy, które wyróżniały się podczas wizyty i naprawdę trudno wybrać kilka. Oglądanie metod wyszkolenia mazińskich psów i wszystkiego, co robią ich opiekunowie było wspaniałe. Śmiało mogę powiedzieć, że obserwacja pracy psów była niesamowita, pouczająca, a wszystkie aspekty szkolenia bardzo interesujące.

6. PODSUMOWANIE

Projekt K9 Europe był ważnym przedsięwzięciem w obszarze doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych wśród policjantów - przewodników psów służbowych. Kooperacja w ramach przedsięwzięcia pozwoliła na szeroką wymianę doświadczeń pomiędzy partnerami, zarówno w kwestiach zawodowych, jak i ogólnokulturowych.

Uczestnicy projektu mieli możliwość zapoznania się z rozwiązaniami organizacyjnymi w obszarze kynologii policyjnej, funkcjonującymi w Polsce oraz Islandii. W trakcie wizyt studyjnych poznali system szkolenia psów służbowych oraz zasad ich naboru, utrzymania i pełnienia służby. Pomimo, że wiele przejętych rozwiązań jest tożsamyh w obydwu krajach, to jednak występuje szereg różnic. Jedną z istotnych jest ścisła kooperacja islandzkiej Policji ze służbą celną oraz więzienną, która jest konsekwencją położenia kraju, jego obszaru oraz liczby ludności. W Polsce występuje ściśle określony podział pomiędzy wykonywanymi zadaniami przez poszczególne formacje.

Czynnikiem różnicującym obie formacje policyjne jest liczba używanych psów oraz specjalności, w jakich są szkolone. W polskiej Policji wykorzystywane są np. psy patrolowo-tropiące, patrolowe, tropiące, bojowe, do badań osmologicznych, które z kolei nie występują w islandzkiej Policji.

Odmierna pozostaje także forma organizacji szkolenia. W Islandii tresura psów prowadzona jest w 5 etapach, natomiast polscy policjanci po ukończeniu szkolenia w Zakładzie Kynologii Policyjnej w Sułkowicach, podlegają wyłącznie corocznej atestacji psa, potwierdzającej jego przydatność w służbie.

Pomimo występujących różnic, widoczne były również elementy wspólne jakimi są metodyka prowadzenia tresury, jak również pasja oraz zaangażowanie policjantów przewodników psów służbowych.

Przedsięwzięcia organizowane w ramach projektu K9 Europe były również wspaniałą okazją do poznania krajobrazu, kultury, historii, zwyczajów, jak również tradycyjnej kuchni obydwu krajów. Doświadczenia te pozostaną na długo w pamięci uczestników projektu.

Podsumowanie projektu jest doskonałą okazją do złożenia podziękowań dla wszystkich osób, które wniosły znaczący wkład zarówno w jego przygotowanie i przeprowadzenie, jak i rozliczenie pod względem merytorycznym i formalnym.

Organizatorzy wyrażają nadzieję, że projekty dotyczące różnych dziedzin policyjnego rzemiosła, będzie można realizować także w przyszłości, co przekładać się będzie zarówno na poziom wyszkolenia funkcjonariuszy Policji, jak i zacieśnienie współpracy pomiędzy krajami partnerskimi.

Projekt K9 Europe korzysta z dofinansowania o wartości 94 320 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach funduszy EOG.

Celem projektu K9 Europe jest doskonalenie umiejętności, podnoszenie kompetencji przewodników psów służbowych w zakresie metodyki szkolenia psów i wykorzystania ich w służbie oraz wymiana doświadczeń pomiędzy przewodnikami psów z Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie - Zakładem Kynologii Policyjnej w Sułkowicach oraz Islandzką Policją Narodową.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Educational script developed to show the effects of the project K9 Europe

The K9 Europe project was created on the basis of cooperation between the Regional Police Headquarters and Headquartered in Radom, Police Training Centre in Legionowo – Police Kennel Club in Sułkowice and the Icelandic National Police.

Radom, September 2023

Collective work

Authors who contributed to its development:

- lieutenant-colonel Agnieszka Guza - Head of the Prevention Department of the Regional Police Headquarter in Radom
 - lieutenant-colonel Marek Hańczuk – Head of the Police Kennel Club of the Police Training Centre in Legionowo
 - major Daniel Wójcik - expert of the Department of Prevention Regional Police Headquarter in Radom
 - 2nd lieutenant Piotr Mrozowski – junior lecturer of the Police Kennel Club of the Police Training Centre in Legionowo
 - warrant officer class I Edyta Sułkowska - specialist of the Department of Prevention Regional Police Headquarter in Radom
 - warrant officer class II Sławomir Bąba – police Service Dog handler, City Police Headquarter in Radom
 - staff warrant officer Robert Błaszczuk - police Service Dog handler, District Police Headquarter in Sochaczew
 - warrant officer class I Piotr Bonisławski - police Service Dog handler, District Police Headquarter in Ciechanów
 - warrant officer class I Ireneusz Łyżwa - police Service Dog handler, District Police Headquarter in Szydłowiec
 - junior warrant officer Tomasz Orczykowski – osmological dog handler Forensic Laboratory of the Regional Police Headquarter in Radom
 - sergeant class II Łukasz Pędzich - police Service Dog handler, District Police Headquarter in Węgrów
 - Malwina Gonciarz - technician of the Department of Prevention of the Regional Police Headquarter in Radom
 - Sylwia Szewczyk – technician of the Department of Prevention of the Regional Police Headquarter in Radom
 - Katarzyna Stankowska – specialist of the Assistance Funds Team of the Regional Police Headquarter in Radom
-
- Steinar Gunnarsson - Superintendent and head of the K-9 training and teams in Iceland
 - Hrafnhildur Jóhannesdóttir - Project manager and specialist in education at the Center for Police Training and Professional Development at the Office of the National Commissioner of the Icelandic Police
 - Elin Osk Holludóttir - Prison guard, K-9 handler and K-9 instructor
 - Gunnar Knutsen - Detective police officer and K-9 handler
 - Heidar Hinriksson - Prison guard, K-9 handler and K-9 instructor
 - Heiðrún Huld Finnsdóttir - Police officer and K-9 handler
 - Margret Alda Magnúsdóttir - Police officer and K-9 handler
 - Marin Elvarsdóttir - Police officer and K-9 handler
 - Snjólaug Eyrún Guðmundsdóttir - Police officer and K-9 handler

Design, dtp, printing and binding:

Argrafpol sp. z o.o.

ul. Żmudzka 21, 51-354 Wrocław

tel. 507 096 545

e-mail: argrafpol@argrafpol.pl

www.argrafpol.pl

CONTENTS

PREFACE	61
INTRODUCTION.....	63
CHARACTERISTICS OF THE PROJECT PARTNERS	64
Polish Police, Regional Police Headquarter in Radom	64
Police Kennel Club in Sułkowice, Police Training Centre in Legionowo.....	66
National Police of Iceland, Dog Handlers Team	66
DESCRIPTION OF THE K9 EUROPE PROJECT	69
VISIT OF THE POLISH DELEGATION IN ICELAND.....	71
VISIT OF THE ICELANDIC DELEGATION IN POLAND.....	73
DOG SELECTION AND TRAINING SYSTEM IN POLAND AND ICELAND	76
POLAND.....	76
HISTORICAL OUTLINE	76
LEGAL FRAMEWORK OF POLICE CYNOLGY IN POLAND.....	77
SELECTION OF DOGS FOR USE IN THE POLICE.....	77
TRAINING OF HANDLERS AND SERVICE DOGS.....	79
TESTING THE WORKING ABILITY OF DOGS	86
ORGANIZATION OF KENNEL CHAMPIONSHIPS	86
CATEGORIES OF DOGS IN THE POLISH POLICE.....	87
RECRUITMENT OF DOGS FOR SERVICE, MAINTENANCE OF DOGS	87
ORGANIZATION OF THE SERVICE OF HANDLERS AND SERVICE DOGS IN THE MAZOVIAN GARRISON	89
ICELAND	91
EXPERIENCES OF SERVICE DOG GUIDES /characteristics of the work of handlers, experiences resulting from working with service dogs, impressions from international visits/	93
POLAND.....	93
ICELAND	102
SUMMARY	110

PREFACE

*The motto of the Polish Police is:
WE HELP AND PROTECT.*

In order to perform our tasks professionally and effectively, we undertake a number of projects, including: both in the area of organizing preventive services, as well as professional development and education. We also want to share with other entities the experience and good practices we have developed over many years.

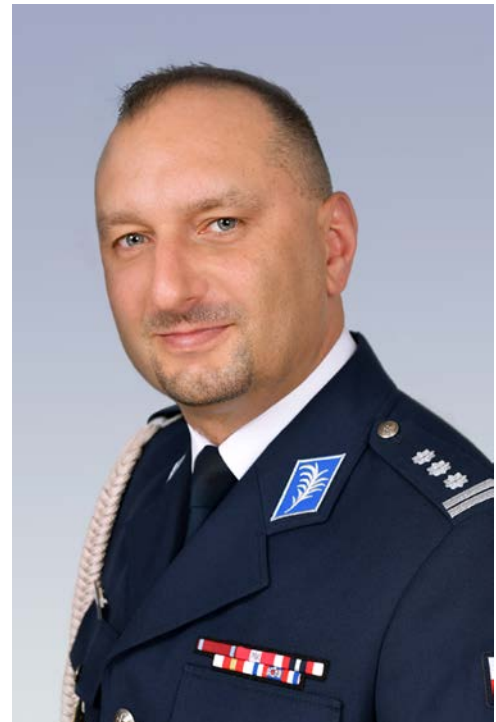
Taking into account the above, the Provincial Police Headquarters based in Radom undertook the implementation of an international project called K9 Europe, financed under the EEA Financial Mechanism. The partner of the activities was the Department of Police Cynology of the Police Training Center in Legionowo and the National Icelandic Police.

The aim of the project was, among others, exchange of professional and cultural experiences between police dog handlers from both countries, which is the foundation of solid service both in Poland and Iceland. Taking care of the safety of residents and taking into account the increasingly effective service of guides, we want to constantly improve it and acquire knowledge in the field of international cynology. The project allowed us to learn about the resources, possibilities and nature of the service of service dog guides in Poland and Iceland, and enabled the exchange of experiences of people professionally focused, especially around police cynology.

Visits to both countries provided the opportunity to learn more than just the facilities used for training and training with dogs. They provided space to learn about the work and passion of people as well as the organizational culture of partner institutions. They allowed us to see both similarities and differences in working with dogs, selecting animals for service, and tasks performed as part of everyday service. They were also an opportunity to learn about the natural beauty of each country, national hospitality and cultural resources.

The project included, among others: An educational script presenting the issues and experiences of guides in individual countries.

By handing it over to readers, I hope that it will contribute not only to the popularization of not only the effects of the project's work, but also to the promotion of the service of service dog guides in the Police.

**insp. Jakub Gorczyński,
1st Deputy Chief Commander
of Regional Police Headquarters in Radom**

INTRODUCTION

The idea for the project was born as a response to the need to improve the skills not only of service dog handlers performing tasks in the Mazovian garrison, but also to strengthen competences in the area of human resources management, human and animal potential management as well as inter-institutional and international cooperation in this area. Therefore, the project was created in response to the constant need for professional development of the staff in the police, improving the methods and forms of training work of service dog handlers, as well as the activation and integration of officers.

These are the foundations of the international project, under the abbreviated name K9 Europe implemented under Component III Institutional cooperation for improving the quality and matching of vocational education and training (VET) and lifelong learning under the Education Programme, financed by the EEA Financial Mechanism for 2014-2021 and national funds.

The initiator and entity organizing the whole project was the Regional Police Headquarters of in Radom, in cooperation with the Police Kennel Club in Sułkowiec, the Police Training Center in Legionowo /national partner/ and the National Police in Iceland /international partner/.

The main objective of the project was to strengthen the competences of service dog handlers through bilateral education between the Polish and Icelandic Police. Key in the project was also:

- improving the methods and forms of training work of a service dog handler,
- activation and integration of police officers from both countries,
- expanding the educational offer of future dog handlers by developing an educational script and multimedia material on working with service dogs.

The indicated goals were consistent with the priorities of the Education Program financed by the EEA Financial Mechanism, which mention, among others, strengthening bilateral relations in the field of education and development of working staff. The planned goals were achieved both through the activities of the so-called soft, i.e. exchange of experiences of officers during visits to Poland and Iceland, as well as hard results of the project, i.e. the creation of an educational script for service dog handlers and multimedia material.

CHARACTERISTICS OF THE PROJECT PARTNERS

Polish Police, Regional Police Headquarter in Radom

The Police Service is a key institution fulfilling the function of ensuring the safety of citizens and protecting public order in Poland. The organizational system of the Police currently in force in our country was formed at the beginning of the 90s of the last century. The legal basis for its operation was the Police Act of 6 April 1990, which, with subsequent amendments, is still generally applicable.

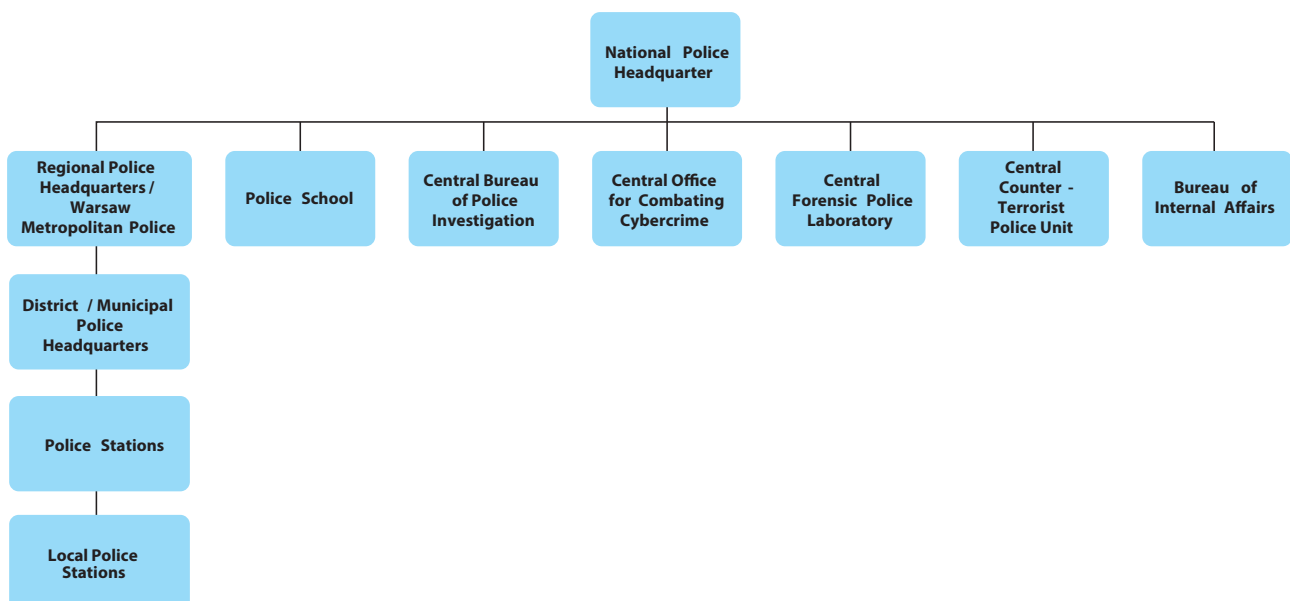
In the light of the constitutional act, the police is a formation that has a multi-level, orderly structure. The territorial organization of the Police basically reflects the general administrative division of the state. One-person bodies representing the government administration operate at individual levels:

- at the central level, the Chief Commander of the Police (reporting to the competent minister of internal affairs and administration),
- at the voivodeship level, the Regional Police Commander,
- at the poviats level, the District/City Police Commander,
- at the commune (city) level, the Commander of the Police Station.

The Police as an integrated organizational structure consists of, apart from the General Police Headquarters, 16 Regional Police Headquarters, Warsaw Metropolitan Police, 5 Police Schools, 65 City Police Headquarters, 271 District Police Headquarters and 7 Regional Police Headquarters, as well as a network of police stations. It should be added that the structures of the Police also include the Central Forensic Laboratory of the Police, the Central Bureau of Investigation of the Police, the Central Bureau for Combating Cybercrime, the Central Counter-Terrorist Subdivision of the Police "BOA" and the Internal Affairs Bureau of the Police.

Scheme of the organizational structure of the Police

Structure of the Polish Police

The Polish Police consists of officers employed in the following services:

- preventive,
- criminal,
- investigative,
- internal affairs,
- counterterrorism,
- supporting in the organizational, logistic and technical scope.

As of January 1, 2023, the number of full-time employees was 105 309 with the actual employment of 101 000 police officers. Among the employed police officers, 18 464 are women, while in relation to civilian employees, this number is at the level of 17 839. Taking into account the population in Poland, there is an average of 375 inhabitants per 1 police officer.

The Polish Police has a fleet (as of January 1, 2022) of 21 832 pieces of transport equipment, including:

- passenger cars – 14 178,
- off-road passenger cars – 595,
- vans - 4,132,
- trucks – 42,
- buses - 97,
- specialized cars - 580,
- motor boats - 313,
- motorcycles – 1 268,
- trailers - 523,
- other transport equipment – 104.

In order to perform statutory tasks, police officers use animals in their service. As of January 1, 2022, the Police units in the country had:

- 17 service dogs, including:
 - 460 dogs of the patrol - tracking category,
 - 53 dogs of the patrol category,
 - 9 dogs of combat category,
 - 68 dogs of the tracking category,
 - 104 dogs to search for explosive scents category,
 - 166 dogs to search for drug scents category,
 - 18 dogs to search for the smell of human corpses category, including on land and on water,
 - 30 dogs for osmological tests,
 - 9 dogs for tracking people according to the principles of mantrailing,
- 65 service horses.

The Mazovian Police garrison covers 28 districts of the Mazovian Voivodeship. The supervised area covers an area of 35,558 km² and is inhabited by 2,377,558 inhabitants. The organizational structure of the Police in the garrison includes:

- Voivodeship Police Headquarters based in Radom,
- 4 Municipal Police Headquarters,
- 24 District Police Headquarters,
- 22 Police Stations,
- 78 Police Stations.

On 1 January 2023, the staff of the Mazovia garrison amounted to 5 746 posts with the actual employment of 5 697 police officers. The number of civilian employees is 1 341. Of the police officers employed, 1 030 are women, i. e. 18%, compared with 1 067 for civilian staff. Taking into account the population of the garrison, there is an average of 417 inhabitants per policeman.

Currently, during the performance of their duties, Masovian police officers use 33 service dogs of the following specialties:

- 14 dogs of patrol and tracking category,
- 6 dogs of the tracking category,
- 6 category dogs to search for explosives odors,
- 7 category dogs to search for drug smells.

Police Kennel Club in Sułkowiec

The Police Kennel Club in Sułkowiec has been part of the organizational structure of the Police Training Center in Legionowo since 1992. It is the only facility in Poland that implements projects in the field of police cynology. The institution is located about 30 km from Warsaw. The facility area covers 49 hectares of land developed for the performance of business tasks. It includes a 29-hectare training ground, a modern obstacle course, a school company building with accommodation for 196 people, a complex of 191 pens for service dogs, a veterinary office, an osmology laboratory and rooms adapted for simulators for training with dogs.

The full-time structure of the Police Kennel Club is 39 posts, including: 2 managerial posts, 33 police posts, 4 civilian employees. This group includes two veterinarians who provide veterinary services to training dogs. The core of the staff consists of 21 policemen on didactic posts who were previously on duty as dog handlers in field units and have professional experience related to various categories of trained animals.

National Police of Iceland, Dog Handlers Team

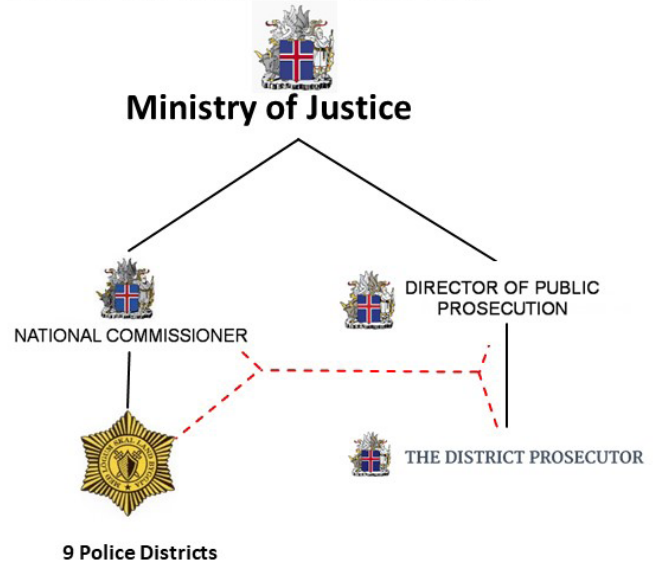
The police is an institution of society that is responsible for law enforcement in the broadest sense. The task of the Icelandic Police is:

- A. Protecting public safety and maintaining law and order, striving to ensure the safety of citizens in the eyes of the law and protecting property rights, the public interest and legal activities of all kinds.
- B. Striving to prevent crimes and events threatening public safety and state security.
- C. Striving to work on solving crimes, stopping unlawful conduct and conducting cases in accordance with the provisions of the Code of Criminal Procedure or other laws.
- D. Where appropriate, assist and assist citizens in the event of an emergency.

- E. To protect or assist the authorities in carrying out their functions as required by law or tradition.
- F. Cooperation with other authorities and institutions involved in tasks related to the tasks of the Police.
- G. To perform other tasks that are entrusted to them by law or tradition.

The police may use force if necessary, but police officers must be particularly careful not to apply more harshness to the accused than is necessary. If needed, the police can turn to any full-time person for help. People who cooperate with the police on their instructions enjoy police powers and enjoy the same protection as police officers. In their work, the police are accountable to citizens and authorities.

Structure of the Icelandic Police

All policing in the country is conducted by the state under one control. The Minister of the Interior (Justice) is the supreme head of the police force: The National Commissioner administers the police under the authority of the Minister. Sigríður Björk Guðjónsdóttir is the National Police Commissioner. The Commander-in-Chief of the Police is commanded by the National Police Commander and the Director of the Department. The role of the Police Commander-in-Chief is defined, among others, in in Article 5 of Police Act No. 90/1996.

Schemat struktury organizacyjnej Policji w Islandii

The country is divided into 9 administrative districts. The Director of Public Prosecutions directs all police investigations and is responsible for monitoring their progress. He is the highest holder of the prosecutor's power. The Minister of the Interior is responsible for finances and the budget.

Police districts:

- Police in the capital area
- Suðurnes Police
- Vestmannaeyjar Police
- Southland Police
- East Police
- Police in the North East
- Northwest Police
- Westfjords Police
- Police in the West

There are 9 job levels in the Icelandic Police and they are as follows:

1. National Commissioner.
2. Deputy National Commissioner, Police Commissioners and the Director of the Police College
3. Assistants to the Chief Constable of the Capital District and Suðurnes Police and Deputy Chiefs of Police.

4. Senior Police Officers.
5. Assistant Superintendents of Police.
6. Chief guards and policemen.
7. Guards and detectives.
8. Policemen.
9. Trainees, temporarily employed policemen and reservists.

Ranks and insignia of the Icelandic Police

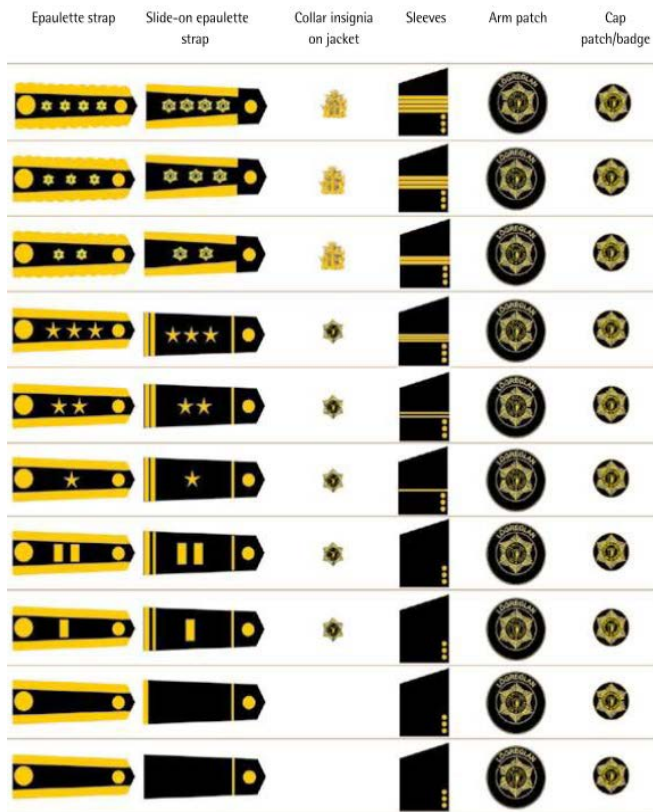

Photo: Gutenberg hf.

The dog culture in the Icelandic police does not have a long history compared to other nations. However, the process of obtaining service dogs, their training and the selection of dog handlers seems to be effective and efficient. The Icelandic police have been cooperating with the customs services of Scandinavian countries for many years in this regard. They focus on drug search dogs, but some dogs are also trained for tracking, firearms, and explosives.

A representative of the Icelandic Police participated in the creation of the Frontex system for dogs used to protect the external borders of the European Union Member States.

Dogs in service in Iceland have been used since 1951 in the daily work of the police, customs and prison services, which work together on a daily basis.

The most commonly used dog breeds are Labrador, English Springer Spaniel and English Cocker Spaniel. There are currently 12 dog teams (police, customs and prison) in Iceland. Participation in the Icelandic Partner's project made it possible to take advantage of the experience and knowledge of officers with a different specificity

of performing and organizing the service, a different organizational structure as well as mechanisms and tools for mitigating threats.

DESCRIPTION OF THE K9 EUROPE PROJECT

The K9 Europe project was implemented under Component III - Institutional cooperation for the improvement of the quality and relevance of vocational education and training (VET) and lifelong learning in the Education Programme and funded by the EEA Financial Mechanism 2014-2021 and national funds.

The main objective of the Education Programme is to reduce economic and social differences within the European Economic Area and to strengthen bilateral relations between Poland and Iceland, Liechtenstein and Norway in the field of education. The programme aims to contribute to the strengthening of human potential and expansion of the knowledge base in Poland, and the achievement of the above programme objectives is achieved through:

- professional development of staff working in formal and non-formal education,
- mobility of students and university staff between Poland and Donor States,
- institutional partnerships for improving the quality and relevance of educational offer at all levels of education.

An important element of the Education Programme is the strengthening of bilateral relations with Donor States, among others through the joint implementation of projects with entities from Iceland, Liechtenstein and Norway.

The concept of the K9 Europe project was born from the need for professional staff development in the police, to improve the methods and forms of trainer work and the innovative approach to the training of service dog handlers. Both the applicant and originator of the project was the Regional Police Headquarters in Radom, which invited the Police Training Centre in Legionowo - Police Kennel Institute in Sulkowice and the Office of the National Police Commissioner in Iceland as partners in the project. The main objective of the project was to improve the skills, competence and exchange of experience between dog handlers from partner institutions by observing their work, learning about the methods and tools used to train dogs and use them more effectively in service. The partnership has also enabled the exchange of experience in getting dogs into service and knowledge in the field of cynology, including broadening horizons on veterinary care, the way dogs are fed or first aid in the case of a threat to the health or life of a four-legged.

In order to participate, the service dog handlers had to pass the recruitment process. The condition for participation was to complete an application form, in which the following, in particular, were verified: the level of knowledge of a foreign language and competence in the area of issues related to service dogs, including their training and preparation for service in the police force. From those who applied to take part in the the project and obtained the highest number of points, were selected service dog handlers who participated in job shadowing visits at later stages of the project.

During the visits, participants had the opportunity to observe the work of dog handlers in Poland and Iceland, learned about the methods and tools used in their daily work and participated in in presented activities in police, customs or prison services in which dogs are also involved. Each day of mobility was a valuable experience for them and a chance to increase their knowledge and competence in both the work of the dog handler and the methods of working with dogs used in the partner institutions.

Besides the mobility visits, the K9 Europe project produced outputs. The project's educational script and multimedia material were created on the basis of the knowledge and experience gained during the visits as well as observations of the work of the guides at the partner institutions.

Both results are a result of the joint work of the people involved in the project from the Regional Police Headquarters in Radom, the Police Training Centre in Legionowo - the Police Kennel Institute - and the Office of the National Police Commissioner in Iceland. Both the script and the multimedia material present good practices from the partner institutions and will be used for training purposes for service dog handlers. Work on both deliverables began with the first mobility visit, which took place in Iceland and lasted until the end of August 2023.

The educational script contains a description of the service dog training methods used in both countries, their selection, the predisposition of handlers, the system used and the tools for training. It also describes the differences and the insights recommended by the participants that they believe could enhance the quality of training and increase the competence of officers in each partner organisation. In addition, in the script one can find, among other things: information on the history of dogs in the Police in Poland and Iceland, interesting facts about the characteristics of the work of the guides, experiences resulting from the of working with a service dog or handlers' impressions of visits to partner countries.

The multimedia material is a multimedia version of the script. The material collected during the visits in the form of e.g.: photos and films illustrates the methods of dog training and the work and training system of service dog handlers in both countries. The material also shows, among other things: the breeds of dogs that are used for work in the services in both countries, as well as the activities in which the four-legged participate together with the handlers.

The K9 Europe project also planned two dissemination events - a presentation of the project, which took place during a visit to Iceland by Polish service dog handlers, and a closing conference at which the results of the entire project were presented for the first time. The K9 Europe project is an innovative approach to training service dogs and improving the effectiveness of the Police in both countries and the services cooperating with them. Participation in joint activities during the mobility visits enabled service dog handlers from Poland and Iceland to learn new working methods not previously used in their countries and enhanced their intercultural awareness. Through the project, service dog handlers from both countries have had the opportunity to learn new skills and exchange experiences, which has influenced them to perform their duties even more effectively. Despite the differences, service dog handlers in Poland and Iceland have one thing in common - their work requires extraordinary sacrifice and courage. They risk their health and lives every day to keep the public safe. The dogs on duty with them are their partners, their friends and, at the same time, extremely effective working tools, which have saved more than one human life.

The participation of all partner institutions in the K9 Europe project has had a significant impact on improving the skills of dog handlers, improving dog training methods and learning new training techniques. The exchange of experience through mutual observation of each other's work has positively influenced the development and improvement of the skills of service dog handlers from Poland and Iceland.

During the visits, participants had the chance to learn new training techniques, ways of dealing with difficult situations and effective methods of communicating with

dogs on duty. The exchange of experiences enabled handlers to learn about different approaches to work, discovering new tools and techniques that can be effective in their daily work. Participation in the project by handlers from two different countries allowed them to establish new professional contacts, exchange intercultural knowledge and gave them the opportunity to introduce innovative solutions in their work. Participation in an international project requiring observation and reflection on the work of others prompted the handlers to take a more conscious approach to their own work, which also contributed to their personal and professional development.

VISIT OF THE POLISH DELEGATION IN ICELAND.

The first international events took place from November 27, 2022 to December 4, 2022, in Reykjavik, Iceland.

The Regional Police Headquarters in Radom was represented by:

- colonel Jakub Gorczyński - 1st Deputy Regional Police Commander in Radom,
- major Agnieszka Guza - Head of the Prevention Department of the Regional Police Headquarter in Radom
- major Daniel Wójcik - expert of the Department of Prevention Regional Police Headquarter in Radom
- staff warrant officer Paweł Szmit - specialist of the Forensic Laboratory of Regional Police Headquarter in Radom, osmological dog guide,
- warrant officer class I Ireneusz Łyżwa - patrol - tracking dog handler, Patrol and Intervention Team of the District Police Headquarter in Szydłowiec,
- warrant officer class I Edyta Sułkowska - provincial coordinator of service dogs and handlers work Department of Prevention Regional Police Headquarter in Radom,
- junior warrant officer Sławomir Bąba - patrol - tracking dog handler, Patrol and Intervention Department of the City Police Headquarter in Radom,
- sergeant class II Łukasz Pędzich - patrol - tracking dog handler, Patrol and Intervention Team of the District Police Headquarter in Węgrów.

The Police Kennel Club in Sułkowice, the Police Training Center in Legionowo was represented by:

- lieutenant-colonel Marek Hańczuk – Head of the Police Kennel Club of the Police Training Center in Legionowo,
- major Krzysztof Jasiewicz – lecturer of the Police Kennel Club of the Police Training Center in Legionowo.

The Polish delegation was warmly welcomed by Hrafnhildur Johannesdottir - project coordinator at the Police Education and Training Center and Steiner Gunnarsson, head of the K-9 team at the Office of the National Commissioner of Iceland and a dog training instructor. The welcome was held at the Reykjavik Police Academy.

After a warm welcome from the Icelandic Police and a joint presentation of individual participants and the scope of their professional competences, lectures on the work of Icelandic dog handlers followed. The building of the academy, the training room and the “simulator room” where dogs practice their skills were also visited.

Participants witnessed a series of dog training sessions trained to search for drug scent both indoors and outdoors. Interestingly, the K-9 team

consists of dogs of such breeds as Labradors, Munsterlanders and Springer Spaniels. There are no shepherd dogs in Iceland, which prevail in the Polish Police. Icelandic dogs are trained mainly to search for the smell of drugs and explosives, they work mostly at the airport and in prison.

After participating in workshops, during which there was an opportunity to observe the olfactory work of dogs on scent samples, they visited the Icelandic prison in Hólmsheiði, which can accommodate 53 prisoners. The prison accepts women and is also a remand prison for men. It was a great opportunity to confront the reality that everyone knows from the Polish reality with those offered to prisoners by the Icelandic services.

During the visit, the participants also witnessed the so-called person scanning, i.e. scanning people at the airport in Keflavík in order to capture dangerous substances by dogs. The dogs also showed their skills when checking luggage among travelers. Polish police officers had the opportunity not only to observe, but also to guide the dog during the olfactory work.

During the visit, there was also an opportunity for shooting instructor Gunnar Scheving Thorsteinsson to present a virtual shooting training, in which part of the Polish team was very eager to participate. The exercises included various scenes. Gun training is virtual as police officers in Iceland do not carry guns, they are only armed with a baton, however the Reykjavik police force has a special squadron trained in the use of firearms and operations against armed persons or in extreme situations where be at risk for public safety. Despite the fact that police officers are not equipped with weapons on a daily basis, the police and customs services in Iceland have a very wide range of powers. In particular, they can control vehicles and people not only at border crossings, but also throughout the country and in any situation. Carrying a knife or a sharp tool with a blade length of more than 7 cm in a public place is already treated by the police as possession of a weapon. A special permit from the local authorities is required for such an item.

During the so-called event disseminating the K9 Europe project, we had the opportunity to participate in a videoconference with, among others, dog trainer and handlers from the Metropolitan Police in London. Craig Calthorpe talked about dogs specially trained to search for digital media, memory cards, etc. The cooperation between Iceland and Great Britain in the field of service dogs is very visible. British Police Instructors oversee tests to evaluate Icelandic dogs. For this they come to Iceland and train about 1-2 times a year. These are roughly weekly workouts. It was a very interesting event that showed how much police dogs can still do.

During both the entire stay and the dissemination event, information was provided to the Icelandic partners about the structure of the Polish Police, uniforms and equipment, the functioning and organizational structure of the Mazovian garrison and the structure, rules of operation and work of police service dog guides and dogs' olfactory service. Materials on current initiatives in the area of security in the country were also distributed, as well as folders devoted to the Mazowsze region and the city of Radom. The Icelandic side also received materials devoted to the presentation of the facilities of the Police Training Center in Legionowo, obtaining dogs for the police, didactic work and training in the field of cynology.

During the daily meetings, it was possible to observe the work of handlers and police officers, collect photographic, film and educational material to develop the project results and report on the visit.

In addition to watching the work of the handlers and courtesy of the Icelandic Police, after the classes there was an opportunity to see the most beautiful places in this country. Geysir geothermal area, Gullfoss waterfall and Thingvellir National Park are on the route of the 300km Golden Circle. Geysir is currently in a dormant phase, but there is a second smaller one right next to it, which shoots a col-

umn of boiling water into the air to a height of over 40 meters every few minutes. The Icelanders say that because of his old age he does not want to throw steam up. There are fumaroles, hot springs and mud puddles in the area. Gullfoss waterfall is one of the most beautiful and powerful waterfalls in Iceland, falling 32 meters from two levels into the gorge of the popular river Hvítá.

The visit to Iceland did not end the joint project. In 2023, a return visit of partners from Iceland is planned in Poland, as well as an event disseminating the results of the projects, presenting, among others, educational material on dog training and the work of handlers, in which the Icelandic team will participate.

VISIT OF THE ICELANDIC DELEGATION IN POLAND.

A job shadowing visit of Icelandic service dog handlers took place from 7-10 March 2023. The participants were 11 service dog handlers and handlers serving in different regions of Iceland:

- Elín Ósk Hölludóttir - prison guard, K-9 handler and K-9 instructor,
- Vilborg Þórunn Jóhannsdóttir - police officer,
- Gunnar Knutsen - detective police officer and K-9 handler,
- Heiðar Hinriksson - prison guard, K-9 handler and K-9 instructor,
- Hrafnhildur Jóhannsdóttir - project manager and specialist in education at the Center for Police Training and Professional Development at the Office of the National Commissioner of the Icelandic Police,
- Margrét Alda Magnússon - police officer and K-9 handler,
- Snjólaug Eyrún Guðmundsdóttir - police officer and K-9 handler,
- Stefán Geir Sigurbjörnsson - custom officer and K-9 handler,
- Steinar Gunnarsson - superintendent and head of the K-9 training and teams in Iceland,
- Þórir Guðmundsson - detective police officer and K-9 handler,
- Marín Elvarsdóttir – police officer, K9 handler.

Upon arrival at the Regional Police Headquarters in Radom, the participants were welcomed by the 1st Deputy Commander of the Regional Police Headquarters in Radom, inspector Jakub Gorczyński, Head of the Prevention Department, junior inspector Agnieszka Guza, Coordinator of the Assistance Funds Team Anna Molga and police officers and civilian employees involved in the implementation of the K9 Europe project.

The guests were familiarised with the organizational structure of the Regional Police Headquarters in Radom and the principles of functioning of

our organization as a superior unit over the subordinate 28 city and district headquarters. An interesting element of the visit from the point of view of dog handlers from Iceland was the presentation of weapons used in the Polish Police, which they do not deal with on a daily basis while on duty in their own country. Afterwards, participants of the visit had the opportunity to watch a video prepared jointly with the HISTORY

Discovery channel, presenting the service of handlers and service dogs in the ranks of the Mazovian Police. The conference room was also attended by four handlers with dogs from the Municipal Police Headquarters in Radom and at district police headquarters, who talked about their four-legged charges and about situations in which the help of dogs proved invaluable and saved many lives.

Because the participants of the visit were also officers from the Icelandic Prison Service on duty using dogs, the next stage of the mobility was a visit in the Convoy Department, where the Head of the Department, super commissioner Beata Krakowiak presented the main tasks of this organizational unit and showed the delegation around the rooms for detainees and persons led in for sobriety.

Afterwards, we went together to the Forensic Laboratory, the structure of which includes the Osmological Research Laboratory, which is one of five in Poland conducting identification and comparison studies of odor traces using the skills of trained dogs. Participants had the unique opportunity to observe the work of animals when comparing odor samples obtained from offenders. In addition, they visited other laboratories of the Laboratory, whose equipment and resources were presented to them by Deputy Chief subinspector Artur Bac.

The following day's visit started in the tradition room of the Regional Police Headquarters in Radom, where the guests listened to a lecture by Mr Krzysztof Kapturski from the Department of Social Communication, on the history of the Polish Police and the exhibits gathered in the hall. The participants of the visit from Iceland were greatly impressed by the outdoor activities organized at the Andrzej Zalewski Forest Educational Centre in Jedlnia Letnisko. Dog handlers of various categories from the subordinate units of the Mazovian garrison presented the skills of their four-legged during collective training. Excellent presentations were given by dogs with the service names EBRA, IMBIR, JOWINA, NADIT, NADOR, ODYSEJA, OPUNCJA, PLUS, RAJA. The participants of the visit also had the opportunity to learn about the tools and equipment used for training and the vehicle adapted for transporting service dogs.

Participants observed a demonstration of controlled aggression by patrol dogs, defensive exercises, training with a posse and obedience training. The whole group took part in a simulation of missing and finding a person in difficult forest terrain using a collar with a GPS transmitter. Demonstrations were given of active and passive marking of drug and explosive scents found by dogs trained for this type of action.

On the next day of the visit, the guides from Iceland visited the Police Kennel Institute in Sułkowie, where the structure of the unit and training methods were presented by the head of the institute inspector Marek Hańczuk. The participants had the opportunity to observe the living conditions of the four-legged, to learn about training methods and to watch a demonstration of the service dogs' performance with the use of light and sound simulations. In addition, the guests visited the Chamber of Remembrance, where they had a unique opportunity to see Trimer - the popular Szarik - the protagonist of the 'Four Armoured and a Dog' TV series.

A very interesting experience was to observe the training of a dog using the mantrailing method, a form of tracking involving so-called 'top-wind' work, in which the dog follows an individual's scent and identifies him at the end of the trail.

The final stage of the visit to Poland was a visit to the Police Training Centre in Legionowo. The participants were welcomed by the Deputy Commander for Didactic Affairs - inspector Tomasz Rylski, who presented the structure of the institution and talked about the courses held at the school and the criteria for admission to basic and specialist courses. The delegation from Iceland also had the opportunity to talk about the criteria for admission to the Police in their country, the educational path of future police officers and the problems faced by the services in Iceland on a daily basis.

The Police Training Centre in Legionowo has an extensive training base, which was presented by the school's staff. The guests were greatly impressed by the shooting range complex, which is one of the most modern shooting facilities in Europe. Volunteers from the Icelandic delegation tried their skills at interactive shooting training.

During the visit, participants also had the opportunity to learn about the tradition of Women's Day celebrated in Poland. The Regional Police Commander in Radom, chief inspector Waldemar Wołowicz, together with his deputies, inspector Jakub Gorczyński and inspector Dariusz Król, wished the participants of the visit from Iceland and the policewomen and civilian employees taking part in the visit well by presenting them with symbolic roses.

The visit to Poland enabled the participants from Iceland to learn about the daily work of Polish service dog handlers, as well as their methods of working and conducting training. They had the opportunity to get to know the breeds of dogs used in service in the Polish Police, as well as observing their great capabilities, skills and learning about the conditions in which they function from the moment they start training for duty, through exercises to the final exam at the Police Kennel Institute in Sułkowiec and how they function in their daily work as handlers. According to the idea of the project during their stay in Poland, the guests had the opportunity to exchange experience and knowledge, broaden their skills and competences as well as learn about the culture and customs of our country and integrate together.

Each day of the visit brought new experiences for everyone, the opportunity to make new international contacts and to broaden their horizons both in terms of professional knowledge and competences, as well as cultural awareness.

During the visits to both countries, participants from Poland and Iceland collected educational and photographic materials, on the basis of which the results of the intellectual work were created - an educational script and multimedia material.

DOG SELECTION AND TRAINING SYSTEM IN POLAND AND ICELAND

POLAND

1. HISTORICAL VIEW

Polish police cynology has over 100 years of history. The first regulations concerning service dogs were included in the orders of the Commander-in-Chief of the State Police in 1919. Initially police dogs were trained as protection of officers while on duty. This was due to lots of attacks on officers in the post-war years. In the same year in Warsaw, at the 4th Department of the National Police Headquarters next to the 4th Registration and Criminal Department, established the first police center involved in the training and breeding of police dogs. The Department of the Training of Service Dogs changed its location several times in the interwar period. It functioned in Warsaw until 1922. From 1922 to 1936 it was located in Poznań. Then in the period 1936 - 1939 facility returned to Warsaw. During this period, the State Police also trained service dogs for other formations - the army, the Border Protection Corps and the prison service, until the creation of their own training centers in these formations. Eventually Police trained two categories of service dogs: detective dogs - used to track down perpetrators of criminal offenses and dogs in preventive service, the so-called companion dogs - used during patrol duty, manhunts and pursuits. The main creator and promoter of police cynology was major Alojzy Grimm - specialist in the training of service dogs, who was the manager and organizer of the next training establishments. He was also the author of the first police dog training manuals: "*How to train police dogs*" (1921), "*How to use police dogs*" (1922) and "*Companion dog. A popular manual of rearing and training*" (1938). During the interwar period, thanks to his efforts, was created basic training programs for service dogs, rules for the use of dogs at the scene of criminal events, as well as ways of selecting candidates to perform service with a dog and selecting dogs for training.

After World War II, an attempt was made to recreate a training facility for service dogs. The first center was established in Junikowo near Poznań in 1945. The core of the teaching staff were pre-war handlers of service dogs. Within a few years, they moved this center to Słupsk, where they worked next to the Civic Militia Training Center as the School of Guides and Service Dogs MO (1946-1949). The reorganization of the existing centers initiated in 1949 resulted in change of location to place near Warsaw in the area taken by the army. The first courses in the new center started in 1950, but the official opening of the training facility in Sułkowice dates back to 1956. At that time, the Guide and Dog Training Department of MO in Sułkowice was launched. It functioned under this name until 1990. The area for the assignment of official services was taken over by building pens for dogs, a veterinary office, wards for students, a canteen and a training ground. There were two main categories of dogs in the training establishment. Prevention dogs - used for patrol duty, manhunts and ambushes, and sniffer dogs for tracking people at the scene of criminal incidents. For dogs of the second category, elements of recognizing people were also introduced, by comparing the smell of objects with the smell of humans. During this period, they started tries to breed service dogs. An additional activity carried out for over 20 years was free training for dogs for the blind (1968-1991). During the activity, cooperation was established with Hungary, England and France. Training center was also the place of filming popular TV series "*The Adventures of the Civilian Dog*". The most famous puppy of this place was Trimmer - a service dog who played the role of a military dog in the series "*Four Armored and a Dog*". In 1990, after the transformation Citizens' Militia into the Police, the center changed names again and functioned until 1992 as the Police School of Guides and Dogs Training.

LEGAL FRAMEWORK OF POLICE CYNOLGY IN POLAND

The most important issues regarding service dogs in the Polish Police are regulated by:

- Act of 6 April 1990 on the Police,
- Regulation of the Minister of Internal Affairs and Administration of 22 December 2021 on service dogs and service horses in the Police (Journal of Laws of 2021, item 2467),
- Ordinance No. 91 of the Police Commander-in-Chief of 4 October 2022 on the methods and forms of performing tasks with the use of service dogs in the Police.

SELECTION OF DOGS FOR USE IN THE POLICE

Department of Police Kennel Club leads selection of dogs to for use in the Police. The basic form of this selection is the central selection of dogs for Police use. The assumptions for this procedure are approved by the Police Commander-in-Chief.

Based on these criteria, the school's commanding officer will post a committee to carry out this task. It consists of the chairman, deputy chairman, veterinarian and at least one Police Service Dog Training Instructor. In the case of dogs of the combat category the composition of the unit expanding to include a representative of the Central Counter-Terrorist Subdivision of the Police "BOA". The purpose of selecting dogs is to find dogs with wright physical and psychical predisposition for training. In practice, the committee activities on:

- establish and maintenance contact with breeders;
- searching and selecting dogs for training;
- qualifying dogs for training by conducting dog-specific tests;
- health growth of dogs;
- valuation of dogs;
- electronic tagging of dogs, if they have not been previously marked;
- preparation of the required documentation of the activities, i.e. the qualification card and obligation owner to deliver the animal on the day of the course start.

Regardless of the selection of the central selection of dogs for use in the Police, the field unit may independently select the dog in accordance with the assumptions for the central selection. A dog accepted for training in the police may come from donation for the Police under the conditions of diagnostic criteria and showing the criteria, which in practice is assessed by the committee.

The number of dogs qualified for training to an average of 110 dogs per year. The annual number of dogs qualified for training depends of the demand by field units, supply by breeders, as well as the funds available from organizational units In 2022, the commission conducts 382 dogs joining the training process. From this number, 112 dogs were qualified for training.

Dogs are eligible for training, regardless of gender, aged 1 to 2 years, of conformation and coat in accordance with the breed standard, in physical and mental condition that meets certain criteria. Deviation from the age requirement is allowed after consultation with a representative of the school in relation to:

- for dogs intended for training in the category of tracking people according to the assumptions of mantrailing;
- for dogs intended for training in the combat category;
- dogs intended for training by experienced handlers;

- dogs with special mental predispositions for training;
- dogs of late maturing breeds in terms of mentality.

Preferred breeds for training are German Shepherds and Belgian Shepherds. It is also possible to select dogs of other breeds for training after meeting the health requirements and showing appropriate predispositions. The veterinarian who is a member of the commission decides about qualifying the dog for training in terms of health.

The dog is disqualified by:

- mental defects and manifested neurological diseases (hyperactivity and other undesirable behaviors, behaviors suggesting the possibility of penile disease, dullness or poor reaction to environmental stimuli);
- defects and diseases of the sense organs (balance disorders, motion sickness);
- defects of structure and posture (joint dysplasia, lameness, condition after bone fractures, rickets, motor dysfunctions, undeveloped musculature);
- defects and diseases of the integumentary system (damage to the skin and fur, including abrasions, bites or deficiency changes, suspicion of neurodermatosis);
- metabolic disorders (emaciation, obesity);
- diseases requiring a diet;
- umbilical hernia;
- cryptorchidism;
- pregnancy or phantom pregnancy.

The grounds for disqualifying a dog from training may be, in particular:

- defects and diseases of the sense organs (eyes, ears, nose);
- build unusual for a given breed (height, weight, proportions, angulation);
- damage to paw pads and claws
- defects and damage to the teeth.

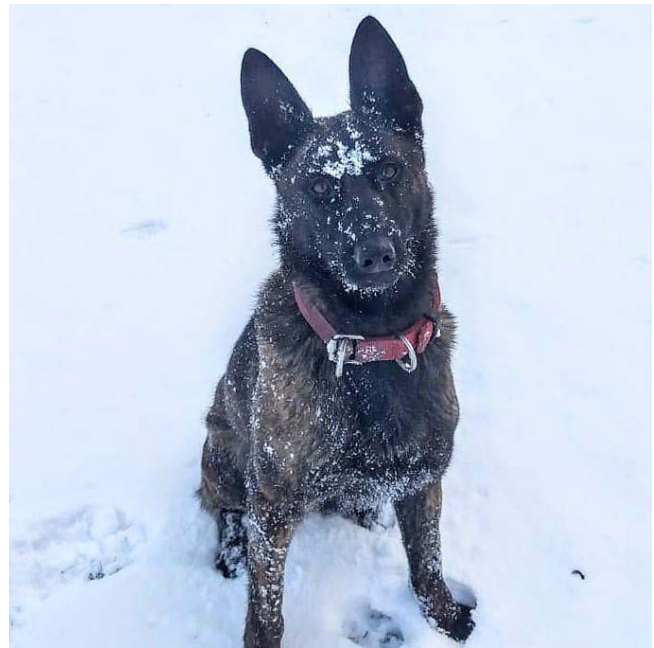
Other disqualifying grounds may include:

- gross resemblance to the breed standard;
- visible scars and extensive damage to the skin, in particular baldness and discoloration, scars or other marks in the neck or left ear area, which may indicate attempts to remove an electronic tag or tattoo;
- defects in external appearance in the form of complete or partial amputation of ears or tail;
- poor hygiene of the dog.

In order to determine and verify dogs for testing, the committee subjects them to a specific characteristic test. These tests take place outside the permanent place of the dog's stay and are adapted to the category in which the dog will be trained. The dog should be rested and run out before the test. In the case of puppies being checked, character tests are adapted to their age. Attempts that could negatively affect their further psychophysical development are excluded. Character trials include:

- fetching (consisting in checking whether the dog retrieves various objects thrown or carried out and hidden);
- searching for a hidden object (consisting in checking the dog's predisposition to olfactory work in a specific category);

- reaction to the shot, noise (consisting in examining the dog's reaction to the sounds of the shot);
- defense of the person entering the qualification with the dog and drive to pursue the escaping person (consisting in examining the dog's defense abilities, its confidence, determination in the attack);
- checking the independence and vigilance of the dog (consisting in checking the dog's reaction in an emergency situation in the absence of the person taking the dog for qualification).

The activities of the committee for the central selection of dogs for use in the Police end with filling in the dog's qualification card, in which his behavior is scored. The second document prepared is the animal owner's commitment to deliver it to the facility on the day the course starts. The dog delivered on the day of the start of the specialist course is assigned to the candidate for the dog handler. Representatives of the field unit where the dog is to be located take actions related to its purchase for the Police. Committees for the purchase of dogs are appointed by the appropriate Regional Police Commander. A dog purchase protocol is drawn up from the purchase of a dog.

TRAINING OF HANDLERS AND SERVICE DOGS

a) Training in the mode of stationary courses

Training for service dog handlers is carried out in the form of stationary courses. The dog assigned to the candidate for a guide is personally trained by him under the supervision of an instructor.

A candidate for a guide must meet certain standards:

- prepare a written statement of consent to perform this type of service,
- demonstrate efficiency confirmed by a past performance test;
- have good health confirmed by a current medical certificate,
- have predispositions to work with animals;
- have permission to drive emergency vehicles.

Specialist course programs impose additional requirements for candidates. These are primarily:

- having vaccinations against tetanus and tick-borne meningitis,
- having training in combating drug crime in the case of courses for handlers of service dogs to search for drug odors;
- training in mining and pyrotechnic reconnaissance in the case of courses related to searching for the smell of explosives.

In the Police Kennel Club specialized courses of various durations are carried out. Individual courses also differ in the catalogs of acquired skills depending on the category of trained animals. Specialist courses for guides are carried out on the basis of programs approved by the Police Commander-in-Chief.

- **Course for guides of patrol - tracking dogs**

Duration: 98 days

The catalog of skills acquired during the course includes: obedience, tracking human tracks, overcoming field obstacle, legitimating people, personal control, pursuit, defending the guide, escorting people, dog formation and crowd control, area search, room search.

The scope of tasks carried out by dogs of this category in field units is: patrol service, securing mass events, securing police officers during the identification of people, as measure of direct coercion, searching rooms and areas for perpetrators of prohibited acts, tracking the smell of human traces during handling criminal events, searching for missing people.

- **Course for guides of patrol dogs**

Duration: 83 days

The catalog of skills acquired during the course includes: obedience, overcoming terrain obstacles, identification of people, personal control, defense of the handler, escorting people, pursuit, forming dog formations and crowd control, area search, room search.

The scope of tasks carried out by dogs of this category in field units is: patrol service, securing mass events, securing police officers during the identification of people, as a means of direct coercion, searching rooms and areas for perpetrators of prohibited acts.

- **Course for guides of tracking dog**

Duration: 117 days

A catalog of skills acquired during the course: obedience, tracking human traces, overcoming terrain obstacles, searching the area, barking.

The scope of tasks carried out by dogs of this category in field units is: tracking the smell of human traces during the handling of criminal events, searching the area for missing persons.

- **Course for guides of tracking the smell of explosives dogs**

Duration: 90 days

The catalog of skills acquired during the course: obedience, overcoming terrain obstacles, searching rooms for the smell of explosives, searching vehicles/mass means of transport for the smell of explosives, searching luggage for the smell of explosives.

The scope of tasks carried out by dogs of this category in field units is: making preventive checks, e.g. when securing all kinds of celebrations or mass events, before which the area should be checked for mining and pyrotechnic reconnaissance.

- **Course for guides of searching drug odors dogs**

Duration: 120 days

The catalog of skills acquired during the course: obedience, overcoming terrain obstacles, searching rooms for drug smells, searching vehicles/mass transport for drug smells, searching luggage for drug smells, searching a designated open area for drug smells.

The scope of tasks carried out by dogs of this category in field units is: carrying out investigative and investigative activities, e.g. searches of vehicles, rooms, luggage, terrain in terms of revealing the smell of drugs, for which they have been trained..

- **Course for guides of searching smell of human corpses dogs**

Duration: 87 days

Catalog of skills acquired during the course: obedience, overcoming terrain obstacles, searching for the smell of human corpses.

The scope of tasks performed by dogs of this category in field units is: searching for the smell of human corpses in the course of carrying out investigative and investigative activities during searches.

- **Course for guides of osmological tests dogs**

Duration: 149 days

Catalog of skills acquired during the course: olfactory work in the field of working with treats, scent traces, osmological examination, "process" osmological examination.

The scope of tasks carried out by dogs of this category in field units is: determining the odor compatibility between the evidence and comparative material in the forensic laboratories of the Regional Police Headquarters (KWP) / Warsaw Metropolitan Police (KSP).

- **Course for guide of dogs tracking people according to the mantrailing assumptions**

Duration: 30 months in three stages:

stage I - 117 days, stage II - 25 days, stage III - 25 days.

The time of training involves raising a dog from puppy age.

During the practical training of dogs in this category, the following issues are implemented: following the individual human scent, focusing the dog while working on the scent path, creating a reflex in the dog to pick up the smell of a specific person and appropriate marking it, training the so-called ties with the victim and creating a strong relationship between the wanted person and the dog, accustoming the dog to the changing environment, neutrality of the service dog to transport by Police aircraft, the dog's perseverance to work on the trail, sniffing the smell of people from various objects.

The scope of tasks carried out by dogs of this category in field units is: tracking human traces, reconstruction of events - confirming or excluding the person presence at the scene of the event

- **Course for guides of combat dog**

Duration: 120 days

The catalog of skills acquired during the course: obedience, overcoming terrain obstacles, cooperation with the combat team, performing elements of high altitude tactics, performing situational shooting with the combat team, pursuit, searching rooms.

The scope of tasks carried out by dogs of this category in field units is: used in the counter-terrorist service as a means of direct coercion, searching rooms in order to find the perpetrators of prohibited acts.

- **Course for officers performing the functions of a sham¹**

Duration: 10 days

Catalog of skills acquired during the course: preparation for the tasks of a sham in the field of conducting defense exercises.

The scope of tasks entrusted by this category in field units is: maintaining the operational efficiency of the patrol and patrol-tracking category during training to improve operational efficiency.

b) Dog training in individual mode

Individual dog training can be conducted by Police handlers who have completed training in the relevant category. Ten types of training are an

¹ SHAM - is a police officer who, in a special protective suit, participates in dog training, pretending to be a person who breaks the law

alternative for guides who, for various reasons, cannot operate in a stationary course. A dog for training in this form is also qualified under the procedures of the central selection of dogs for use in the Police. The training is based on the program of a given category and the schedule conducted by the school commander or a person authorized by him. This form of training takes the same amount of time as a course for a given category of dog conducted in a stationary mode. The training schedule is subject to periodic control of the dog's training carried out at the Police Kennel Club by the Police Service Dog Training Instructor, carried out in the form of cyclical meetings. Completion of individual dog training similar to the stationary course ends with obtaining certificate.

c) Methodology of conducted courses

The training of the candidate for a guide together with the service dog assigned to him consists in preparing them for the efficient performance of official tasks. It is about preparing the policeman physically and mentally to lead the dog in a safe and effective way. We are talking about the efficient use of the animal's potential when handling field incident related to a given category and in other police activities. A police officer must develop a specific manual skills that allow him to control the dog in open space, vehicles, rooms. The stationary course is also learning to perform basic

prophylactic treatments in dogs and perform a number of daily activities related to ensuring the animal's well-being, such as cleaning the playpen, feeding, watering, taking for walks.

The training process itself is subject to compliance with the general rules of training. These rules have been formulated over several dozen years of the Institution as a service dog training unit and are based on the knowledge and experience of the staff's members.

1. Establishing and maintaining emotional bond between handler and his dog

Starting the proper training consists in getting acquainted with the mental type of the assigned dog and observing its behavior in various conditions. Dogs qualified for training are aged from one to two years, which means that individual individuals are in different stages of individual development. In the initial phase, establishing bonds takes place by feeding the animal, taking walks together, performing simple prophylactic procedures such as combing and brushing. The process of taming a dog depends on the individual disposition, as well as on the individual approach of the candidate for a handler. What is important, police officers with various predispositions to work with animals go to specialist courses. Some of them are people who have already worked with animals - as handlers of service dogs in the Police. However, the vast majority are candidates for guides are people who do not have theoretical and practical knowledge in the field of cynology and animal training.

2. Conducting exercises only with a healthy dog

During the stationary course, the dogs are under veterinary supervision. Conducting exercises with a sick dog is not recommended due to the possibility of deterioration of the dog's health. A medical condition can also make it impossible to achieve the appropriate level and purpose of exercise. When infectious diseases occur, it is necessary to isolate the animal, observe it and further treatment. During the course, students gain theoretical knowledge in the field of cynology and diagnosis of typical infectious diseases. In the case of illness, the dog is released from exercise on a given training day by the veterinarian's decision.

3. Observing the hygiene of the dog and its premises

A clean and well-groomed dog is a showpiece of a guide. The need to keep a service dog clean and to care for it is one of the basic duties of the dog's guardian resulting from police regulations. Participants of the specialist course for dog handlers from the first days of training are taught to care for the well-being of

the animal entrusted to them. As part of their official activities, they keep the place where dogs are kept clean and ensure their freedom of movement. During courses carried out in the winter, an additional obligation is to line the kennels with straw..

4. Rational dog nutrition

During the course, students gain theoretical knowledge in the field of cynology and the rules of dog nutrition. According to police regulations, food for a service dog is required to meet the body's needs, weight, age, health, specific conditions and recommendations of a veterinarian. While undergoing training, dog food is provided by the School Commander. After the course and return of the dog to the handler's unit, guide gets a monthly lump sum for the dog's food.

5. Running the dog before training exercises

The dog joining the exercise should be run and should be able to meet its physiological needs.

6. Don't abuse a dog

The humane treatment of animals is the basic and most important principle in the training of service dogs. The task of police dog training instructors is to shape the correct attitudes in this matter from the first days of the course. The instructor conducting the training classes constantly observes the student in terms of his behavior with the animal entrusted to him. The task of the trainer is also to prevent the reactions of fatigue and satiation with dog exercises..

7. Requiring the dog to perform exercises quickly and accurately and correcting errors immediately, Not allowing the dog to interrupt exercises on its own

A person training a police dog must show firmness and consistency. The given commands must be executed quickly and accurately. Observed errors must be corrected immediately and stimuli and commands should be given in the correct way. This approach guarantees high precision of the performed exercises. Also, the dog cannot interrupt the exercise on its own. The exercise regimen itself must be varied and interspersed with breaks devoted to playing with the dog..

8. Not giving the dog tasks beyond its capabilities

The goal of training a police dog assumed at a given stage must be within reach and adapted to the degree of maturity of a given individual. Gradual increase in the level of practiced elements at subsequent, strictly defined stages of training is to guarantee the achievement of the intended level of exercise..

9. Individual treatment of each dog during training

The training of a police "duo" consisting of a man and a dog requires an individual approach from the trainers. The ability to absorb knowledge and learn new elements is different not only in humans but also in dogs. The need for an individual approach to the trained animal also results from the fact that dogs qualified for training come from different breeder and have undergone other individual socialization processes. Therefore, the degree of exercise must be adapted to the individual adaptability of dogs..

10. Weaning the dog from undesirable habits

Specialist courses for handlers of service dogs of various categories prepare the animals for the performance of service tasks. It also prepares the future dog handler for everyday contact with the dog, which may be difficult due to the presence of undesirable habits acquired as part of personal development before buying for the Police and starting training.

11. Gradually getting the dog used to new things, phenomena, circumstances

The cycle of training service dogs assumes the gradual introduction of new elements. Only after mastering one element you can move on to learning the next one. The learned elements are combined into a sequence of behaviors defined for the purpose of the exercise. Accurate learning of individual elements guarantees repeatability of behavior and precision of the exercise. Some exercises, such as those related to identifying people or carrying out pursuits, are in fact a combination of many separate elements in the field of obedience and defense exercises. Each learned behavior must be consolidated in subsequent exercises. It is also necessary to generalize it - that is, to consolidate the behavior in different times, places and situations. At the next stages of the training, additional distractions and difficulties are introduced, e.g. placing searched scents in difficult places or conducting exercises in various locations, e.g. in urban con-

ditions. The course itself is divided into four stages. Each subsequent stage is an extension of the previous one and assumes greater precision and difficulty of the exercises performed, as well as additional elements not present in the previous stages. Completion of the course requires passing all four stages of the training.

12. Systematic change of sham, protective suit

The above recommendation applies to all exercises carried out with sham. These are defense exercises during which specialized protective equipment is used (classes are held in the case of courses for dogs of: the patrol - tracking category, patrol category, combat category) as well as exercises in the search for missing persons during which civilian clothes are used (course for guides of tracking dogs). The person performing such activities must be constantly changed - so dogs don't get used to body movements, voice and behavior of one person. The same applies to the different colors of clothing used for exercise. Dogs can perfectly observe their surroundings, so it is extremely important to keep this rule during the courses.

13. Preventing wrong associations

The monotony of the exercises is not conducive to progress in the training of police dogs. Therefore, the training cycle must be properly structured and the exercises themselves varied. Carrying out various exercises in one location or always using the same person for sham exercises can lead to the formation of wrong associations that hinder the development of the desired conditioned reflexes. Another threat is the occurrence of the dynamic stereotype phenomenon in dogs, i.e. the occurrence of conditioned reflexes in a specific, learned order, even when the usual order of stimuli changes unexpectedly. Diversifying the exercises, conducting them in different places, times and sequences is to eliminate the formation of wrong associations.

14. Adhering to the fit of training equipment

In order for training equipment to fulfill its functions, it must be adapted to the dog. There are also security reasons for this. Ill-fitting equipment can be a threat to the health of the dog and the person training it.

15. Correct use of established signals and signs

From the first days of the course, students are taught to correctly give commands and to use specific signals and signs adopted in the training of service dogs. Due to the rather manual nature of the activities taught with the dog, the classes are carried out in small training groups - up to 6 students per instructor. The catalog of commands is limited to the basic commands necessary to perform official tasks in specific categories of dogs.

16. Skillful use of positive and negative stimuli

When training a police dog, certain conditioned reflexes develop in him. The philosophy of training is based on the use of natural instincts and drives present in dogs. The development of specific reflexes is accomplished with the help of classical and instrumental conditioning. Positive reinforcement of behavior motivates trained animals and accelerates the process of developing conditioned reflexes.

The training of a police dog handler assumes the acquisition of both theoretical and practical knowledge. During the course, students participate to theoretical lectures provided for in the program on:

- service cynology in the field of:
 - dog anatomy and physiology;
 - dog diseases and zoonotic diseases;
 - nutrition of dogs, pathologies of the dog's body;
 - rules for using veterinary assistance;
 - diseases and emergency procedures
- treasure theory in terms of:
 - equipment used in training;
 - safety of work with a dog;
 - principles and methods used in training;
 - the dog's nervous system and the principles of using stimuli;
 - the formation of conditioned reflexes, the construction of the reflex arc, the mechanism of the dynamic stereotype;

- psychological types and character of dogs;
- detailed methods and principles of developing in dogs courage and sharpness towards strangers;
- elements of feigning during defensive exercises.
- tactics of using service dogs in the field of, among others:
 - the possibility of using dogs of different categories in criminal incidents and police activities;
 - preparation of the necessary documentation;
 - a catalog of the guide's activities at the scene;
 - the rules of using the dog during the search of the area and buildings in order to find the hiding person;
 - rules for using a dog to find the smell of drugs or explosives;
 - issues related to the formation of scent traces, their destruction and obliteration;
 - rules of service with a dog;
 - methods of identifying scent traces using a dog,
 - techniques and tactics of pursuing a person;
 - legal grounds for using a dog as a means of direct coercion;
 - ways to create formations of dogs;
 - tactics of actions with the crowd;
- first aid;
- shaping physical fitness.

The rest of the course is a practical part with the dog. During the course, the obligatory elements, regardless of the category, are:

- elements of obedience in the form of basic commands (sit, down, stand, obstacle, etc.);
- elements of overcoming terrain obstacles in the form of stairs, footbridges, tunnels, obstacle courses and walls.

The elements depending on the dog category being trained are:

- tracking human traces;
- searching for smells in vehicles;
- searching for smells in luggage;
- searching for odors in rooms;
- searching for smells in the field;
- elements of defense exercises;
- searching the area for the hiding person;
- searching the rooms for the hiding person;
- execution of height elements;
- conducting an osmological test.

The police teacher has the ability to regulate the duration of classes on a weekly or daily basis in a way that ensures optimal achievement of the assumed goals. Similarly, the order in which the teaching content is delivered may be changed by the teacher and adjusted to the current weather conditions. Training classes organized on the premises of the facility and outside it, e.g. in urbanized space. The training program also provides for the implementation of the training at different times of the day. In addition, the duration of each course of several months forces the training to be carried out in changing weather conditions.

The number and degree of difficulty of the exercises performed is adjusted to the training phase. The difficulty of the elements performed is gradually increased until the appropriate level of training is obtained. The specificity of a given category of trained animal imposes additional elements during the course implementation. Similarly, the methodological means and training equipment used for learning varies according to the category trained. Natural samples of odors are used to train dogs to search for explosives and drug odors. In the case of dog training, a chemical substitute is used to search for human corpses. Implementation of patrol, patrol - tracking, combat courses involves the use of specialized protective equipment for people performing sham.

The training is carried out in training groups with the assumption that there are a maximum of 6 students with service dogs per instructor. The daily training time is 7 lesson hours, one hour is devoted to daily handling of the dog and activities related to ensuring the welfare of the animal. During the course, the student and the dog are expected to complete four stages and achieve specific progress in the catalog of skills. The student is also assessed in terms of his/her skills. During patrol courses, patrol and tracking courses, combat courses and courses for policemen performing the functions of a sham, an additional assessed skill of the trainee is the performance of elements of feigning during defense exercises. Completion of the course by a "duo" consisting of a man and a dog means obtaining a course completion certificate and a personal certificate entitling to perform official activities in a given category. The certificate obtained is timely.

TESTING THE WORKING ABILITY OF DOGS

After the training, the dogs are subjected to systematic testing of their working efficiency by the Institute's instructors. Re-testing of the dog also takes place when it is handed over to a new guardian who has appropriate training. Testing of working efficiency takes place in the Police Kennel Club or in the field units of the Police. During the exercises, elements resulting from the catalog of dog skills of a given category are checked, e.g. searching for drug smells or defense exercises. A testing protocol appropriate for a given category is drawn up from the activities of testing dogs. A positive assessment obtained from the fitness test

means that another certificate is issued entitling to perform official tasks. The stock of service dogs of all categories at the end of 2022 is 905 dogs. In 2022, facility officials tested 540 service dogs.

ORGANIZATION OF KENNEL CHAMPIONSHIPS

Since 1998, the Police Kennel Club has been the venue for the finals of the Police Kennel Championships. It is a competition involving the competition of service dog handlers of various categories. The main objective of the competition is to improve the professional qualifications of service dog handlers and the working efficiency of Police service dogs. The second goal is to promote the effective use and effectiveness of service dogs in preventing and combating crime. The competition is held on the basis of the regulations approved by the Chief Commander of the Police. Participants of the competition are assessed by a jury consisting of the Chief Judge, Deputy Chief Judge and judges appointed to evaluate individual tasks and competitions. The judges are selected officers of the Police Kennel Club. The Commander of the Police Training Center in Legionowo supervises the organization and course of the Championship finals.

During the competition, the best guides from all over the country take part in competitions adapted to the category of trained animals. They are selected during separate eliminations previously carried out in individual garrisons. The representation of each Regional/ Metropolitan Police headquarters includes a team leader (a police officer dealing with the organization of the use and maintenance of dogs in the organizational unit competent for prevention matters) and two han-

handlers of service dogs with service dogs. Non-police entities invited by the organizer may participate in the final of the competition on the basis of honorary participation. The competition is held in a rotational system, i.e. in one year, dogs searching for scents (explosives, drugs) join the competition, in the next, patrol and tracking dogs.

Competition events (regardless of the dog category) include:

- test of knowledge in the field of cynology, tactics of using service dogs, departmental regulations (25 questions);
- providing first aid (assessment of rescue activities undertaken at the scene of the incident in relation to the unconscious victim with no proper breathing) ;
- exercises in general dog obedience and overcoming field obstacles.

In the case of a competition for handlers of patrol dogs additionally:

- olfactory work
- in the field of tracking human traces on a diverse surface (length up to 1 km, 5 objects on the trail);
- pursuit without a muzzle after a person with the rejection of an object;
- frontal attack of the sham on the dog;
- defending the guide during the convoy.
- searching the area in order to find the hidden person.

In the case of a contest for a dog handler to search for the smell of explosives and a dog handler to search for the smell of a drugs, additionally:

- search of premises,
- luggage search
- search of vehicles.

Police officers participating in the competition are classified individually and in teams. The winners of the finals of the Police Kennel Championships are awarded gold, silver and bronze badges "Winner of the competition of knowledge and professional fitness", respectively, according to the place on the podium. Additional prizes provided for in the competition are commemorative statuettes depicting a dog, as well as financial prizes.

CATEGORIES OF DOGS IN THE POLISH POLICE

Service dogs in the Polish Police are divided into the following categories:

In preventive service:

- patrol,
- tracking,
- patrol - tracking,
- to search for explosives,
- to search for scent of firearms and ammunition.

In the criminal service:

- for osmological research,
- tracking people according to the assumptions of mantrailing
- to search for drug scent,
- to search for the scent of human corpses on land,
- to search for the scent of human corpses in the water.

In the counter-terrorist service:

- combat.

RECRUITMENT OF DOGS FOR SERVICE, MAINTENANCE OF DOGS

Dogs are subject to trials and tests, ranging from health checks to stimuli responses. Tests of character include: retrieving, searching for a hidden object, reaction to a shot - noise, defending the person enter-

ing the qualification with the dog and the drive to chase the escaping person, self-reliance and vigilance. Specific character tests depend on the dog's training category. These skills are always checked outside the place known to the dog, which allows to assess its reaction to new stimuli and the way it copes in an unfamiliar environment, and the dog must be rested and run, which will allow it to focus on the tasks entrusted to it. At the training stage, when any deviations from the standard of behavior, defects or irregularities are noticed in the animal, it is withdrawn and returned to the breeder.

Purchases of dogs are made through the central selection for service in the Police carried out by the Police Kennel Club in Sułkowiec (ZKP). The funds come mainly from the budget of the regional headquarters and funds from the Police Support Fund of the Mazowieckie Voivodeship as part of agreements concluded with poviats and communes, which in this way help to ensure the common safety of their residents. In addition to buying a dog, Regional Police Headquarter in Radom, he also buys accessories for the dog and the handler, i.e. a backpack for the handler, a sachet for treats, dog harnesses, collars, muzzles, leashes, brushes, combs, balls, chew toys, etc.

After purchasing a dog and selecting a candidate for a handler, a specialist course begins at the only school for police dogs, i.e. Police Kennel Club in Sułkowiec. It is a simultaneous course and training for the dog's handler and the dog, carried out in stationary form on the basis of the curriculum or in another form approved by the Police Commander-in-Chief.

The specialist course, which both the dog and its handler undergo, consists primarily in learning obedience and cooperation with the person with whom the animal will work. During its duration, practical and theoretical classes are carried out. The dogs are supervised by the instructor and the dog's handler. Positive completion of the course results in obtaining a certificate by the dog handler and a certificate by the dog. It is also allowed to train a dog outside the training unit - in an individual form. The costs associated with training the dog are covered from the school budget.

The attestation, i.e. a document confirming the ability of a service dog to perform the tasks for which it has been trained, is issued for the first time for a period of 24 months, while for dogs from the combat category, tracking a person according to the assumptions of mantrailing and for osmological research, this certificate is issued each time for a period of 12 months. Another attestation is issued after the dog's working ability test has been carried out, and its validity period depends on the dog's age. If the handler and the dog do not participate in the performance testing on time, this is tantamount to the loss of the certificate, which means that it cannot be used in the police service.

Each dog sent for service must have a valid certificate issued by the Polish Kennel Club in Sułkowiec and must be fully healthy and have a current rabies vaccination. It can be directed to service only with a handler entered in the certificate. The dog may only be used for tasks of the category for which it has been trained. It is also important that he is systematically dewormed and protected against dangerous ticks that can cause many tick-borne diseases. Police dogs undergo veterinary inspections at least twice a year to diagnose their health condition. It is unacceptable to send a sick dog with an exemption from a veterinarian to service, as well as a dog showing disease symptoms before being examined by a veterinarian. The cost of comprehensive veterinary services is borne by the regional police headquarter that purchased the dog.

The same is true with feeding a pet. Every month, the handler receives funds to buy food suitable for the dog he takes care of. Dogs in the Polish Police are fed mainly with dry food, but it is the handler who ultimately decides how to feed his quadruped. He is legally and materially responsible for it.

The work of a service dog handler consists in carrying out tasks aimed at supporting police officers in preventive, criminal, investigative and counter-terrorist service. The handler of the service dog is obliged to keep the Work Log of the Police Service Dog, and must also ensure its proper maintenance, use it for tasks in accordance with the category for which it was trained, improve its physical fitness, as well as skills in tactics and techniques of using it in service, keep the premises intended for the dog clean and in proper condition, as well as maintain accessories and training equipment. Above activities are official activities and are subject to the control of direct superiors.

ORGANIZATION OF THE SERVICE OF HANDLERS AND SERVICE DOGS IN THE MAZOVIAN GARRISON

As of December 31, 2022, the Polish Police had 905 service dogs. Tasks with the use of service dogs were performed by 665 policemen - police dog handlers.

In the same period of time, the Regional Police Headquarters in Radom (KWP zs. in Radom) had 32 service dogs of various categories. The largest group of dogs in the Police are patrol - tracking dogs, followed by those used to search for the smell of drugs and the smell of explosives.

The Regional Police Headquarters in Radom covers

28 municipal and district police headquarters. Not every unit has service dogs. This depends on many factors, including financial resources, possibilities of its use. Currently, 11 commands subordinated to the Regional Police Command in Radom have service dogs. There are 4 municipal police headquarters - in Radom, Płock, Ostrołęka and Siedlce, and 7 district police headquarters - in Ciechanów, Grójec, Garwolin, Ostrów Mazowiecka, Sochaczew, Szydłowiec, Węgrów.

As of August 15, 2023, the Mazovian garrison has 33 service dogs, which are under the care of 29 handlers. Four handlers have two dogs of different categories. In addition to the dogs subordinated to the prevention division, in the Forensic Laboratory of the Regional Police Command in Radom there are 6 osmological dogs under the care of 2 handlers.

Categories of dogs in preventive service in the Mazovian garrison:

- **7** dogs for searching drug scent,
- **6** dogs for searching explosives cent,
- **6** tracking dogs,
- **14** patrol-tracking dogs.

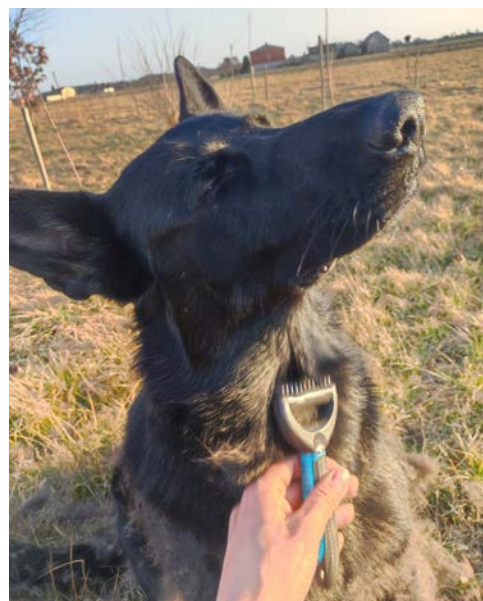
Service dogs are used for:

- street patrolling;
- tracking human traces;
- anti-terrorist activities;
- activities related to securing and restoring violated public order during mass events and gatherings;
- search the area, rooms, vehicles, inland waterways, sea and air vessels or parcels and luggage in order to: find objects, search for smells of explosives, firearms and ammunition, drugs;
- searching for the smell of human corpses on land and on water;
- pursuit of persons suspected of committing a crime;
- performing tasks related to conducting intervention activities, stopping people, guarding them, bringing them in and escorting them;
- tracking traces according to the assumptions of mantrailing;
- osmological tests.

During the service, the handler of the service dog devotes one hour to activities related to the feeding of the dog and its care. This time is extended to 1 hour and 20 minutes if the handler has two dogs.

To transport animals in units, company vehicles equipped with dog cages are used, mainly VW Transporter and Fiat Fiorino.

The task of the handler is not only proper nutrition and mandatory vaccinations and veterinary treatments, but also systematic training. Each handler is entitled to one day a week only for training with the dog. In this way, it takes care of the physical fitness and condition of the animal. Training can be conducted indi-

vidually or collectively, i.e. together with other handlers. Such collective trainings are organized and carried out by the coordinator for service dogs in the Prevention Department of the Regional Police Headquarter in Radom. They are an opportunity for handlers to meet, exchange their experiences and mutual observation and draw conclusions while performing the same training elements. During the training, a sham is used, i.e. a person with the necessary skills to work during simulation exercises.

Polish Kennel Club in Sułkowiec periodically organizes workshops for handlers from all over the country, conducted at school in a stationary system, allowing to keep the dog in good condition.

Dogs may stay in pens on the premises of the unit or in the place of residence of the handler, after meeting the conditions set out in the Regulation of the Minister of the Interior and Administration of December 22, 2021 on service dogs and service horses in the Police. They must have constant access to fresh water, their own bed, kennel and appropriately sized playpen with a run.

When the dog turns 9 years of age, loses its working ability, does not promise to achieve the appropriate level of training, suffers from a serious illness that prevents it from working, 6 months have passed since its disappearance or loss, or it will be necessary to immediately kill it on the terms set out in the Act of August 21, 1997 on the protection of animals, may be retired from the Police service. However, this does not mean that dogs older than 9 years old cannot continue to work. If there are no health contraindications, they have not lost their functional efficiency and pass the certification positively, they can continue to work. However, when the factors do not allow for further work, the dogs are duly bid farewell and, in the first place, are handed over free of charge to their current handlers who, after years of joint service, cannot part with their four-legged partner. A dog is a special kind of partner in service, with whom a bond is created for life and treated as a member of the closest family. The dog can live with its handler, which is usually practiced, or stay in the existing pen base on the unit's premises. You can also transfer the animal to another organizational unit of the Police indicated by the Police Commander-in-Chief.

A service dog withdrawn from use in the Police after retirement is provided with veterinary care. A service dog withdrawn from use in the Police is systematically subjected to prophylactic treatments and treatment according to the recommendations of a veterinarian. The costs of veterinary prophylaxis, including the costs of medicines and disposal of the animal's carcass, are covered from the budget of the command.

The tradition of Regional Police Headquarter in Radom is that when the dog retires, the Prevention Department of the Regional Police Headquarter in Radom in Radom, organizes a solemn event in the company of other handlers, during which the coordinator for service dogs mentions the history of the dog's life, where it comes from, its pedigree, years of work of the guide with the dog, common successes. These are important moments for the handler, during which more than one tear is shed. Then, the handler receives thanks from the Regional Police Commander in Radom for exceptional service with the dog, while the dog receives a medal and a basket of treats funded by the Regional Police Commander in Radom .

On May 22, we celebrate Animal Rights Day in Poland. This date refers to the adoption in 1997 by the Sejm of the Act on the protection of animals as living and sentient beings. Through the demonstrations of the skills of police service dogs organized by us for children, youth and adults during picnics and family festivities, we draw attention to the need to ensure the safety, protection and care of animals. They are not able to cope with the cruelty of man on their own. With our attitude and behavior, we want to show that we are not indifferent to the fate of our other

"lesser brothers". Crimes committed for animals, bestial behavior towards them require stigmatization and reaction from us - people.

ICELAND

When the police department wants a dog. The Chief instructor or other instructors start looking for a dog that is suitable for the project. We have received most of the dogs from England, but occasionally we find a suitable dog in Iceland. The dogs need to have a lot of drive, be physically fit and healthy. They also need to be environmentally strong. A common price for an untrained young dog (1-1/2 years old) that has passed a mental test and is suitable for the project is around 4500 euros. The dog is then basic trained by an approved trainer, and after that training is over, the dogs future handler takes over and goes through basic training with the dog. That study is carried out by the police academy.

Purchasing a dog we looking for working breeds with environmental stability, after selecting right dogs and passing selection test, they will be signed on a basic course with qualified instructors. The selection test includes the dogs natural abilities to hunt and conduct long searches with high concentration. All dogs have to be healthy and therefore they need to pass all health inspection.

We start working with basic obedience training, which include: recall, sit and stay, walking in leash. Nose work the dogs/puppies starts early on training through play. When the pup is ready we introduce them to substances – drugs, explosive or whatever they will be used to find. All training should always meet International law on animal protection.

Most of service dogs are fed dry food only. It is a decision made by handler but consulting with the head trainer. In some cases there are use raw diet - according to our opinion horsemeat is the best choice and most affective.

Each handler shops for his dog all the equipment needed but the Police department that owns the dog pays for all the invoices. Most of the departments insure the dogs and covers all the veterinary costs including vaccinations and deworming.

The basic course is just a part of a long chain of levels that is needed in order to get the dog teams at the necessary operational working standard (all of the different levels are equally important). The chain continues until the license for some reason is taken away from the dog team (retirement, change of handler, fail to pass the licensing, health, etc.).

The main levels are as follows:

1 Level - Selection of dogs/handlers.

Dogs: Focus on: Health, drive, environmental capabilities, sociability

Handlers: Focus on: Operational experience, motivation, personal qualities

2 Level – Training (dogs)

Focus on: Scent knowledge, indication (incl. false indications), search behaviour (incl. generalisation), endurance, scent discrimination, and controllability.

3 Level – Basic course (5 weeks)

Week 1: Establishing a relationship between the dog and handler

Week 2: Evaluating the dogs drug knowledge, build up the handlers theoretical skills needed to handle the dog, basic search training, safety and preparation of searches.

Week 3: Enhancing of the dogs drug knowledge, first aid, environmentally challenging searches, focus on the handlers understanding of handling the dog and understanding of their observations, evaluate the dog's endurance.

- Week 4: Drug knowledge, handlers should set up exercises for each other and be able to evaluate the performance, endurance of the dog, environmental training.
- Week 5: Evaluate the dogs drug/Expo knowledge, indication, endurance, environmental capabilities. Evaluate the handlers basic understanding of handling a search dog in different searches, and also that they are capable of showing the necessary theoretical experience needed. Case studies where the students have to prove that they possess the necessary theoretical and practical skills needed in order to solve different problems related to handler and/or dogs has to be solved.

4 Level – Basic course Ib

Focus on: Improvement of the skills needed in order to perform high quality work (dog/handler). Focus is especially directed towards; drug knowledge, indication, generalisation of the search behaviour, endurance, handlers understanding of how to conduct operational searches in a best possible way. Monitor the dog team's general development (increasing/decreasing of standard).

5 Level – Licensing

Focus on: Dogs drug knowledge, endurance, search quality, indications, environmental capabilities, general understanding. Handlers understanding of how to conduct operational searches with the dog in order to get the maximum effect, safety, first aid, general understanding.

All methods are based on accepted behavioral science and animal protection treaties.

All the dogs live with handlers and their families. After they retire, the handler can have full ownership of the dog.

Drug offenses are quite common in Iceland, as in most parts of Europe

The work of the dog teams consists largely in drug searches such as apartments, cars, outdoors and ships. They are also widely used at festivals and concerts during the summertime. The bomb detection dogs are widely used during official visits and incidents when appropriate.

To be able to become a dog handler, the person must have completed police training. Then he/she can apply for a position at the offices if needed. If it goes well, the team goes to course and training as shown above.

While the dog is at work, the police pays all costs, including veterinary costs and other incidentals.

The handler should spend a certain amount of time a day in airing the dog and taking care of its needs, exercise and training. Payments vary between offices.

Most police dogs works 5-8 years, no longer than until 10 years old. But it depends on their health how long they can work.

When the dog retire the trainer always have the opportunity to keep them and be their owner on their own cost. If they can't take them, the dog teams help to find good and suitable home for the dog that can provide good life after service.

EXPERIENCES OF SERVICE DOG GUIDES /characteristics of the work of handlers, experiences resulting from working with service dogs, impressions from international visits/

POLAND

Warrant officer class II Sławomir Bąba

Police Service Dog handler, City Police Headquarter in Radom

I am one of several service dog handlers in the Radom Police Department. I started my police service in 2011. From the beginning of my career, I have been associated with the prevention department. I gained knowledge and experience while serving in the Independent Police Prevention Unit of the Regional Police Headquarters in Radom, then in the Intelligence Unit of the Patrol and Intervention Department of the City Police Headquarters in Radom. Since 2019, I have been serving as a service dog handler of the Patrol and Intervention Department of the City Police Headquarters in Radom.

I started my service as a dog handler on August 5, 2019, together with my dog Nador, starting a specialist course for guides of patrol - tracking dogs to operate without a muzzle, conducted by the Police Kennel Club in Sułkowiec, Police Training Center in Legionowo. During less than 5 months of training, during the training of obedience, tracking, retrieving, defending or attacking, we primarily learned from each other how to become devoted partners for each other during everyday service. Nador, privately Rasky, is a black and tan German Shepherd Dog. He started his service at the age of two. He received 99 points out of a possible 100 during the tests determining his admission to service. The dog comes from the Association of Utility Dog Breeders, and his kennel name is von Auzbiterr.

In Radom Police, Nador is used on a daily basis for patrol activities, during criminal events, to track down perpetrators of prohibited acts and search for missing persons. It also takes part in securing mass events, in promoting the Police in Radom, representing City Police Headquarters in Radom during festivals for children, charity events, as well as in series of preventive and educational classes, i.e. "Summer with lieutenant Zebra" taking place during the holiday season on the premises of Regional Police Headquarter in Radom and the "Safety Academy with lieutenant Zebra" program implemented by the Prevention Department of the Regional Police Headquarters in Radom.

We create an inseparable team in service and off duty. Privately, Nador is a rightful member of my family. Such a strong bond has developed between us that every day, after work and on days off, he rests at home, where he has gained full acceptance and love. Rasky (because that's what he is called every day) loves walks, games, bathing in water, fetching, and also a good rest after hard service. He is also willing to undergo hairdressing treatments (combing), and also loves to eat. Nador is a very characterful dog, stub-

born, persistent and very energetic. He has a strong temperament. Thanks to such a disposition, as well as great work and commitment in the service and outside it, we achieve success together. On a daily basis, I care about the development of Nador by conducting systematic training in obedience, socialization, fetching, defense and attack. In addition, I take care of his physical fitness by exercising on an obstacle course specially created in the unit.

We have a lot of professional successes on our account, and Nador is a real hero who has, most importantly, saved many human lives.

For example, on Christmas 2020 in the Wolanów commune, at night, in difficult weather conditions (frost, snowfall), a few hours after receiving a missing person's report, Nador found a missing woman. Preliminary findings showed that a 39-year-old woman, after a domestic dispute, left the house in an unknown direction and did not make contact with her family. Directed to the site, we began a search operation. The service dog picked up the trail leading to a nearby forest, where he found a cold, unconscious woman. After being found, the chilled 39-year-old woman was transferred to medical care. It should be noted that due to the condition of the woman and the prevailing weather conditions, Nador saved her life.

Another success in saving human lives is finding a missing 85-year-old man in Radom in October 2021. In this case, you can also talk about saving lives. After several days of fruitless search by the officers of the Criminal Department of the Second Police Station in Radom, we joined the activities and on October 7, 2021, in the evening, we found a missing man lying in the bushes. After being found, the 85-year-old was transferred to medical care.

Nador saved life for the third time on December 3, 2021. A woman reported to the District Police Headquarters in Zwoleń, that her 81-year-old father had left the house in the direction of the forest a few hours earlier and had not made contact with his family until the report. The officers of the District Police Headquarters in Zwoleń and firefighters were involved in the search for the senior, but it was Nador that turned out to be reliable once again. After sniffing, the dog picked up the trail, and after traveling about 2.5 km in the forest complex, he found a very weak and cold 81-year-old man who was unable to get up on his own to be examined by the ambulance crew.

In addition to saving lives, Nador has many successes in criminal incidents, including determining the escape routes of robbery perpetrators of theft and burglary. Several times he also found missing people for whom it was too late to save them. In January 2023, Nador, ten days after the disappearance of a 64-year-old woman, led to the disclosure of her body, which was located in the fields about a kilometer from her home.

His latest achievement, from February 2023, is leading to the whereabouts of the perpetrator of the burglary at home in the town of Chynów. The information received showed that the perpetrator, after breaking the glass in the window, got inside the house from where he appropriate, among others, jewelry, causing losses of several thousand zlotys. Thanks to the reliable nose of this four-legged "policeman", the perpetrator was arrested on the same day.

Thanks to Nador, I had the opportunity to introduce our work and talk about our achievements in television and radio.

For our work and commitment to service, we have been awarded and honored by the Regional Police Commander in Radom, general Waldemar Wołowicz and the City Police Commander in Radom, colonel Konrad Krakowiak.

Staff warrant officer Robert Błaszczyk

Police Service Dog handler, District Police Headquarter in Sochaczew

I got my passion for dogs since childhood, from my grandmother Helena, who had the gift of easy communication with animals. Today, after years of working as a service dog handler, I know that it wasn't a gift, but the love that Helena gave to each dog. The time she spent with them allowed them communicate without words, the animals were happy and well-groomed. I learned the approach to animals from her, that's why I will never eat breakfast myself, before going to take care of the dogs like take them for a morning walk, regardless of the weather or worse mood.

Infected with love for dogs, as I grew up, I thought more and more seriously about finding a profession that would allow me to work with these animals. That's why I joined the Police Service with the hope of becoming a dog handler. A year after joining the service, I was sent to my first course for service dog handlers at the Police Kennel Club (ZKP) in Sułkowice. Currently, I am a guide for two dogs that serve with me in District Police Headquarters in Sochaczew.

Ebra is a German shepherd from the working line, who grew up with me from a puppy, and after qualifying for service, she was trained in the extramural system as a dog to search and track people. Rita - a Dutch Shepherd, was assigned to me during the central recruitment. At the ZKP in Sułkowice, we completed a course for guides and dogs trained to search for drug smells.

Both dogs live on my property in pens that I built for them. This is very beneficial both for the handler, who does not have to go to the dog station on his day off, but above all for the dogs, which I can devote much more time and have control over their well-being. Dogs staying in the guide's place of residence treat his home and family as their own territory and as their pack, they feel safe in this place, they do not experience additional stress and anxiety related to excessive traffic of outsiders.

When it comes to feeding dogs, I mainly use dry food, I don't focus on one company, I only pay attention to the composition of the food and I choose only those energetic ones intended for active and working dogs. Once a week, dogs get raw beef and a large beef bone, which allows them to clean their teeth from tartar and at the same time gives dogs a lot of fun. From time to time I add a chicken egg, cheese, smoked ears or other animal offal to their diet.

Caring for the condition of the coat is primarily regular brushing. I am not a fan of bathing the dog with chemicals, I do it when the coat is really dirty. The only form where the dog has contact with water is swimming in natural water reservoirs, provided that the weather conditions allow it.

Once a quarter, dogs are dewormed and protected against external parasites. This takes place in a specialized veterinary office, where the general condition of the animals is checked.

Tuesday is my favorite day of service, which always gives me a lot of joy, because it is the day of training service dogs. The training consists in improving the working properties of dogs and motivating them to continue working. It should be done in such a way that every time the dog leaves the pen, it is something EXTRA for him, so that the dog has fun with it. This procedure guarantees the continuous development of the dog and provides great satisfaction to the handler.

During training with Ebra in the field of tracking, I work mainly on my own tracks. However, when searching the forest area, I mainly use the possibility of placing a trace by third parties (e.g. my sons).

At the beginning of her work in the Police, there were situations where she was able to run after a frightened hare or deer, which posed a serious threat to the dog. As of today, as a result of systematic training,

the above irregularities have been practically eliminated. After a momentary interest in the “object”, the dog returns to the proper activities, is focused on the work of smell.

In her work so far, Ebra has contributed many times to apprehending the perpetrator of a prohibited act or finding a missing person or items from a crime that were hidden or lost during the escape.

For example, she found a man who, after a quarrel with the household, went to the river with the threat of taking his own life. In this case, we found a man about 2 km from the property, who was sitting hidden in the bushes under one of the trees.

In addition, the more spectacular results include finding the perpetrator of the burglary, who, after moving away from the scene, hid in an abandoned property in dense vegetation. Ebra led me to this property, and when I released her from leash freely, without a line, only using the GPS system (vegetation on this plot made it impossible to work on the line), after a few minutes I heard it barking at the found person. The man lay motionless in the bushes and probably didn't even think about running away.

Rita, the dog searching for drugs scent, is completely different. She is very gentle, and the only training method that can be used in her training is the treat-reward method. She is a great dog, but you have to be very careful and gentle when working with her. Rita led in this way gives everything with a vengeance, there is no place where she will not jump or stick her nose during the search. Training with Rita is a little more difficult. A very important element in working with a dog is the constant change of surroundings and environment, the place where scents are hidden. The places where control scents are hidden should be changed as often as possible, only then the dog will treat each exit as training and it will allow him to avoid additional stress, which negatively affects the effectiveness of searches that take place in reality.

The more spectacular results include a search in the District Police Headquarters in Grójec, where we were asked to help in the implementation with the local criminal department. During the search of the apartment of person being in interest to the Police, nothing was found and in the basement the dog pointed to the wall on which there were regiments with tools and household appliances. After manual checking, I received information from the officers that there was nothing there, so I searched again, this time on an empty wall, and strangely, Rita again marked wall in a similar way. I immediately realized that there must be something behind the wall and I heard the question “Is this dog good?”. My answer “She's very good!”. It was then that a decision was made to enter the adjacent room, in which significant amounts of amphetamine and marijuana were found.

Similarly, Rita helped the officers from the District Police Headquarters in Żyrardów, where she pointed out the door to the proper one from several dozen utility rooms, where the dealer selected by the policemen stored significant amounts of drugs.

It is also not uncommon that the dog during work indicates a place where, after manual checking, we do not reveal prohibited substances or they are in a small amount that is not suitable for protection (for example - amphetamine dust). Such information, however, confirms the criminal police officers that they had the right lead and the targets are still in their interest.

Warrant officer class II Piotr Bonisławski

Police Service Dog handler, District Police Headquarter in Ciechanów

I am a service dog handler of dogs searching for drug and explosives scent. I started my service in the District Police Headquarter in Ciechanów in January 2008, in the Patrol Unit of the Prevention Department.

In 2015, I was offered a job as a dog handler category to search for drug scent. I took it because I enjoyed working with animals.

My first dog is Jowina affectionately known as Roxa. The beginnings of working with her were not easy, because she is a Belgian Shepherd from the working line, and like every Malinois, she can't always control her urges. This dog loves to play, she is very lively and energetic and at the same time she is the biggest gourmand I know.

Roxa, as befits an 8-year-old dog, has already completed several good projects related to combating drug crime in the Masovian voivodeship. Like all dogs handler, I personally enjoy the successes of my dog, i.e. the so-called positive searches ending in finding drugs. One of the searches I'm very proud of Roxy was for a neighboring unit. During it, after many failed attempts by local officers, it was my Roxy who found a hiding place where the dealer was hiding portioned drugs intended for sale. Since then, I started to believe in her skills completely, to see that the dog is always searching with passion, interest and willingness to work.

Roxa is a very social and friendly dog who loves human contact. For this reason, she often takes part in talks and shows for schools and kindergartens, being the biggest attraction. The dog has been living with me and my family for some time.

In 2021, I got an offer to train a category dog to search for explosives scent. So in my life appeared a female dog of a German shepherd from the working line, Raja on business and Lara in private. Throughout the course at ZKP Sułkowice, in addition to introducing the smells of individual explosives, teaching the dog to overcome individual obstacles on the training ground and general obedience, there was a "fight" between our well-developed habits from field work and the dog's drive to search. Thanks to our joint work, the dog passed the final exam and received a certificate, which enabled her to work in the District Police Headquarters in Ciechanów.

During the joint service, the dog takes part both in checking infrastructure facilities in connection with information about planting explosives (including in schools, kindergartens, city hall or tax office) and in VIP preventive checks, during their visits not only in our region. For example, together with Lara we took part in securing the Summit of the Organization for Security and Cooperation in Europe, which was held in Łódź. It was hard work not only for me, but above all for the dog, because we had hundreds of square meters of space and cars to check before the arrival of representatives of delegations from 57 countries. There could be no room for mistakes and mishaps here.

Another example of our work was securing the visit of the President of the United States of America, Joe Biden. It was an opportunity to cooperate with Secret Service dog handlers who came to our country with their dogs. Despite hard work and very long service, there was time to talk with American officers, learn about their work, opinions and dog training system. Thanks to this meeting, I understood that the way of training their dogs is similar to ours, the breeds used for service, as in Poland, are mainly German and Belgian Shepherd, and the level of training of our dogs is very uniform.

Lara in everyday life, just like her friend Roxa, is energetic and lively and has an amazing passion for the ball. If only she could, she would never part with her.

I sincerely hope that we will be able to work together to their retirement.

Warrant officer class II Ireneusz Łyżwa

Police Service Dog handler, District Police Headquarters in Szydłowcu

Describing the very visit to Iceland and the related experiences and experiences, one should start by thanking the entire delegation from Regional Police Headquarter in Radom. Together we experienced preparations and organizational matters related to accommodation and flight to the capital of Iceland, Reykjavik. I would like to personally thank for positive consideration of my candidacy to participate in the K9 EUROPE program. It is a great honor for me and an unexpected pleasant surprise that I was selected for this project, because there are many guides in Mazovia.

The visit to Iceland began with sightseeing, and I would even say admiring the beauty of the country's unparalleled nature. Due to the geographical location and history of the formation of the island, it can be said that it is a unique country and worth visiting by people who value space, mountainous landscapes, mountain rivers, waterfalls, hot springs or volcanoes. Care for the protection of the natural environment by using the forces of nature in energy production also deserves great recognition.

We were warmly welcomed by our colleagues of the Police and Customs Service of Iceland. We spent a lot of time together, exchanging experiences from work as handlers of service dogs. They talked openly about the problems we face in our daily service.

The handlers from Iceland showed how much care and commitment they take to work with the dog, treating the animal as the best friend and officer. I can say with all conviction that each of the participants of this project became a different person, richer with new experiences that few people could gain. I believe that international contacts in our formation are extremely important in gaining experience at the professional level as well as a great opportunity to promote Poland abroad. I have fond memories of the friends of the Icelandic Police and the Customs Service I met there.

Combining professional work with the use of a service dog gives great satisfaction in performing official duties.

The decision to become a service dog handler was spontaneous. I think that a big plus in favor of accepting my candidacy was my availability, place of residence which is in the vicinity of the place of service and the possibility of keeping a dog at home. I can add that in my life pets have always accompanied me, they are part of my everyday life and give me a lot of satisfaction.

I started training with the dog in March 2014, it was completed with a final exam and obtaining a certificate for the dog for a year.

The first day of the stay at the specialist course it started with drawing lots and assigning dogs. In my case, it was fate that I got a unique dog, which is a Dutch Shepherd. Ares, because that's my dog's name, is unique both in terms of breed and character traits, because he differs in behavior and temperament from the rest of the four-legged dogs serving in the Police.

At the end of the course, it was time to return to my unit and show the acquired skills. The main tasks I perform in my unit is tracking human traces behind the perpetrators of burglaries, thefts and missing persons. I also used a service dog as a means of direct coercion against the perpetrators of the robbery of an elderly woman. I used my service dog to chase after them. The young men had no chance of escaping my four-legged partner and were detained.

Official activities with a dog are not only patrolling, tracking and training. I really appreciate invitations to kindergartens where small children are delighted with the visit of a policeman accompanied by the main character, i.e. a police dog. My dog also finds himself in the company of little ones, allows himself

to be stroked and hugged, discreetly reciprocates their interest. Also many times I took part in open school days, festivals, where I gave a demonstration of training and training a service dog.

My achievements include participation in the Polish Kennel Club Championships of tracking dogs in Sułkowice in 2016 and 2018. I secured my participation in these competitions in the elimination of Police patrol - tracking dogs from the area subordinated to Regional Police Headquarter in Radom.

Ares in never cause any problems. For him, my presence and attention is probably the most important thing for him. He associates the handler with tender stroking, playing, walking or feeding. Ares is also tolerant of pets, children and does not react to moving vehicles. He is also characterized by high physical fitness and health. Ares already has 9 years of service and over 10 years of life, but he is still fully used in service and physically fit and has full operational efficiency. I hope to keep the dog in good health and fitness so that he can work with me for another year. It is natural that if he can no longer be used for official purposes and retires, he will stay with me until the end of his days.

Junior warrant officer Maciej Orczykowski,

Assistant of the Forensic Laboratory of the Regional Police Headquarter in Radom

Osmology, also known as odor forensics, is a branch of forensic science that studies odors to identify criminals. In osmology, specialized dogs are used, trained to identify humans in laboratory conditions. As a field of forensic science, osmology is one of the many methods that are used in forensics.

Daily service with a dog trained for osmological examinations is varied and requires a lot of work and dedication:

1. Dog training - a service dog handler must spend a lot of time training his dog to keep his working ability at the highest level
2. The handler of the osmological dog must regularly renew his skills, broaden his knowledge in this field, participate in training courses and seminars.
3. Control over the dog - the handler of the service dog must ensure that his dog is at the highest level of training in constant readiness for work, take care of the diet and regular veterinary examinations, take care of the coat and appearance of the dog through grooming.

The work of an osmological service dog handler is very demanding, but at the same time gives great satisfaction from the work performed.

Training of a specialist osmological dog takes place at least once a week. The training is identical to the osmological examination. The fragrance row is made of aligned materials. The dog can be smelled by human hands and will look for an equivalent of this person in the form of a scent secured from e.g. clothing, cigarette butt, watch, armchair on which the person was sitting. The row consists of five jars, four of which contain "inconsistent" fragrances while the remaining one is equivalent. Multiple repetitions of such passages of the dog after a series are used to make sure that the dog is working properly on a given day.

In the Forensic Laboratory of the Regional Police Headquarters in Radom, there are six actively serving osmological dogs. Dogs have very good living conditions at their disposal, their diet is balanced and at the highest level, which proves their constant willingness and undying enthusiasm for work. Dogs are fed regularly every day at fixed times, every day the care of handler is also provided. There are also paddocks at the disposal of dogs, where handlers spend time and take care of dogs. Osmological dogs undergo periodic inspections every three months by a veterinarian. Osmological dogs play only in the laboratory where they perform osmological tests. This is due to the fact that the work of the osmological dog is a kind of fun. On weekends, dogs are looked after alternately by handlers and guardians of service dogs.

Osmological dogs perform a significant amount of expert opinions consisting in determining the perpetrator of the theft, determining the driver of the vehicle, determining the location of people in the vehicle, as well as perform expert opinions on crimes of the highest caliber such as homicide by collecting the scent of the perpetrator from the deceased. Each case performed with the use of osmological dogs is very interesting, and dogs perform them with the greatest interest and commitment.

I am a handler for three service dogs: Axel, Angelo and Choco. I work together with Axel and Choco since 2020, and Angelo joined me in February 2023.

Axel is a very brilliant and intelligent animal that learns new things quickly. Such a dog needs constant mental and physical stimulation, otherwise he will start to get bored and do "mischief". He is very skillful, talented in solving intellectual puzzles that require a certain amount of creativity from him. Axel is well balanced emotionally - he can control emotions, he is patient and calm, but at the same time extremely active and full of energy. He can analytically approach the situation and quickly find a solution to the problem. Axel usually does not need too much attention from his handler, but it is necessary to provide him with the right amount of exercise and time devoted to learning new things. Axel is perfect as an osmological dog, he is determined and confident in performing tasks.

Choco - is a dog that has an exceptionally developed sense of smell, thanks to which it is an excellent working tool. Choco can sense smells at a much greater distance, using a highly developed sense. Choco is able to perfectly associate scents with each other, which allows him to effectively search for the right equivalent in the series. Thanks to his sensitive nose, he is able to track the desired smell, even when there is a negligible amount of scent molecules on the absorber and it is very difficult to identify. Choco is a calm and emotionally stable dog, but requires time from the handler.

Angelo - is a workaholic, ideally suited to osmology, basically making no mistakes. This dog is very intelligent, loyal, determined and committed to doing his job, he has amazing potential and exceptional skills. Angelo stands out for his perseverance in his work. He also has some features that are useful in osmology: a good sense of smell, speed, commitment to contact with people.

Sergeant class I Łukasz Pędzich

Police Service Dog handler, District Police Headquarter in Węgrów

My name is Sgt. Łukasz Pędzich, I work every day at the District Police Headquarters in Węgrów in the Patrol and Intervention Team and I am a handler for a service dog with the service name Plus.

My adventure with a service dog began a year ago, when I found out that the command is buying a patrol - tracking dog and is looking for a handler. As a person who likes dogs very much, I immediately submitted my candidacy. Personally, at home I have a female German Shepherd named Malina (Raspberry).

My service dog's name is Boris. He is a three-year-old German Shepherd, trained in the patrol - tracking category.

Working with a dog is very nice and pleasant. Every day before the start of the service, the dog is taken out for a little walk to run around a bit. After the briefing, I take the dog on patrol, where we pass through places where there may be some danger. Most often, we travel by police car, only after reaching the place at risk, where the reaction and action of the Police is required, do we go on foot patrol. Borys is a dog who likes to track very much. We often go to events such as theft or disappearance of people. While we are moving in the police car, Borys likes to watch the route of our journey through the window.

Once a week, we have a training day as part of the service, during which we train obedience. We train leg walking, sitting down, lying down, staying at different distances. Another part of such a day is tracking. We go to various places, such as meadows or forests, where one person leaves a trail that Borys later looks for. Borys really likes playing with the ball, so at the end of each training day he gets his favorite toy, which he runs after.

On a day off from service, the dog stays on the premises of the command, where its playpen is located. During each day off I come to him to feed him, go for a walk and clean the playpen. It often happens that Borys does not have a day off, because he goes to events not only in our unit, but also to neighboring units.

During our visit to Iceland, we had the opportunity to see the beauty of this country. During the drive from the airport in Keflavik to Reykjavik, the northern lights greeted us in the sky. The first day of the visit was a day off. We had the opportunity to explore Reykjavik and see the beauty of this city. We saw the statue of the Sun Voyager Vikings, who were the first to arrive in Iceland. We also went to the place of Krysuvik, where we could see hot springs coming to the surface. The next stage of our visit was a trip to an extinct volcano, where we could see the solidified lava. The attraction of the whole day was a visit to the Blue Lagoon, a place where we could take a bath in the hot water cooling the power plant's reactor. During our stay, the Icelanders also showed us geysers, a waterfall, and took us to an "ice cream farm". One of the evening walks through the streets of Reykjavik ended at the famous hot dog stand, where the President of the United States, Bill Clinton, ate. The person who served us was a Polish woman from Kutno.

The stay was an opportunity to see how service dog handlers in Iceland train their dogs and what their job is all about. We had the opportunity to learn about the history of service dogs in Iceland, see what breeds of dogs are used to work in the Police. Thanks to the courtesy of the employees of the Icelandic prison, we could also see the conditions in which people are kept in prison, how the facility's work is organized, what the work of a dog handler is like, and what dog training looks like in

open field. An interesting form of improvement was also watching the work of dogs at the airport while the dog checked people and their luggage. The end of the visit to Iceland was a conference summarizing and thanks for the kindness and hospitality offered to us by colleagues from the different service in Iceland.

ICELAND

Hrafnhildur Jóhannesdóttir

Project manager and specialist in education at the Center for Police Training and Professional Development at the Office of the National Commissioner of the Icelandic Police

My name is Hrafnhildur Jóhannesdóttir (Habby) and I work as an education specialist and project manager at the Police academy and training center in Iceland for the National commissioner.

I work most in the continuing education for working police officers, controlling longer courses like criminal investigation basic course, leadership training and in the K-9 team. I am also the part of admission process for students that are applying to police academy and teach communication, attitude training and goal-settings in the police academy.

Earlier I worked for the Icelandic customs for 4 years. First in the human resource department and then moved to work on the field where I got the opportunity to work as a dog handler with my dog Gonni. I worked with him for 2 years both for the customs and police in a lot of different projects. We searched a lot in cars, ships, homes, outdoor and also at festival. We were working great together as a team and he found a lot of hidden narcotics. I remember one time where we were helping the police to find the place where the dealers kept their narcotics and Gonni found it in a deep hole in big forrest after the police had tried to find it for many days – it was 400 gr. of almost clean cocaine. It was a great experience that I am very thankful for. I have always been in personal training in both dogs and horses and of course also people.

My dog name is Gonni and he is 6 years old Labrador and Springer spaniel. He is a very enthusiastic dog, loves to work and has a great energy and endurance. His passion is to work with you and do his best and also to play afterwards after good work. I think we both miss a lot to not be on the field but we are lucky that we train sometime with the K-9 team to keep the good skills that he had as a narcotic working dog.

In our visit to Poland our colleagues welcomed us with warm hospitality, interest and well organized visit from the beginning until the end. We were introduced how the police in Poland works and how their departments are. It shined that the Polish police are very professional, they are always seeking for new ways to make

their work better and also for the their society. The police facilities and academy are very big compared to Iceland. I was amazed of the size and the equipment in the Police training Center in Legionowo because I work as an education specialist and project manager in Police academy training center in Iceland. I liked also much to watch the use of force dogs and their trainers. We don't have it in Iceland and maybe that's why it impressed me so much how focused they were while attacking and stop some situation under the lead of their training. Fun to get to try the heavy defensive uniform that they use to train the dogs.

Elin Osk Holludottir

Prison guard, K-9 handler and K-9 instructor

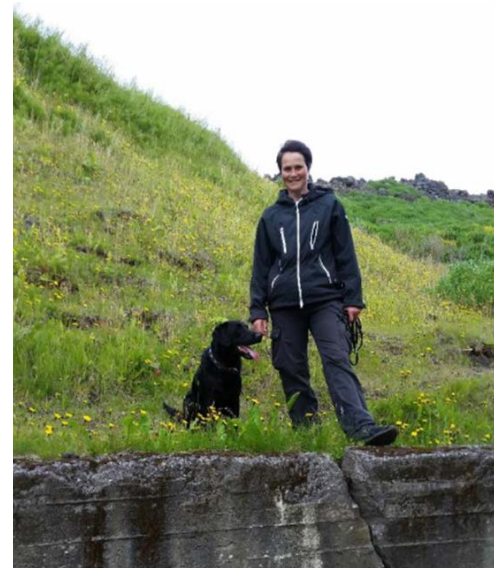
My name is Elin Osk Holludottir and I am 50 years old. I am a vice sargent in the prisons, mainly at the South part of Iceland. I started as a prison guard in 1996. I started with my first narcotic dog in 2007 and now I am working my 4th dog. I am also an instructor for the narcotics dogs. My current dog is 6 years old Springador (mix of Labrador and Springer Spaniel) and he is very experienced. His name is Stormur (Storm). Stormur eats dry food but eats whatever he can get. Stormur likes to run around and play with the ball. His

favourite game is chasing the ball and searching. Stormur is healthy dog and has not had any big health problems. He is very active dog and in good shape and has a lot of energy.

Stormur searches well and is environmentally strong. Stormur, like many dogs, likes to have something in his mouth. Stormur is very gentle, good to people and other dogs.

I mainly work as a prison guard. I use the dog to search visitors to the prison and the cells. I also use my dogs to search for narcotics for the Police when they ask for it. We work sometimes at big events like concerts, music festivals etc. We search people, cars, homes, post, parcel services, storage buildings, etc. We have not found any big amounts of narcotics but very many smaller dosages.

Very good trip to visit our friends in the Polish Police. The reception was very good and they were very good hosts. In the business time we got to see many places and dogs. We saw the Regional Police Headquarter in Radom and got lectures about the Polish Police and the dogs. We saw the dogs work, biting and searching. Good show and lot of fun. The Dog School in Sulkowice is very good. The facilities there are great. Big area and many houses to use for training and teaching. The Police School in Legionowo is also very good. The facility is great and all there you need. The Criminal Laboratory was very interesting. Lot of equipment in the laboratory. It was very interesting to see the ID dog working and how easy it was for him to pair the two odours. Very good visit and I learned a lot. In the private time we had good times with our new friends. We were grilling sausages in the woods and tasting traditional homemade food and drinks. We had a night out where we had Polish food at a restaurant and talked more with friends. Everyone made us feel welcome. We have many new friends after this trip to Poland.

Gunnar Knutsen

Detective police officer and K-9 handler

I really enjoyed my trip to Poland and there were many things that surprised me in the visit. For some reason, the activities of the police in Poland have not been widely publicized in Iceland, so I had little idea of what to expect before my arrival there. It's safe to say that I was surprised by the level of professionalism in the training of police officers and dogs. The size of the dog school, its character and the courses that take place there impressed me a lot and clearly a great deal of professionalism was put first. During the pres-

entation of the police academy, it is safe to say that I was literally speechless by its size and facilities in all respects. The presentation of the police dogs really impressed me and it is clear that the police in Poland have very good dogs that people can rely on when needed. The shows with the dogs were very successful in all respects and it was a great pleasure to watch those shows.

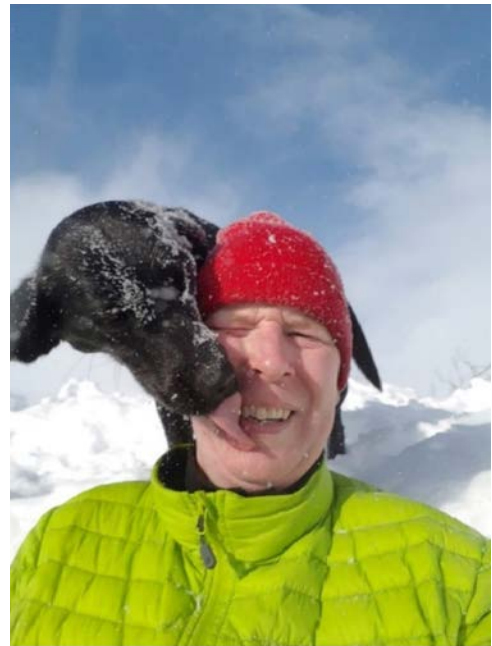
The reception we received was absolutely fantastic and we got to know very nice people, policemen and others who spent the days with us. The food and facilities we had were excellent. The socializing with the people we met was absolutely fantastic and also great fun with everyone who came to this outside of work. I will always remember this trip and am very grateful to have had the opportunity to go on this trip and get to know a little about the activities of the Polish police.

I started working as a police officer in the North East of Iceland in 1990 in the street police. The police station is in the northern part of the country and there are about 30,000 inhabitants in the area of the police there. I started having a narcotics sniffer dog with the police in 2000 and have had such a dog ever since. In 2008 I joined the investigative division, as a detective, and have been there ever since. This dog, Kæja, is the fifth dog that I have had as a narcotic search dog and she comes from ancestors that I also had as narcotic search dogs, her father, Pardus, and her grandfather, Dollar. She is a labrador and is five years old. Operating a narcotics search dog in the police force in my area is, you could say, a side job. Traditional police work is my main job, and the use of the dog is most often called out, outside of normal working hours. The working day is usually such that I do traditional police work, but take Kæja for exercise and short training from time to time. We do not have organized working plan for the work with the dog or training, I do it according to convenience each time. I use the dog for searching cars, houses, outdoor areas and searching on people, for example on those

who go through airports. I also use the dog in cooperation with the customs authorities at the airport and sometimes when the ferry Norræna arrives in Iceland. Our greatest achievement was in cooperation with the customs authorities at the arrival of the ferry Norræna, where about 200kg. were found in a mobile home upon arrival in the country.

I have raised the dog from the age of 2 months and started the training about 8 months old. She started working as a narcotic search dog around 15 months old. Kæja is a very high driven and powerful dog, with very high playdrive and is a great companion. She mainly eats dog food, Eukanuba, but also eats most of our left overs, and it's safe to say that she loves all kind of food. We do various things together that she loves to do, she accompanies me cross country skiing, hiking, off road bicycling, goes hunting and traveling with me.

Kæja does not only have advantages but also minor disadvantages. She is a little bit withdrawn towards people when she is not working but overstep it in a bit and while working. You could say that she is a little bit too high driven and tends to lose focus when she gets too excited in the pursuit. But when she is restarted she gets back into focus again. All in all I think she is a good dog and a great partner.

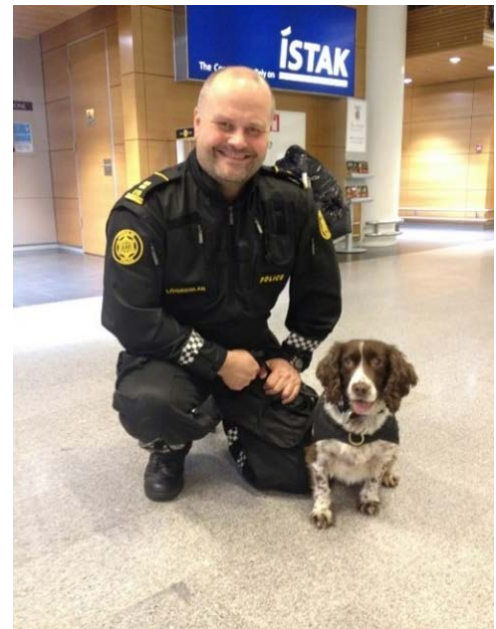
Heidar Hinriksson

Prison guard, K-9 handler and K-9 instructor

My name is Heidar Hinriksson and I am 54 years old. I am a Detective Inspector and work in the Westman Islands. I started at the Police in 1991 and have been working there since (32 years). I started with my first Police Dog in 2001 and now I am working my 4th dog. I am also an instructor for the narcotics dogs. My current dog is only 2 years old English Springer Spaniel bitch and has just started on the job, so she is still inexperienced. Her name is Móa. Móa eats mainly dry food but appreciates whatever else she gets to eat. Móa likes to play with me and other dogs. Her favourite game is chasing the ball and bring it back to me so I can throw it again. She also enjoys searching very much. Móa is healthy dog but hat gotten ear infections 2 times. Móa is very active dog and likes to work. She is in good shape and has a lot of energy but she can still relax when at home. She searches very well and is environmentally strong. She likes to have something in her mouth. She sometimes thinks she is a Princess and wants to be a pet, she wants attention. Móa is very gentle and good to people, she likes people a lot. Móa is a very promising search dog. My typical day of service is being a detective for that is my main job but the dog my second job. I use my dogs to search for narcotics wherever that is needed. Typically, we search people coming with the ferryboat to my Island and at the local airport. We work a lot at big events like concerts, music festivals etc. We take part in special operations regarding narcotics busts but that is not often. We search people, cars, homes, post, parcel services, storage buildings, etc. We have not found any big amounts of narcotics but very many smaller dosages. Below are several pictures from the job throughout the years.

I am very happy with our visit to Poland to meet with our colleagues there. We got very warm welcome and treated very well. We got to speak with Polish dog handlers about the dogs, training, and methods. We also talked about our self, how it is to be a Police Officer in our countries and how our life is. Then we talked about the most important things which is our families. We had good times with our friends grilling sausages in the woods. We tasted traditional homemade food and drinks which was very good. Then we had a night out where we had good food at a restaurant, more talking and more friends. Everyone from senior officers down to regular dog handlers made us feel welcome. We have many new friends after this trip to Poland.

On the business side we got to see many things. We saw the headquarters in Radom and got informative lectures about the Polish Police and the dogs. We saw the dogs work, biting and searching. The visit to the Dog School in Sułkowice was great. The facilities there are great. Big area and many houses to use for training and teaching, exemplary for others. It was great to see how many dogs the Police in Poland has and to see them work. The Police School in Legionowo is fantastic. The facility is great and being able to have almost everything you need for the school at the same place is great. Outstanding. The visit to the Criminal Laboratory was very interesting. To see all the equipment they have in the laboratory was interesting. It was very exciting to see the ID dog work, how he could easily compare the two smells and indicate on the correct one. I am very happy with the visit.

Heiðrún Huld Finnsdóttir
Police officer and K-9 handler

My name is Heiðrún Huld Finnsdóttir and I am Oscar handler. We are working for lögreglustjórinn á Austurlandi and I am a police officer. I have been in the police force since 2013 and have been working with Oscar since April 2023. Before that I was working at lögreglustjórinn á Suðurnesjum with K-9 Buster, for 8 months.

Oscar is a Springer Spaniel, imported from the U.K. He is born in March 2022 and started in the Icelandic police force April 2023. Oscar aka Skari, is a very happy and energetic dog. He loves to run, cuddle and eat his food and chew on bones. He has the best time at work and playing fetch. His character is sweet, and he is a very loving dog. He is still very young, and he is always looking for something to grab in his mouth and hold. He is eager to please and is very smart and fast learner.

My typical day of service is like; I wake up and let the dog out to the garden where he can pee and do his thing after the night and run around and sniff. After that we go inside, and I get ready for the shift and feed the dog his first meal. Then we go to work together where he usually starts his day relaxing while I start the shift. Over the day we have practice and see if we have any special assignment for the day.

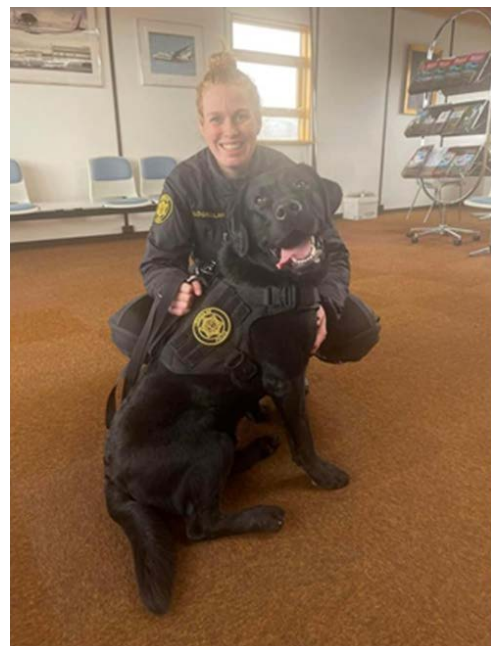
Me and Oscar have just started to work together so we do not have any achievements, yet, but there will be for sure. We have a very exciting job environment here in the east; the ferry searching people, luggage and cars. We also have airport here and there is a traffic for domestic flight and abroad. Then of course we do works.

Margret Alda Magnúsdóttir
Police officer and K-9 handler

My name is Margrét Alda Magnúsdóttir, I am 33 years old and I work as a detective - preventive officer and dog keeper. My place of work is the North West District. I have been working in the police since 2015, as a dog handler since 2019. I am the guardian of a dog named Spói, who is 5 years old. He is a Labrador and has been working as a Police dog since 2019, he is a narcotic dog. He was supposed to be a service dog for blind persons but was too active for that. He loves to go to work. His personality is good, but he reminds me a lot of Scooby Doo because of his clumsiness, he walks into a glass walls and stuff like that. He likes almost all kinds of foods and can eat endlessly just like a Labrador does, he loves to go out for a run and loves to swim in rivers and waters and mud puddles.

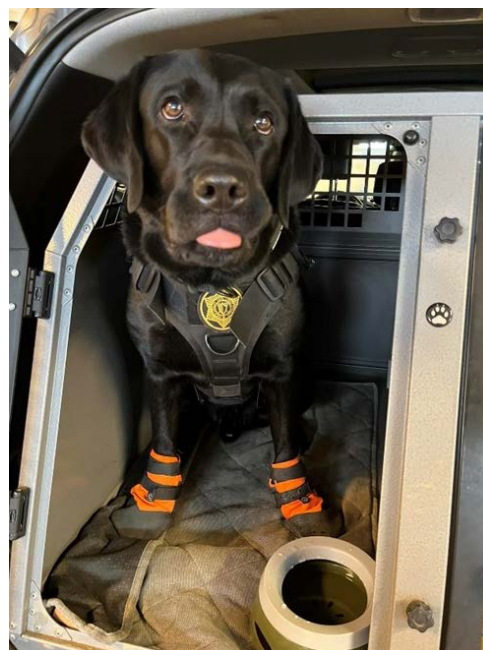
Typical day for me as a dog handler can be all kinds. I work as a detective and a preventive officer as well. I try to train the dog each week for several hours and attend to places with

the dog when it is needed. That can be different from week to week. Most of our searches are house- or car searches.

I liked the stay in Poland very much. It was really nice to see how the Police in Poland are using police dogs for many things and the facilities are good at the school. It was nice to see the facilities that are built for dog training at the school and at the police school itself. It is all so big comparing to what we are used to in Iceland. There was many things we could learn from this partnership that has been made between us and Poland. It was very interesting to see for example the tracking dog, ID dogs and patrol dogs.

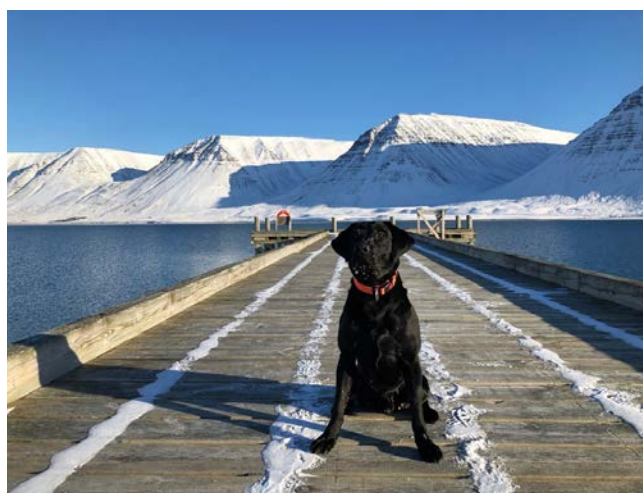
It was fun to go to the museum and the good place we ate at. Radom is a beautiful city, and it would be nice to go there again to look around more.

Marin Elvarsdottir

Police officer and K-9 handler

My name is Marín and I am a police officer (inspector) at the West fjords in Iceland. I work shifts which means I sometimes work during the day, sometimes during the evenings and sometimes during the night. My dogs name is Buster and he is a (soon to be) 5 year old black labrador. Buster started working as a police dog in another police district here in Iceland around 2019 and had another handler before I got him. I got him in the beginning of November 2022 so we have been a team for almost 6 months now. We are still doing our basic course as a team (even though Buster is fully trained) so we have not been working many cases yet but he did find a decent amount of drugs a few weeks ago during a house search and I am really proud of him! Buster is a unique dog and is a big mamas boy and follows me around like he is my shadow. Buster really likes working, teddy bears, cuddling, tennis balls and like a true labador he likes to eat almost anything! Busters favorite activity (outside of working) is going to the farm with the family and dig into the dirt and bark at the sheep. I would say that his only flaw is how much of a guard dog he is. He always barks when people come to our house but that is something we are working on. Otherwise he is the sweetest and most caring dog there is and I am so happy to have him as my partner in (fighting) crime. A typical day for us is just showing up to work and do whatever needs to be done. We sometimes train on work hours but sometimes off hours it depends on how busy the day is. When we have the day off we like to just chill at home with our family wich consist of me, my husband, my 2 year old son and my 2 dogs (Buster and Nökkvi which is also a labrador).

I really loved this trip to Poland and learned so much from it. It was great seeing some of your facilities and methods and compare to what we are used to here in Iceland. I really loved both of the schools we went to see, the dog school and the police academy. I think it was really interesting to see how the dogs are trained and to see different type of police dogs since we only have drug dogs (and some explosive dogs) in Iceland. I really enjoyed to see the patrol dogs (the ones that bite, not sure if I remember the name right) because I have only seen videos of it and it is really incredible to see with your own eyes how strong and powerful tools they are. I mostly had some expectations of learning about the dogs and the police in Poland but we also learned a lot about the culture in Poland which was nice. The people we met were really friendly and nice and I am sure that these are bonds that will last for a long time. What I was probably most happy about was how good the food in Poland is. It was so nice to go out to dinner with the whole group and try some of the traditional Polish food (I have already found smalek and dumplings in Iceland!).

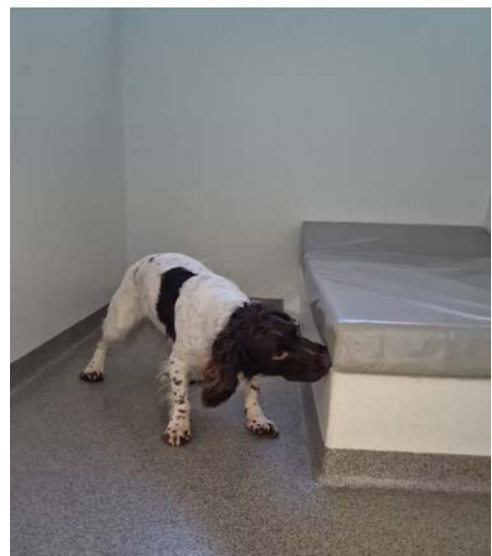
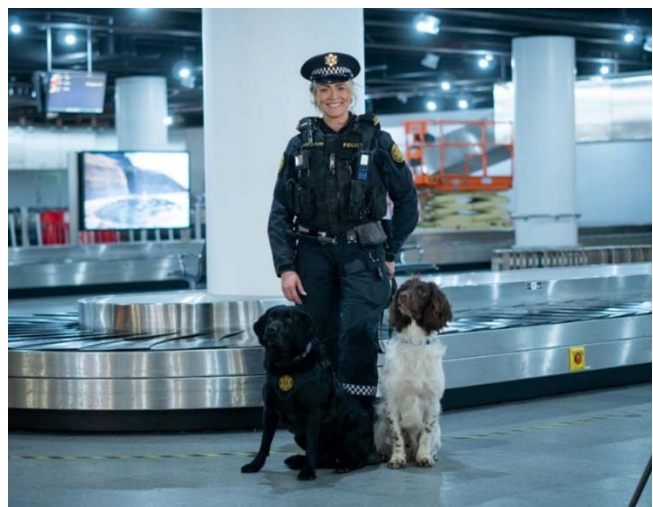
Snjólaug Eyrún Guðmundsdóttir **Police officer and K-9 handler**

Each day is different in my work; all shifts I start by going and walking the dogs and having a good time together to start the shifts well and comfortably. Most shifts we show up at Keflavik headquarter and from there we go on projects. Sometimes we show up directly at Keflavik Airport's terminal where we search on people and luggage. We also searched some aircrafts. We search a lot in houses, automobiles, and people. We sometimes go to clubs and search the club and people.

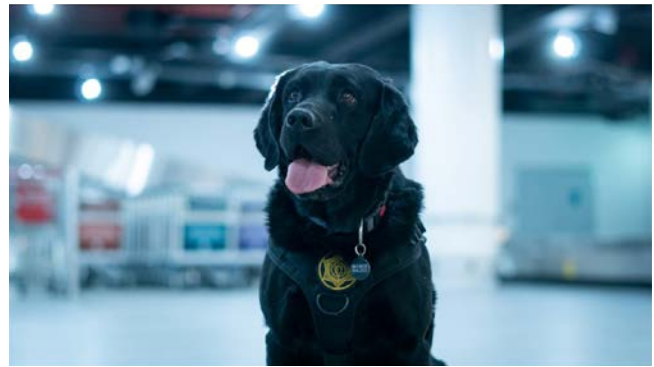
I don't work regular hours, but I often make sure I'm working when there's something happening like festival for example. I also work a lot with the police analysis department and border guards at Keflavik Airport, and therefore often on duty when some interesting analyses of passengers arise or when there is reason to inspect passengers or luggage.

I started working in the Police Department April 2006 and applied to Police Academy same year. In January 2007, I started at the Police Academy and graduated from there in April 2008. Immediately after graduation I moved to the Eastfjords or closer to my people who also live in east Iceland. I started working for the East Iceland Police Commissioner (LSA) and worked there until 2023. In 2018, the office (LSA) was given the search dog Byl, who was 2 years old at the time. I applied to be a dog handler and was fortunate enough to get the position. My position with the office was general law in enforcement or as a general police officer and deputy inspector. Today or from January 2023 I work as a dog handler and police officer with the Suðurnes Police Department (LSS)

I work with 2 drug searching dogs. Bylur is a fully trained 7-year-old Labrador dog. Bylur first came to me in November 2018 and we started training together January 2019. We then received an operating license in May 2019 and we have worked together ever since. Bylur and I have collaborated well and worked well together, being an incredibly comfortable dog that never barks or is fussy. At least he could never work as a watch-

dog, as he always welcomes everyone in the hope of getting a round of applause instead. Together, Bylur and I have found over 100 kg of drugs in the projects we have helped with, but on 1 august 2019 Bylur found a vehicle with 45 kg of drugs that arrived on the Norröna ferry to Seyðisfjörður. One thing Bylur and I both love and that is to have good times in nature, we both love to go for good walks whether it's up in the mountains or on the beach. Likewise, we both love to eat. Bylur turned

7 years old on mars 11, 2023. If Bylur were a human being, I'm pretty sure Bylur would be a bit like old grumpy man. He would be quick to demand his food when it's time for dinner and not stop until he gets something to eat. It's like he says "Feed me woman, NOW, I'm hungry" But he's never far from me and something goes wrong is like he reads the situation and shows empathy and consideration when appropriate.

My other dog named Feisty is 5 years old English springer spaniel and he came to me end of January 2023. Feisty immediately became a part of the family, but even though Bylur and Feisty are different, I couldn't be luckier how grate friends they are. Feisty knows on the smell from main drugs and the basics of searching. But right now, Feisty and I are training together as a team to get a licensing audit late this year. Feisty loves all the exercise and the outdoors. He loves to take bath and be combed. He is social person and loves to be close to people and especially if he gets enough attention. If he's bored, he'll start doing something wrong, like chewing on the floor mat.

What stood out was how well we were taken care of and how much you did for us. We were shown a lot of interesting things. It was a tight schedule, and sometimes if would have been nice to have more time to explore some places but still nice. It was incredibly amazing to see the center where the dog training is and police school. I liked to see how much respect was given to both humans and dogs wherever you came or went. It was nice to find the enthusiasm and ambition to make our trip to Poland the most interesting and joyful. There were many things that stood out on the trip and are difficult to choose from. To see the training and the ambition of everything that was done was great. I'm still going to allow myself to say that seeing the biopsy dogs working was amazing and everything related to that training was very interesting and informative.

SUMMARY

The K9 Europe project was an important project in the area of improving the professional skills and competences of police service dogs. Cooperation within the framework of the project allowed for a wide exchange of experience between partners, both in professional matters and and culture-wide.

The participants of the project had the opportunity to get acquainted with organizational solutions in the area of police cynology, functioning in Poland and Iceland. During the study visits, they learned about the system of training service dogs and the rules of their recruitment, maintenance and service. Although many adopted solutions are identical in both countries, there are a number of differences. One of the most important is the close cooperation of the Icelandic Police with the customs and prison service, which is a consequence of the location of the country, its area and the size of the population.

The difference between the two police formations is the number of dogs used and the specialties in which they are trained. The Polish Police use, for example, dogs of the following categories: patrol and tracking, patrol, tracking, combat, for osmological tests, which in turn are not found in the Icelandic Police.

The form of organisation of training also remains different. In Iceland, dog training is conducted in 5 stages, while Polish police officers after completing the training.

in the Department of Police Cynology, are subject only to the annual attestation of the dog, confirming its suitability for service.

Despite the differences, there were also common elements such as the methodology of training, as well as the passion and commitment of police service dogs.

The events organised as part of the K9 Europe project were also a great opportunity to learn about the landscape, culture, history, customs and traditional cuisine of both countries. These experiences will remain in the memory of the project participants for a long time.

The summary of the project is an excellent opportunity to thank all those who contributed significantly both to its preparation and execution, as well as to the settlement in terms of substance and form.

The organisers hope that it will be possible to carry out projects in different areas of police craftsmanship in the future, which will translate into both the level of training of police officers and closer cooperation between partner countries.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

The K9 Europe project benefits from a grant of EUR 94 320 from Iceland, Liechtenstein and Norway under the EEA Funds.

The aim of the K9 Europe project is to improve the skills, increase the competence of service dog handlers in the field of dog training methodology and their use in the service and exchange of experiences between dog handlers from the Voivodeship Police Headquarters in Radom, Police Training Centre in Legionowo - Police Cynology Department in Sułkowice and the Icelandic National Police.